EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.10.11
KOM(2011) 635 galutinis

2011/0284 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės

{SEK(2011) 1165 galutinis}
{SEK(2011) 1166 galutinis}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Valstybių narių sutarčių teisės skirtumai kelia kliūčių prekiautojams ir vartotojams, norintiems vidaus rinkoje sudaryti tarpvalstybinės prekybos sandorius. Dėl šių skirtumų kylančios kliūtys atgraso prekiautojus, ypač mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), užsiimti tarpvalstybine prekyba arba plėstis į naujas valstybių narių rinkas. Vartotojai negali įsigyti produktų, kuriuos prekiautojai siūlo kitose valstybėse narėse.

Šiuo metu tik vienas iš dešimties Sąjungos prekiautojų, sudarančių prekių pirkimo–pardavimo sandorius, užsiima eksportu Sąjungoje, o dauguma tokių prekiautojų eksportuoja tik į kelias valstybes nares. Su sutarčių teise susijusios kliūtys yra vienas pagrindinių tokią padėtį lemiančių veiksnių. Iš apklausų[1] matyti, kad tarp įvairių tarpvalstybinės prekybos kliūčių, įskaitant mokesčių reglamentavimą, administracinius reikalavimus, pristatymo sunkumus, kalbą ir kultūrą, prekiautojai kaip vieną pagrindinių kliūčių įvardijo su sutarčių teise susijusias kliūtis.

Dėl būtinybės prekiautojams prisitaikyti prie skirtingos nacionalinės sutarčių teisės, kuri gali būti taikoma tarpvalstybiniuose sandoriuose, užsiimti tarpvalstybine prekyba tiek įmonės ir vartotojo, tiek įmonių tarpusavio sandorių atveju yra sudėtingiau ir brangiau nei verstis vidaus prekyba.

Sudarydami tarpvalstybinius sandorius prekiautojai paprastai patiria papildomų sąnaudų, palyginti su vidaus prekyba. Šios sąnaudos patiriamos dėl sunkumų aiškinantis taikytinos užsienio sutarčių teisės nuostatas, teisinės konsultacijos, derybų dėl įmonių tarpusavio sandoriams taikytinos teisės ir būtinybės pritaikyti sutartis vartotojų teisių apsaugos reikalavimams, kai sudaromi įmonės ir vartotojo sandoriai.

Tarpvalstybiniams įmonės ir vartotojo sandoriams didelį poveikį turi su sutarčių teise susijusios sandorio sąnaudos ir dėl skirtingų imperatyviųjų nacionalinių vartotojų teisių apsaugos normų kylančios teisinės kliūtys. Pagal 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I)[2] 6 straipsnį, kai įmonė savo veiklą orientuoja į kitos valstybės narės vartotojus, ji turi laikytis tos valstybės narės sutarčių teisės reikalavimų. Kai šalys pasirenka kitą taikytiną teisę, o vartotojo valstybės narės imperatyviosiomis vartotojų teisių apsaugos normomis numatoma didesnė apsauga, tokių imperatyviųjų vartotojų teisių apsaugos normų paisyti būtina. Todėl prekiautojai turi iš anksto išsiaiškinti, ar vartotojo įprastinės gyvenamosios vietos valstybės narės teisė numato didesnę apsaugą, ir užtikrinti, kad jų sutartis atitiktų tos teisės reikalavimus. Dabartinis vartotojų apsaugos teisės suderinimo Sąjungoje laipsnis leido kai kuriose srityse tam tikru mastu sulyginti teisės normas, tačiau valstybių narių įstatymai vis dar iš esmės skiriasi. Sudarydami e. prekybos sandorius prekiautojai patiria ir kitų su sutarčių

---

[1] 2011 m. „Eurobarometro“ apklausa Nr. 320 dėl Europos sutarčių teisės įmonių sandoriuose, p. 15, ir 2011 m. „Eurobarometro“ apklausa Nr. 321 dėl Europos sutarčių vartojimo sandoriuose, p. 19.

[2] OL L 177, 2008 7 4, p. 6.

teise susijusių sąnaudų, nes įmonės svetainė turi būti pritaikyta kiekvienos valstybės narės, į kurią ji orientuoja savo veiklą, teisiniams reikalavimams.

Kai tarpvalstybinius sandorius sudaro prekiautojai, šalims taikomi ne tie patys taikytinos teisės apribojimai. Tačiau ekonominis derybų dėl užsienio teisės ir jos taikymo poveikis taip pat labai didelis. Sąnaudų, patiriamų sprendžiant su skirtinga nacionaline teise susijusius klausimus, našta ypač slegia MVĮ. Palaikydamos santykius su didesnėmis bendrovėmis, MVĮ paprastai turi sutikti taikyti verslo partnerių teisę ir padengti išlaidas, susijusias su sutarčiai taikytinos užsienio teisės turinio aiškinimusi ir jos reikalavimų laikymusi. MVĮ tarpusavio sutarčių atveju būtinybė derėtis dėl taikytinos teisės yra didelė tarpvalstybinės prekybos kliūtis. Abiejų sutarčių rūšių (įmonių tarpusavio ir įmonės bei vartotojo) atveju MVĮ šios papildomos sandorių sąnaudos netgi gali būti neproporcingos sandorio vertei.

Šios papildomos sandorių sąnaudos auga proporcingai valstybių narių, į kurias prekiautojas eksportuoja, skaičiui. Į kuo daugiau šalių prekiautojai eksportuoja, tuo didesnę reikšmę jie teikia sutarčių teisės skirtumams, keliantiems prekybos kliūtis. Ypač nepalankioje padėtyje yra MVĮ: kuo mažesnė bendrovės apyvarta, tuo didesnė sandorių sąnaudų dalis.

Versdamiesi tarpvalstybine prekyba prekiautojai taip pat susiduria su didesniu teisiniu kompleksiškumu nei vidaus prekybos atveju, nes jiems neretai tenka dirbti su įvairių valstybių sutarčių teise, turinčia savų ypatumų.

Dėl būtinybės dirbti su užsienio teise sudaryti tarpvalstybinius sandorius sudėtingiau. Sunkumus aiškintis užsienio sutarčių teisės nuostatas prekiautojai nurodė kaip pirmąją įmonės ir vartotojų sandorių ir trečiąją įmonių tarpusavio sandorių kliūtį[3]. Teisinis kompleksiškumas didesnis tuomet, kai prekiaujama su šalimi, kurios teisės sistema iš esmės skiriasi, o iš empirinių duomenų matyti, kad dvišalė prekyba gerokai intensyvesnė tarp šalių, kurių teisės sistemos kildinamos iš bendro šaltinio, nei tarp tokių bendrumų neturinčių šalių[4].

Tad dėl sutarčių teisės skirtumų ir jų lemiamų papildomų tarpvalstybinių sandorių sąnaudų bei kompleksiškumo nemažai prekiautojų, ypač MVĮ, neplečia savo veiklos kitų valstybių narių rinkose. Be to, šie skirtumai riboja konkurenciją vidaus rinkoje. Vien dėl sutarčių teisės skirtumų iš valstybių narių tarpusavio prekybos kasmet negautų pajamų vertė lygi dešimtims milijardų eurų.

Neišnaudotos galimybės verstis tarpvalstybine prekyba taip pat turi neigiamą poveikį Europos vartotojams. Mažesnė tarpvalstybinės prekybos apimtis mažina importo apimtį ir prekiautojų konkurenciją. Dėl to vartojimo rinkoje gali būti ribotas produktų pasirinkimas ir didesnės jų kainos.

Dėl didesnės ir geresnės pasiūlos pirkti užsienyje galėtų būti gerokai ekonomiškiau, tačiau dauguma Europos vartotojų perka tik savo šalyje. Viena iš svarbių tokią padėtį lėmusių priežasčių – vartotojų netikrumas dėl savo teisių tarpvalstybinių sandorių atveju, dažnai

---

[3] 2011 m. „Eurobarometro“ apklausa Nr. 320 dėl Europos sutarčių teisės įmonių sandoriuose, p. 19, ir 2011 m. „Eurobarometro“ apklausa Nr. 321 dėl Europos sutarčių vartojimo sandoriuose, p. 15.

[4] A. Turrini and T. Van Ypersele, *Traders, courts and the border effect puzzle, Regional Science and Urban Economics*, 40, 2010 m., p. 82: „Išanalizavus EBPO šalių tarpusavio prekybą paaiškėjo, kad šalies ypatumų išmanymas, nuotolis, bendra siena ir bendra kalba, [...] panašios teisės sistemos turi didelį poveikį prekybai [...]. Jei dviejų šalių teisės sistemos kildinamos iš bendro šaltinio, jų tarpusavio prekybos srautai didesni 40-ia procentų.“

kylantis dėl nacionalinės teisės skirtumų. Pavyzdžiui, vienas iš labiausiai jiems rūpimų klausimų – kokiomis priemonėmis jie gali apginti savo teises, kai kitoje valstybėje narėje įsigytas produktas neatitinka sutarties reikalavimų. Todėl daugelis vartotojų vengia pirkti užsienyje. Jie nepasinaudoja vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis, nes geresnės kokybės ir (arba) pigesnis produktas neretai siūlomas kitoje valstybėje narėje.

Atsiradus e. prekybai, lengviau ieškoti pasiūlymų ir lyginti kainas bei kitas sąlygas, nesvarbu, kur prekiautojas yra įsisteigęs. Tačiau, kai vartotojai bando pateikti užsakymą kitos valstybės narės įmonei, jiems neretai atsakoma, dažnai tokį sprendimą motyvuojant sutarčių teisės skirtumais.

Bendras pasiūlymo **tikslas** – gerinti vidaus rinkos konsolidavimą ir veikimą įmonėms lengvinant galimybes plėsti tarpvalstybinę prekybą, o vartotojams – pirkimą užsienyje. Šį tikslą galima pasiekti parengiant bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę – savarankiškas vienodas sutarčių teisės normas, įskaitant vartotojų teisių apsaugos nuostatas, – kuri kiekvienos valstybės narės nacionalinėje teisėje sudarytų antrą sutarčių teisės sistemą.

Prekiautojams nereikėtų prisitaikyti prie skirtingos nacionalinės sutarčių teisės, nes bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę jie galėtų taikyti visuose Europos Sąjungoje sudaromuose tarpvalstybiniuose sandoriuose, jeigu kita sutarties šalis su tuo sutinka. Ši teisė turėtų būti taikoma visą sutarties gyvavimo laikotarpį ir apimti daugumą tarpvalstybinių sandorių sudarymui svarbių klausimų. Todėl prekiautojams reikėtų išsiaiškinti tik kai kuriuos, ne tokius svarbius kitos valstybės narės teisės aktų aspektus, kurių bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė nereglamentuoja. Įmonės ir vartotojo tarpusavio sandorių atveju nebereikėtų aiškintis, kokios vartotojų apsaugos teisės normos yra imperatyvios, nes į bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę būtų įtrauktos visiškai suderintos vartotojų teisių apsaugos normos, kuriomis visoje Europos Sąjungoje užtikrinama aukšto lygio apsauga. Tarpvalstybinių prekiautojų tarpusavio sandorių atveju būtų paprasčiau derėtis dėl taikytinos teisės, nes sutarties šalys galėtų susitarti, kad jų sutartinius santykius reglamentuotų – joms abiem vienodai prieinama – bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė.

Tiesioginė to pasekmė – prekiautojai galėtų išvengti su sutarčių teise susijusių papildomų sandorių sąnaudų, o dėl visoje Europos Sąjungoje vienodų normų tarpvalstybinei prekybai galiotų paprastesnis teisinis reglamentavimas. Todėl vidaus rinkos teikiama nauda prekiautojai galėtų geriau pasinaudoti plėsdami prekybą užsienyje, o tai sustiprintų konkurenciją vidaus rinkoje. Vartotojai turėtų geresnes galimybes susipažinti su pasiūla iš visos Europos Sąjungos ir naudotis mažesnėmis kainomis, be to, būtų rečiau atsisakoma jiems parduoti. Pirkdami užsienyje, jie taip pat būtų tikresni dėl savo teisių, nes vienodomis imperatyviosiomis normomis būtų užtikrintas aukštas vartotojų teisių apsaugos lygis.

Bendrosios aplinkybės

2001 m. komunikatu[5] Komisija pradėjo išsamias viešas konsultacijas dėl sutarčių teisės reglamentavimo pagrindų susiskaidymo ir neigiamo jų poveikio tarpvalstybinei prekybai. Viešas konsultacijas Komisija pradėjo 2010 m. liepos mėn. paskelbusi Žaliąją knygą dėl politinių galimybių sukurti Europos sutarčių teisę vartotojams ir įmonėms[6] (toliau – žalioji

[5] COM(2001) 398, 2001 7 11.
[6] COM(2010) 348 galutinis.

knyga), kurioje numatytos politinės vidaus rinkos stiprinimo galimybės tobulinant Europos sutarčių teisę.

Kaip atsaką į žaliąją knygą Europos Parlamentas 2011 m. birželio 8 d. priėmė rezoliuciją, kurioje išreiškė didelę paramą priemonei, kuri pagerintų vidaus rinkos konsolidavimą bei veikimą ir būtų naudinga prekiautojams, vartotojams ir valstybių narių teisės sistemoms.

Komisijos komunikate „Europa 2020“[7] pripažįstama būtinybė palengvinti prekiautojams ir vartotojams sutarčių sudarymo su partneriais iš kitų valstybių narių sąlygas ir sumažinti jų sąnaudas, visų pirma kuriant neprivalomą Europos sutarčių teisę. Europos skaitmeninėje darbotvarkėje[8] numatyta neprivaloma Europos sutarčių teisės priemonė, kad būtų panaikintas sutarčių teisės susiskaidymas ir sustiprintas vartotojų pasitikėjimas e. prekyba.

- Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos

Valstybių narių sutarčių teisė labai skiriasi. Iš pradžių sutarčių teisės sritį Sąjunga pradėjo reglamentuoti minimalaus derinimo vartotojų teisių apsaugos direktyvomis. Minimalaus derinimo koncepcijos esmė ta, kad valstybės narės gali išlaikyti arba nustatyti griežtesnius imperatyviuosius reikalavimus nei numatyta *acquis*. Todėl net ir Sąjungos lygmeniu suderintose srityse šią koncepciją valstybės narės įgyvendino įvairiais būdais. O štai neseniai priimta Vartotojų teisių direktyva visiškai suderinami tokie klausimai kaip pareiga vartotojui suteikti ikisutartinę informaciją, vartotojo teisė atsisakyti nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties ir kai kurie prekių pristatymo bei rizikos perėjimo aspektai.

Kiek tai susiję su prekiautojų tarpusavio santykiais, kovos su pavėluotais mokėjimais sritį Sąjunga sureglamentavo nustatydama minimalių palūkanų normų taisykles. Tarptautiniu lygmeniu, kai šalys nėra pasirinkusios taikytinos teisės, taikoma Vienos konvencija dėl tarptautinio prekių pirkimo–pardavimo sutarčių (toliau – Vienos konvencija). Vienos konvencija reglamentuojami tam tikri prekių pirkimo–pardavimo sutarčių aspektai, tačiau ji netaikoma tokiems svarbiems klausimams kaip valios trūkumai, nesąžiningos sutarčių sąlygos ir senatis. Be to, Vienos konvencija gali būti taikoma ribotai, nes ją pasirašė ne visos valstybės narės[9] ir nėra vienodą jos aiškinimą užtikrinančio mechanizmo.

Kai kurie Sąjungos teisės aktai svarbūs tiek įmonių ir vartotojų, tiek įmonių tarpusavio santykiams. E. komercijos direktyvoje[10] nustatytos normos, kuriomis reglamentuojamas elektroninėmis priemonėmis sudarytų sutarčių galiojimas ir kai kurie ikisutartiniai reikalavimai.

Tarptautinės privatinės teisės srityje Sąjunga priėmė taikytinos teisės pasirinkimą reglamentuojančių priemonių, pavyzdžiui, 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės

---

7 Bendrosios rinkos akte (COM(2011) 206 galutinis, p.19, 2011 4 13) ir Metinėje augimo apžvalgoje (I priedas) „Europa 2020“ pažangos ataskaita (COM(2011) 11 – A1/2, p. 5) taip pat minima Europos sutarčių teisės iniciatyva.

8 COM(2010) 245 galutinis, p. 13.

9 Konvencijos nepasirašė JK, Airija, Portugalija ir Malta.

10 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje, OL L 178, 2000 7 17, p.1–16.

(Roma I)[11], o kiek tai susiję su pareigomis suteikti ikisutartinę informaciją – 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma II)[12]. Pirmoje priemonėje įtvirtintos sutartinėms prievolėms, o antroje – nesutartinėms prievolėms, įskaitant iš ikisutartinių pareiškimų kylančias prievoles, taikytinos teisės nustatymo taisyklės.

Reglamentai „Roma I“ ir „Roma II“ bus tebetaikomi, šis pasiūlymas jiems neturės jokio poveikio. Ir toliau reikės nustatyti tarpvalstybinėms sutartims taikytiną teisę. Tuo tikslu paprastai bus vadovaujamasi reglamentu „Roma I“. Taikytiną teisę galės pasirinkti pačios šalys (reglamento „Roma I“ 3 straipsnis), o joms to nepadarius – ji nustatoma pagal atitinkamas reglamento „Roma I“ 4 straipsnio taisykles. Jeigu vartojimo sutarties šalys taikytinos teisės nepasirinko, esant reglamento „Roma I“ 6 straipsnio 1 dalies sąlygoms, taikytina vartotojo įprastinės gyvenamosios vietos teisė.

Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė bus antroji sutarčių teisės sistema, inkorporuota į kiekvienos valstybės narės nacionalinę teisę. Šalims susitarus taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, jos normos bus vienintelės nacionalinės normos, taikytinos ja reglamentuojamiems klausimams. Kai tam tikras klausimas reglamentuojamas bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise, kitos nacionalinės normos nebetaikomos. Susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę reiškia, kad pasirinkta viena iš dviejų skirtingų sutarčių teisės sistemų, numatytų konkrečioje nacionalinėje teisėje. Šis pasirinkimas neturi būti prilyginamas ir painiojamas su pirmiau minėtu taikytinos teisės pasirinkimu, kaip jis suprantamas pagal tarptautinės privatinės teisės normas.

Bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise reglamentuojami ne visi sutarčių aspektai (pvz., sutarčių negaliojimas, atstovavimas), todėl šie klausimai ir toliau bus reglamentuojami galiojančiomis sutarčiai taikytinos valstybės narės civilinės teisės normomis.

Tačiau reglamente „Roma I“ numatyti tam tikri įmonės ir vartotojo sandoriams taikytinos teisės pasirinkimo apribojimai. Jei įmonės ir vartotojo sandorių šalys pasirenka ne vartotojo gyvenamosios valstybės narės teisę, nereiškia, kad, esant reglamento „Roma I“ 6 straipsnio 1 dalies sąlygoms, vartotojas neteks apsaugos, užtikrinamos jo įprastinės gyvenamosios vietos teisės imperatyviosiomis normomis (reglamento „Roma I“ 6 straipsnio 2 dalis). Vis dėlto pastaroji nuostata neturės praktinės reikšmės tuo atveju, jeigu šalys pagal taikytiną nacionalinę teisę pasirinks bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, nes pagal tam tikros šalies teisę pasirinktos bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės nuostatos yra tapačios vartotojo šalies bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės nuostatoms. Todėl vartotojo šalies vartotojų teisių apsaugos imperatyviųjų normų lygis nebus aukštesnis, o vartotojui bus užtikrinta jo įprastinės gyvenamosios vietos teisės teikiama apsauga.

- Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Šis pasiūlymas atitinka tikslą siekti aukšto lygio vartotojų teisių apsaugos, nes jame įtvirtintos imperatyviosios vartotojų teisių apsaugos normos, kurių šalys negali netaikyti vartotojo nenaudai. Be to, šių imperatyviųjų nuostatų apsaugos lygis atitinka šiuo metu nustatytą *acquis* arba yra aukštesnis.

---

[11] OL L 177, 2008 7 4, p. 6.
[12] OL L 199, 2007 7 31, p. 40.

Pasiūlymas taip pat dera su Sąjungos politika, kuria MVĮ padedama labiau naudotis vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis. Bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę galima pasirinkti tais atvejais, kai bent vienas sutartį sudarantis prekiautojas yra MVĮ, kaip nustatyta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361 dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo[13], kartu atsižvelgiant į ateities tendencijas.

Pasiūlymas dera ir su tarptautine Sąjungos prekybos politika tuo požiūriu, kad juo nediskriminuojamos šalys iš trečiųjų valstybių, kurios bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę taip pat galės pasirinkti kaip taikytiną teisę, jeigu viena iš sutarties šalių yra įsisteigusi kurioje nors valstybėje narėje.

Šis pasiūlymas neturi įtakos būsimoms Komisijos iniciatyvoms dėl atsakomybės už Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pažeidimus, pavyzdžiui, konkurencijos taisyklių pažeidimus.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMŲ REZULTATAI

- Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Paskelbusi žaliąją knygą, Komisija pradėjo išsamias viešas konsultacijas, kurios baigtos 2011 m. sausio 31 d. Per konsultacijas įvairių kategorijų suinteresuotosios šalys iš visos Sąjungos pateikė Komisijai 320 atsakymų žaliojoje knygoje nagrinėjamais klausimais. Daug respondentų vertingomis laikė 1 galimybę (ekspertų grupės rezultatų paskelbimas) ir 2 galimybę (priemonių Sąjungos teisės aktų leidėjui rinkinys). Kelios valstybės narės ir kai kurios suinteresuotosios šalys 4 galimybei (neprivalomoji Europos sutarčių teisės priemonė) pritarė kaip savarankiškam variantui arba kaip jos ir priemonių rinkinio deriniui, jeigu ji atitiks tam tikras sąlygas, pavyzdžiui, užtikrins aukštą vartotojų teisių apsaugos lygį, jos nuostatos bus aiškios ir lengvos taikyti. Kaip vieną iš pagrindinių problemų suinteresuotosios šalys atsakymuose dėl žaliosios knygos nurodė galimos Europos sutarčių teisės priemonės materialiųjų normų aiškumo stoką. Norėdama išsiaiškinti šią problemą, Komisija suinteresuotosioms šalims suteikė galimybę pateikti pastabas dėl ekspertų grupės parengtos Europos sutarčių teisės galimybių studijos.

Atsakymuose į žaliąją knygą taip pat pareikšta pageidavimų dėl priemonės dalykinio taikymo srities. Atsižvelgiant į tai pasiūlymas orientuotas į prekių pirkimo–pardavimo sutartis.

2010 m. balandžio 26 d. sprendimu[14] Komisija įsteigė Europos sutarčių teisės ekspertų grupę. Šiai grupei pavesta parengti galimos būsimos Europos sutarčių teisės priemonės galimybių studiją, kurioje būtų išnagrinėtos pagrindinės praktinės tarpvalstybinių sandorių problemos.

2010 m. rugsėjo mėn. buvo įsteigta pagrindinių suinteresuotųjų šalių grupė (į kurią įėjo įmonės ir vartotojų asociacijos, bankų ir draudimo sektoriaus, advokatų ir notarų atstovai), kuri ekspertų grupei turėjo pateikti praktinių pastabų dėl to, ar galimybių studijai sukurtas normas lengva taikyti. Galimybių studija paskelbta 2011 m. gegužės 3 d., o neformalios konsultacijos tęsėsi iki 2011 m. liepos 1 d.

- Poveikio vertinimas

---

13 OL L 124, 2003 5 20, p. 36.
14 OL L 105, 2010 4 27, p. 109.

Poveikio vertinime išnagrinėtos septynios žaliojoje knygoje pateiktos politinės galimybės, kurios išsamiai aprašytos ir išnagrinėtos poveikio vertinimo ataskaitoje.

Nagrinėtos tokios galimybės: pagrindinis scenarijus (nekeisti politikos), priemonių teisės aktų leidėjui rinkinys, rekomendacija dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės, reglamentas/direktyva, kuriuo (-ia) sukuriama neprivaloma bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė, (visiško arba minimalaus derinimo) direktyva dėl privalomos bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės, reglamentas, kuriuo sukuriama Europos sutarčių teisė, ir reglamentas, kuriuo sukuriamas Europos civilinis kodeksas.

Atlikus lyginamąją šių galimybių poveikio analizę, poveikio vertinimo ataskaitoje prieita prie išvados, kad politikos tikslus atitiktų neprivaloma vienoda sutarčių teisės sistema, visiško suderinimo direktyva ir reglamentas, kuriuo sukuriama privaloma vienoda sutarčių teisės sistema. Įgyvendinus pastarąsias dvi galimybes, prekiautojams žymiai sumažėtų sandorių sąnaudos ir supaprastėtų teisinis reglamentavimas norintiems verstis tarpvalstybine prekyba, tačiau kartu gerokai padidėtų našta prekiautojams, nes norintieji verstis tik vidaus prekyba taip pat turėtų prisitaikyti prie naujojo teisinio reglamentavimo. Lyginant su neprivaloma vienoda sutarčių teisės sistema, ypač daug sąnaudų būtų patiriama susipažįstant su naująja privaloma teise, todėl jos paveiktų visus prekiautojus. Kita vertus, įgyvendinus neprivalomą vienodą sutarčių teisės sistemą, prekiautojai, norintys ją taikyti tarpvalstybinėje prekyboje, patirtų tik vienkartinių išlaidų. Todėl neprivalomos vienodos sutarčių teisės sistemos sukūrimas laikytas proporcingiausia galimybe, nes sumažėtų į kelias valstybes nares eksportuojančių prekiautojų sandorių sąnaudos, o vartotojai turėtų didesnį pigesnių produktų pasirinkimą. Tuo pačiu išaugtų užsienyje perkančių vartotojų teisių apsaugos lygis ir sustiprėtų jų pasitikėjimas, nes vartotojai visoje Sąjungoje turėtų vienodas teises.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- Siūlomos priemonės santrauka

Pasiūlyme numatyta sukurti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, kuria valstybių narių nacionalinė sutarčių teisė derinama ne reikalaujant pakeisti galiojančią nacionalinę sutarčių teisę, o kiekvienos valstybės narės nacionalinėje teisėje sukuriant antrą sutarčių teisės sistemą į jos taikymo sritį patenkančioms sutartims, kuri būtų vienoda visoje Europos Sąjungoje ir veiktų greta galiojančių nacionalinės sutarčių teisės normų. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė bus savanoriškai taikoma tarpvalstybinėms sutartims aiškiu šalių susitarimu.

- Teisinis pagrindas

Šis pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsniu.

Pasiūlymu teikiamas bendras vienodas visiškai suderintų sutarčių teisės normų rinkinys, įskaitant bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės forma pateiktas vartotojų teisių apsaugos normas, kurios turi būti laikomos antra sutarčių teisės sistema, inkorporuota į kiekvienos valstybės narės nacionalinę teisę ir galiojančiu šalių susitarimu taikoma tarpvalstybiniams sandoriams. Šis susitarimas neturi būti prilyginamas ir painiojamas su taikytinos teisės pasirinkimu, kaip jis suprantamas pagal tarptautinės privatinės teisės normas. Teisės pasirinkimas ir toliau reglamentuojamas nacionaline teise, taikytiną pagal tarptautinės privatinės teisės normas.

Šio sprendimo tikslas – užtikrinti vidaus rinkos konsolidavimą ir veikimą. Taip būtų panaikintos naudojimosi pagrindinėmis laisvėmis kliūtys, kurios kyla dėl nacionalinės teisės skirtumų, ypač dėl papildomų sandorių sąnaudų ir prekiautojų sudarant tarpvalstybinius sandorius juntamo teisinio kompleksiškumo, ir dėl nepakankamo vartotojų pasitikėjimo savo teisėmis perkant kitoje ES šalyje. Visa tai turi tiesioginį poveikį vidaus rinkos konsolidavimui bei veikimui ir riboja konkurenciją.

Remiantis SESV 114 straipsnio 3 dalimi, aukštas vartotojų teisių apsaugos lygis būtų užtikrintas bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise nustatant savo imperatyviąsias normas, kuriomis būtų išlaikytas arba padidintas apsaugos, kurią vartotojams garantuoja ES vartotojų apsaugos teisė, lygis.

- Subsidiarumo principas

Šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties (ESS) 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą.

Pasiūlymo tikslas – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo parengiant savanoriškai taikomas vienodas sutarčių teisės normas – yra aiškiai tarpvalstybinio pobūdžio ir jo valstybės narės negali deramai pasiekti savo nacionalinėse sistemose.

Kol sudarant tarpvalstybinius sandorius dėl nacionalinės sutarčių teisės skirtumų bus patiriamos didelės papildomos sandorių sąnaudos, nebus galima visiškai pasiekti tikslo konsoliduoti vidaus rinką prekiautojams palengvinant tarpvalstybinės prekybos plėtrą, o vartotojams – galimybes pirkti užsienyje.

Nacionaliniu lygiu priimdamos nesuderintas priemones, valstybės narės negalės panaikinti papildomų sandorių sąnaudų ir teisinio kompleksiškumo, kurį lemia nacionalinės sutarčių teisės, su kuria prekiautojai susiduria ES versdamiesi tarpvalstybine prekyba, skirtumai. Vartotojai ir toliau turės mažesnį pasirinkimą ir ribotas galimybes įsigyti produktų kitose valstybėse narėse. Be to, jie stokos pasitikėjimo, susijusio su savo teisių išmanymu.

Todėl pasiūlymo tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikantis subsidiarumo principo. Sąjunga gali geriausiai išspręsti teisės susiskaidymo problemą, sutarčių teisės srityje priimdama priemonę, kuria būtų suderintos tarpvalstybiniams sandoriams taikytinos normos. Be to, rinkos tendencijos keičiasi ir skatina valstybes nares savarankiškai imtis priemonių, pavyzdžiui, reguliuojant besivystančią skaitmeninio turinio rinką, tad tikėtina, kad dėl skirtingo reglamentavimo patiriamos sandorių sąnaudos ir vartotojų teisių apsaugos spragos didės.

- Proporcingumo principas

Pasiūlymas atitinka ESS 5 straipsnyje nustatytą proporcingumo principą.

Pasiūlymo taikymo sritis susijusi tik su tais aspektais, dėl kurių tarpvalstybiniuose sandoriuose kyla praktinių problemų, ir neapima aspektų, kurie geriausiai sureglamentuoti nacionaline teise. Kiek tai susiję su dalykine taikymo sritimi, pasiūlyme įtvirtintos nuostatos, kuriomis reglamentuojamos šalių teisės ir pareigos per visą sutarties gyvavimo laikotarpį, tačiau jame nenumatytos, pavyzdžiui, atstovavimo normos, dėl kurių ginčas mažai tikėtinas. Teritorinės taikymo srities atžvilgiu pasiūlymas apima tarpvalstybinius atvejus, kai kyla problemų dėl papildomų sandorių sąnaudų ir teisinio kompleksiškumo. Kiek tai susiję su

pasiūlymo taikymu asmenims, jis galioja tik sandoriams, dėl kurių kyla daugiausiai vidaus rinkos problemų, t. y. įmonių tarpusavio santykiams, kai bent viena šalis yra MVĮ, ir įmonės bei vartotojo santykiams. Pasiūlymu nereglamentuojamos privačių fizinių asmenų sutartys ir prekiautojų sutartys, kai nė viena šalis nėra MVĮ, nes šioje srityje nėra akivaizdžios būtinybės imtis su šios rūšies tarpvalstybiniais sandoriais susijusių priemonių. Reglamentu valstybėms narėms numatomos dvi galimybės: leisti šalims bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę taikyti ir nacionaliniams sandoriams, ir prekiautojų tarpusavio sutartims, kai nė vienas jų nėra MVĮ.

Lyginant su kitais išnagrinėtais galimais sprendimais, šis pasiūlymas yra proporcinga priemonė, nes bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė yra neprivaloma ir pasirenkama savanoriškai. Tai reiškia, kad ji taikoma esant sutarties šalių susitarimui, kai abi šalys mano, kad ja naudinga reglamentuoti konkretų tarpvalstybinį sandorį. Tai, kad bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė yra neprivalomas normų rinkinys, taikomas tik tarpvalstybiniais atvejais, taip pat reiškia, kad tarpvalstybinės prekybos kliūtys gali būti sumažintos, nepažeidžiant giliai įsitvirtinusių nacionalinės teisės sistemų ir tradicijų. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė būtų neprivaloma sistema, veikianti greta galiojančių sutarčių teisės normų, tačiau jų nepakeičianti. Todėl teisėkūros priemone imamasi tik tokių veiksmų, kurių reikia naujoms prekiautojų ir vartotojų galimybėms bendrojoje rinkoje sukurti.

- Priemonės pasirinkimas

Šiai iniciatyvai pasirinkta priemonė – reglamentas, kuriuo sukuriama neprivaloma bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė.

Nesaistančia priemone, kaip antai priemonių ES teisės aktų leidėjui rinkiniu arba rekomendacija valstybėms narėms, nebūtų pasiektas tikslas gerinti vidaus rikos konsolidavimą ir veikimą. Direktyva arba reglamentas, kuriuo nacionalinė teisė būtų pakeista privalomąja Europos sutarčių teise, būtų žengta per toli, nes užsienyje nenorintys prekiauti nacionaliniai prekiautojai patirtų sąnaudų, kurių neatsvertų sutaupytos lėšos, patiriamos sudarant tik tarpvalstybinius sandorius. Be to, direktyva, kuria nustatomi minimalūs privalomosios Europos sutarčių teisės standartai, nebūtų tinkama priemonė, nes nebūtų pasiektas teisinis tikrumas ir reikiamas vienodumo, dėl kurio sumažėtų sandorių sąnaudos, laipsnis.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Priėmus pasiūlymą, Komisija sukurs duomenų bazę, kurioje būtų keičiamasi informacija apie įsiteisėjusius teismo sprendimus bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės ar kitos reglamento nuostatos klausimais ir aktualius Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus. Tikėtina, kad daugėjant įsiteisėjusių teismo sprendimų šios duomenų bazės tvarkymo sąnaudos didės. Be to, Komisija rengs mokymus teisininkams, praktikoje taikantiems bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę[15]. Laikui bėgant šios sąnaudos turėtų mažėti, nes apie bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę bus žinoma plačiau.

---

[15] Komisijos komunikatas „Naujas Europos teisininkų mokymo aspektas – pasitikėjimo teisingumu Europos Sąjungoje didinimas“, COM(2011) 551 galutinis, 2011 9 13.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

- Supaprastinimas

Pasiūlymas dėl neprivalomos antros sutarčių teisės sistemos naudingas tuo, kad, nepakeičiant valstybių narių nacionalinės sutarčių teisės, šalys galės naudotis visoje ES vienodomis sutarčių teisės normomis. Šios savarankiškos vienodos normos galės padėti šalims išspręsti dažniausias problemas, kurios sutarčių teisės požiūriu gali kilti tarpvalstybiniais atvejais. Todėl prekiautojams nebereikėtų aiškintis skirtingų nacionalinių įstatymų turinio. Siekiant vartotojams padėti susipažinti su jų teisėmis bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės srityje, jiems bus parengtas standartinis informacinis pranešimas apie jų teises.

Galiausiai, pasiūlymu bus galima užtikrinti būsimą ES teisės aktų nuoseklumą kitose politikos srityse, kuriose gali būti taikoma sutarčių teisė.

- Nuostata dėl peržiūros

Šiame pasiūlyme numatyta bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės ar kitos reglamento nuostatos taikymą peržiūrėti praėjus 5 metams nuo jos taikymo pradžios, be kita ko, atsižvelgiant į poreikį išplėsti jos taikymo sritį įmonių tarpusavio sutarčių atžvilgiu, į skaitmeninio turinio rinkos bei technologijų raidą ir būsimą Sąjungos *acquis* raidą. Šiuo tikslu ataskaitą, o prireikus ir pasiūlymus dėl reglamento keitimo Komisija pateiks Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

- Europos ekonominė erdvė

Reglamento pasiūlymas susijęs su EEE, todėl jai turėtų būti taikomas.

- Pasiūlymo paaiškinimas

Pasiūlymą sudaro trys pagrindinės dalys: reglamentas, jo I priedas, kuriame išdėstytos sutarčių teisės normos (bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė), ir II priedas, kuriame pateiktas standartinis informacinis pranešimas.

<u>A. Reglamentas</u>

1 straipsnyje nustatytas reglamento tikslas ir dalykas.

2 straipsnyje pateiktas reglamente vartojamų terminų apibrėžčių sąrašas. Kai kurios apibrėžtys jau egzistuoja atitinkamame *acquis*, kitos sąvokos pirmą kartą apibrėžiamos šiame dokumente.

3 straipsnyje paaiškintas neprivalomas tarpvalstybinėms prekių pirkimo–pardavimo, skaitmeninio turinio tiekimo ir susijusių paslaugų teikimo sutartims taikomų sutarčių teisės normų pobūdis.

4 straipsnyje nustatyta teritorinė reglamento taikymo sritis, apimanti tik tarpvalstybines sutartis.

5 straipsnyje nustatyta dalykinė prekių pirkimo–pardavimo ir skaitmeninio turinio tiekimo bei susijusių paslaugų, pavyzdžiui, instaliavimo ir remonto, teikimo sutarčių taikymo sritis.

6 straipsnyje iš taikymo srities išbraukiamos mišriosios sutartys ir pirkimo–pardavimo išsimokėtinai sutartys.

7 straipsnyje aprašytas taikymas asmenų atžvilgiu, į taikymo sritį įtraukiant įmonės ir vartotojo sutartis ir tas įmonių tarpusavio sutartis, kurių bent viena šalis yra MVĮ.

8 straipsnyje paaiškinta, kad bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė pasirenkama atitinkamu šalių susitarimu. Įmonės ir vartotojo sutartyse bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės pasirinkimas galioja tik jeigu vartotojas aiškiai išreiškė sutikimą atskirai nuo pareiškimo apie susitarimą sudaryti sutartį.

9 straipsnyje nustatytos tam tikros informavimo apie bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę pareigos, taikomos prekiautojo ir vartotojo sutartyse. Visų pirma vartotojui turi būti suteikta II priede nurodyta informacija.

10 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų sankcijas už prekiautojų pareigos įvykdyti specialiuosius 8 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus pažeidimą.

11 straipsnyje paaiškinta, kad esant galiojančiam bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės pasirinkimui, ji yra vienintelė teisė, taikytina jos normomis reglamentuojamiems klausimams, todėl kitos nacionalinės normos tiems klausimams netaikomos. Bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės pasirinkimas galioja atgaline data, kad būtų vykdomos pareigos suteikti ikisutartinę informaciją ir būtų galima pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis šias pareigas pažeidus.

12 straipsnyje nurodyta, kad reglamentas neturi įtakos Direktyvoje 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje nustatytoms informavimo pareigoms[16].

13 straipsnyje valstybėms narėms numatyta galimybė priimti teisės aktus, kuriais šalims būtų leista bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę taikyti nacionaliniams sandoriams ir prekiautojų tarpusavio sutartims, kai nė vienas jų nėra MVĮ.

14 straipsnyje valstybėms narėms nustatytas reikalavimas pranešti apie įsiteisėjusius nacionalinių teismų sprendimus, kuriuose aiškinamos bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės nuostatos ar kita reglamento nuostata. Komisija sukurs tokių teismo sprendimų duomenų bazę.

15 straipsnyje įtvirtinta peržiūros nuostata.

16 straipsnyje nurodyta, kad reglamentas įsigalios dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

B. I priedas.

I priede pateiktas bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės tekstas.

I dalyje „Įvadinės nuostatos“ pateikti bendrieji sutarčių teisės principai, kaip antai sąžiningumas ir sąžininga dalykinė praktika, kurių visos šalys privalo laikytis palaikydamos verslo santykius. Be to, sutarties laisvės principas šalims garantuoja galimybę nukrypti nuo

---

[16] OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normų, nebent jos, kaip antai vartotojų teisių apsaugos normos, aiškiai įvardytos kaip imperatyvios.

II dalyje „Saistančios sutarties formavimas“ numatytos nuostatos, kuriomis reglamentuojama šalių teisė gauti esminę ikisutartinę informaciją, ir šalių susitarimo sudarymo normos. Šioje dalyje taip pat įtvirtintos nuostatos, kuriomis vartotojams suteikiama teisė atsisakyti nuotolinės prekybos arba ne prekybai skirtose patalpose sudarytų sutarčių. Be to, joje išdėstytos sutarties nuginčijimo dėl klaidos, apgaulės, grasinimo arba piktnaudžiavimo nuostatos.

III dalyje „Sutarties turinio vertinimas“ pateiktos bendrosios nuostatos, kaip kilus abejonėms aiškinti sutarties sąlygas. Joje taip pat nustatytos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas sutarčių turinys bei galia ir apibrėžiama, kokios sutarties sąlygos gali būti nesąžiningos ir todėl negaliojančios.

IV dalyje „Pirkimo–pardavimo sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo būdai“ išsamiau apibrėžtos normos, būdingos pirkimo–pardavimo sutartims ir skaitmeninio turinio tiekimo sutartims, kuriose nustatytos pirkėjo ir pardavėjo pareigos. Šioje dalyje taip pat numatytos normos, susijusios su pirkėjo ir pardavėjo teisių gynimo priemonėmis prievolių nevykdymo atveju.

V dalis „Susijusių paslaugų sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo priemonės“ skirta tiems atvejams, kai pardavėjas teikia tam tikras su prekių pirkimo–pardavimo arba skaitmeninio turinio tiekimo sutartimi glaudžiai susijusias paslaugas, kaip antai instaliavimo, remonto arba priežiūros. Šioje dalyje paaiškinta, kokios specialios normos taikomos tokiu atveju, o ypač, kokios yra šalių teisės ir pareigos pagal tokią sutartį.

VI dalyje „Nuostolių atlyginimas ir palūkanos“ pateiktos papildomos bendrosios nuostolių dėl padarytos žalos atlyginimo ir palūkanų už vėluojančius mokėjimus normos.

VII dalyje „Restitucija“ paaiškinamos taisyklės, taikomos tam, kas turi būti grąžinta sutarties nuginčijimo arba nutraukimo atveju.

VIII dalyje „Senatis“ reglamentuojamos pasekmės, kylančios praleidus sutartinių teisių įgyvendinimo terminą.

1 priedėlyje išdėstytos pavyzdinės sutarties atsisakymo instrukcijos, su kuriomis prekiautojas vartotoją turi supažindinti iki nuotolinės prekybos sutarties sudarymo arba sutarties sudarymo ne prekybai skirtose patalpose, o *2 priedėlyje* pateikta pavyzdinė sutarties atsisakymo forma.

C. II priedas

II priede yra standartinis informacinis pranešimas apie bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, kurį prekiautojas vartotojui turi pateikti prieš sudarant susitarimą taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę.

2011/0284 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisės akto pasiūlymą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[17],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[18],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) vis dar yra didelių tarpvalstybinės ekonominės veiklos kliūčių, kurios trukdo vidaus rinkai išnaudoti visas augimo ir darbo vietų kūrimo galimybes. Šiuo metu tik vienas iš dešimties Sąjungos prekiautojų užsiima prekių eksportu Sąjungoje, o dauguma tokių prekiautojų eksportuoja tik į kelias valstybes nares. Tarp įvairių tarpvalstybinės prekybos kliūčių, įskaitant mokesčių reglamentavimą, administracinius reikalavimus, pristatymo sunkumus, kalbą ir kultūrą, prekiautojai sunkumus aiškintis užsienio sutarčių teisės nuostatas įvardija kaip vieną pagrindinių įmonės bei vartotojo ir įmonių tarpusavio sandorių kliūčių. Ribota prekių pasiūla nenaudinga ir vartotojams. Todėl skirtingos nacionalinės sutarčių teisės nuostatos sulaiko nuo galimybės naudotis pagrindinėmis laisvėmis, pavyzdžiui, laisve tiekti prekes ir teikti paslaugas, ir yra vidaus rinkos veikimo ir nuolatinio konsolidavimo kliūtis. Be to, jos riboja konkurenciją, ypač mažesnių valstybių narių rinkose;

(2) sutartys yra būtina visų ekonominių sandorių teisinė priemonė. Tačiau dėl būtinybės prekiautojui nustatyti taikytiną teisę arba dėl jos derėtis, išsiaiškinti taikytinos užsienio teisės nuostatas ir neretai tuo tikslu jas išsiversti, gauti teisinę konsultaciją siekiant susipažinti su tos teisės reikalavimais ir pritaikyti sutartis, kad jos atitiktų skirtingos nacionalinės teisės reikalavimus, kurie gali būti taikomi tarpvalstybiniuose sandoriuose, užsiimti tarpvalstybine prekyba yra sudėtingiau ir brangiau nei verstis vidaus prekyba. Taigi su sutarčių teise susijusios kliūtys yra pagrindinis veiksnys, dėl

---

[17] OL C , , p. .
[18] OL C , , p. .

kurio daugybė į eksportą orientuotų prekiautojų vengia verstis tarpvalstybine prekyba arba savo veiklą plėsti į kitas valstybes nares. Atgrasomasis jų poveikis ypač stiprus mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), kurioms patekimo į kelias užsienio rinkas sąnaudos dažnai labai didelės, palyginti su jų apyvarta. Todėl prekiautojai neturi galimybės sutaupyti išlaidų, kurių nepatirtų, jeigu visų tarpvalstybinių sandorių atveju prekes ir paslaugas būtų galima parduoti vadovaujantis vienoda sutarčių teise, o prekiaujant internetu – vienoje interneto svetainėje;

(3) su sutarčių teise susijusios sandorių sąnaudos, kurios, kaip nurodyta, gali būti labai didelės, ir teisinės kliūtys, kurios kyla dėl nacionalinių imperatyviųjų vartotojų teisių apsaugos normų skirtumų, įmonės ir vartotojo sandorių atveju turi tiesioginį poveikį vidaus rinkos veikimui. Pagal 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Reglamentas (EB) Nr. 593/2008)[19] 6 straipsnį, kai prekiautojas savo veiklą orientuoja į kitos valstybės narės vartotojus, taikomos vartotojo įprastinės gyvenamosios vietos valstybės narės vartotojų teisių apsaugos nuostatos, kuriomis numatomas aukštesnis apsaugos lygis ir kurių negalima susitarti netaikyti pagal tą teisę net jeigu šalys pasirinko kitą taikytiną teisę. Todėl prekiautojams reikia iš anksto išsiaiškinti, ar vartotojų teisių apsaugos nuostatomis numatyta didesnė apsauga, ir užtikrinti, kad jų sutartys atitiktų jos reikalavimus. Be to, e. prekybos atveju papildomos išlaidos patiriamos, kai interneto svetaines prireikia pritaikyti pagal imperatyviuosius taikytinos užsienio vartojimo sutarčių teisės reikalavimus. Dabartinis vartotojų apsaugos teisės suderinimas ES lygmeniu kai kuriose srityse leido tam tikru mastu sulyginti teisės normas. Vis dėlto valstybių narių įstatymai iš esmės tebesiskiria, nes esant dabartiniam suderinimui valstybės narės turi įvairių galimybių nuspręsti, kaip įvykdyti Sąjungos teisės aktų reikalavimus ir kokį vartotojų teisių apsaugos lygį pasirinkti;

(4) su sutarčių teise susijusios kliūtys, kurios prekiautojams neleidžia visapusiškai išnaudoti vidaus rinkos galimybių, nenaudingos ir vartotojams. Mažesnė tarpvalstybinės prekybos apimtis mažina importo apimtį ir konkurenciją. Vartotojams gali būti nenaudingas mažesnis prekių pasirinkimas ir didesnės kainos dėl to, kad mažiau užsienio prekiautojų jiems betarpiškai siūlo savo produktus ir paslaugas, o netiesiogiai dėl to, kad tarpvalstybinė įmonių tarpusavio prekyba didmeninės prekybos lygmeniu yra ribota. Dėl didesnės ir geresnės pasiūlos pirkti užsienyje galėtų būti gerokai ekonomiškiau, tačiau dauguma Europos vartotojų vengia tai daryti ir todėl, kad nėra tikri dėl savo teisių. Vienas iš pagrindinių vartotojams rūpimų klausimų yra susijęs su sutarčių teise, pavyzdžiui, ar jiems bus užtikrintas tinkamas apsaugos lygis nusipirkus produktų su trūkumais. Todėl daug vartotojų mieliau perka savo šalyje net jeigu pasirinkimas mažesnis arba kainos didesnės;

(5) be to, tie vartotojai, kurie perka iš kitoje valstybėje narėje įsisteigusio prekiautojo norėdami pasinaudoti kainų skirtumais valstybėse narėse, dažnai to padaryti negali, nes pardavėjai atsisako parduoti. E. prekyba labai palengvino galimybes ieškoti pasiūlymų ir lyginti kainas bei kitas sąlygas, nesvarbu, kur prekiautojas įsisteigęs, tačiau prekiautojai labai dažnai atsisako priimti vartotojų užsakymus iš užsienio ir dėl to nesudaromi tarpvalstybiniai sandoriai;

---

[19] OL L 177, 2008 7 4, p. 6.

(6) taigi nacionalinės sutarčių teisės skirtumai kelia kliūčių, neleidžiančių vartotojams ir prekiautojams pasinaudoti vidaus rinkos privalumais. Tokių su sutarčių teise susijusių kliūčių žymiai sumažėtų, jeigu sutartys būtų grindžiamos bendromis vienodomis sutarčių teisės normomis, nesvarbu, kur šalys yra įsisteigusios. Šios vienodos sutarčių teisės normos turėtų būti taikomos visą sutarties gyvavimo laikotarpį ir apimti daugumą tarpvalstybinių sandorių sudarymui ypač svarbių klausimų. Į jas taip pat turėtų būti įtrauktos visiškai suderintos vartotojų teisių apsaugos nuostatos;

(7) šie nacionalinės sutarčių teisės skirtumai ir jų pasekmės tarpvalstybinei prekybai taip pat riboja konkurenciją. Kai tarpvalstybinės prekybos apimtis maža, konkurencija mažesnė ir atitinkamai mažiau paskatų prekiautojams labiau ieškoti inovacijų ir gerinti savo produktų kokybę arba mažinti kainą. Ypač mažesnėse valstybėse narėse, kuriose yra nedaug nacionalinių konkurentų, užsienio prekiautojų sprendimas dėl sąnaudų ir teisinio kompleksiškumo nesiplėsti į šias rinkas gali riboti konkurenciją, o tai turi juntamos įtakos pasirinkimui ir esamų produktų kainų lygiui. Be to, tarpvalstybinės prekybos kliūtys gali turėti neigiamos įtakos MVĮ ir didesnių bendrovių konkurencijai. Atsižvelgiant į didelį sandorių sąnaudų poveikį lyginant su apyvarta, tikėtina, kad MVĮ labiau nei didesni konkurentai vengs plėstis į užsienio rinką;

(8) siekiant įveikti su sutarčių teise susijusias kliūtis, šalims turėtų būti suteikta galimybė susitarti sutarčiai taikyti bendras vienodas sutarčių teisės normas, kurios būtų vienodai suprantamos ir aiškinamos visose valstybėse narėse, t. y. bendrąją pirkimo–pardavimo sutarčių teisę. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė turėtų būti papildoma šalių pasirinkimo galimybė, kuria jos galėtų pasinaudoti tais atvejais, kai abi šalys ją laiko naudinga siekiant palengvinti tarpvalstybinę prekybą ir sumažinti sandorio ir alternatyviąsias sąnaudas, taip pat su sutarčių teise susijusias tarpvalstybinės prekybos kliūtis. Sutartinių santykių pagrindu ji turėtų tapti tik bendru šalių sprendimu;

(9) reglamentu sukuriama bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė, kuria valstybių narių nacionalinė sutarčių teisė derinama ne reikalaujant pakeisti galiojančią nacionalinę sutarčių teisę, o kiekvienos valstybės narės nacionalinėje teisėje sukuriant antrą sutarčių teisės sistemą sutartims, patenkančioms į jos taikymo sritį. Antroji sistema būtų vienoda visoje ES ir veiktų greta galiojančių nacionalinės sutarčių teisės normų. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė bus savanoriškai taikoma tarpvalstybinėms sutartims aiškiu šalių susitarimu;

(10) susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę turėtų būti pasirinkimas vadovaujantis atitinkama nacionaline teise, taikytina pagal Reglamentą (EB) Nr. 593/2008, o kiek tai susiję su pareigomis suteikti ikisutartinę informaciją – pagal 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Reglamentas (EB) Nr. 864/2007)[20] arba pagal kitą taikytiną kolizinę normą. Todėl susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę neturėtų būti prilyginamas taikytinos teisės pasirinkimui, kaip jis suprantamas pagal kolizines normas, ar su juo painiojamas; jis neturėtų nepažeisti kolizinių normų. Todėl šis reglamentas neturės jokio poveikio galiojančioms kolizinėms normoms;

---

[20] OL L 199, 2007 7 31, p. 40.

(11) bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę turėtų sudaryti sukomplektuotas visiškai suderintų imperatyviųjų vartotojų teisių apsaugos normų rinkinys. Kaip numatyta Sutarties 114 straipsnio 3 dalyje, šiomis normomis turėtų būti užtikrintas aukštas vartotojų teisių apsaugos lygis, kad sustiprėtų vartotojų pasitikėjimas bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise, o vartotojai taip būtų paskatinti jos pagrindu sudaryti tarpvalstybines sutartis. Normomis turėtų būti išlaikytas arba sustiprintas vartotojų teisių apsaugos, užtikrinamos Sąjungos vartotojų teisių apsaugos nuostatomis, lygis;

(12) bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę sudaro sukomplektuotas visiškai suderintų imperatyviųjų vartotojų teisių apsaugos normų rinkinys, todėl šalims pasirinkus taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę šioje srityje nebeliks valstybių narių teisės aktų skirtumų. Dėl šios priežasties Reglamento (EB) Nr. 593/2008 6 straipsnio 2 dalis, kuri grindžiama aplinkybe, kad vartotojų teisių apsaugos lygis valstybėse narėse skiriasi, neturi praktinės reikšmės bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise reglamentuojamiems klausimams;

(13) bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė turėtų būti taikoma tarpvalstybinėms sutartims, nes būtent nacionalinės teisės skirtumai lemia kompleksiškumą ir papildomas sąnaudas, o šalis atgraso nuo sutartinių santykių sudarymo. Įmonių tarpusavio sutartyse tarpvalstybinis sutarties pobūdis turėtų būti vertinamas pagal įprastinę šalių gyvenamąją (buveinės) vietą. Siekiant sustiprinti prekiautojų teisinį tikrumą, įmonės ir vartotojo sutartyje tarpvalstybinio kriterijaus reikalavimas turėtų būti įvykdytas tuomet, kai bendrasis vartotojo nurodytas adresas, prekių pristatymo adresas arba vartotojo nurodytas sąskaitos pateikimo adresas yra valstybėje narėje, tačiau kitoje valstybėje nei prekiautojo įprastinė buveinės vieta;

(14) bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę turėtų būti galima taikyti ne tik tarpvalstybiniais atvejais, susijusiais vien su valstybėmis narėmis, bet ir siekiant palengvinti valstybių narių ir trečiųjų šalių prekybą. Kai vartotojai yra iš trečiųjų šalių, susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, kuris jiems reikštų užsienio teisės pasirinkimą, turėtų būti reglamentuojamas taikytinomis kolizinėmis normomis;

(15) ir nacionalinius, ir tarpvalstybinius sandorius sudarantiems prekiautojams taip pat gali būti naudinga visiems sandoriams naudoti bendrą vienodą sutartį. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leista nuspręsti, kad šalys bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę gali taikyti ir nacionaliniams sandoriams;

(16) bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė visų pirma turėtų būti taikoma kilnojamųjų daiktų pardavimui, įskaitant tokių daiktų pagaminimą arba padarymą, nes tai yra ekonominiu požiūriu svarbiausia sutarčių rūšis, kuri tarpvalstybinėje prekyboje, visų pirma e. prekyboje, turi ypatingas augimo galimybes;

(17) siekiant atsižvelgti į didėjančią skaitmeninės ekonomikos svarbą, į bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo sritį turėtų būti įtrauktas ir skaitmeninis turinys. Skaitmeninio turinio perdavimas saugojimo, tvarkymo ar prieigos ir pakartotinio naudojimo tikslais, kaip antai muzikos atsisiuntimas, sparčiai auga ir turi didelį potencialą toliau augti, tačiau šios srities teisinė padėtis vis dar labai skiriasi ir yra neaiški. Todėl į bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo

sritį turėtų būti įtrauktas skaitmeninio turinio tiekimas, nesvarbu, ar tas turinys tiekiamas patvariąja laikmena;

(18) skaitmeninis turinys dažnai tiekiamas ne mainais už kainą, o kartu su prekėmis arba paslaugomis, už kurias sumokėta atskirai, įskaitant nepiniginį atlygį, pavyzdžiui, prieigos prie asmens duomenų suteikimą, arba nemokamai – rinkodaros strategijos atveju tikintis, kad vartotojas vėliau įsigis daugiau arba sudėtingesnių skaitmeninio turinio produktų. Atsižvelgiant į šią specifinę rinkos struktūrą ir aplinkybę, kad suteikto skaitmeninio turinio trūkumai gali pažeisti vartotojų ekonominius interesus, nesvarbu, kokiomis aplinkybėmis jis buvo patiektas, galimybė taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę neturėtų priklausyti nuo to, ar už konkretų specialų skaitmeninį turinį kaina buvo sumokėta;

(19) siekiant kuo didesnės papildomos bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės naudos, į jos dalykinę taikymo sritį turėtų būti įtrauktos ir tam tikros pardavėjo teikiamos paslaugos, tiesiogiai ir glaudžiai susijusios su konkrečiomis prekėmis arba skaitmeniniu turiniu, kurie patiekti pagal bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, ir dažnai tuo pačiu metu numatytos toje pačioje arba susijusioje sutartyje, pavyzdžiui prekių arba skaitmeninio turinio remontas, priežiūra ar instaliavimas;

(20) bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė neturėtų būti taikoma susijusioms sutartims, pagal kurias pirkėjas prekes arba paslaugas įsigyja iš trečiojo asmens. Tai nebūtų tinkama, nes trečiasis asmuo nėra susitariančiųjų šalių susitarimo taikyti bendrosios pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normas šalis. Susijusi sutartis su trečiuoju asmeniu turėtų būti reglamentuojama atitinkama nacionaline teise, taikytina pagal Reglamentą (EB) Nr. 593/2008 ir Reglamentą (EB) Nr 864/2007“ arba kitą kolizinę normą;

(21) siekiant tikslingai ir proporcingai išspręsti esamas vidaus rinkos ir konkurencijos problemas, bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymas asmenų atžvilgiu turėtų būti orientuojamas į šalis, kurios dėl nacionalinės sutarčių teisės skirtumų šiuo metu vengia užsiimti verslu užsienyje, o tai savo ruožtu turi neigiamos įtakos tarpvalstybinei prekybai. Todėl ji turėtų būti taikoma visiems įmonės ir vartotojo sandoriams ir prekiautojų tarpusavio sutartims, kai bent viena šalis yra MVĮ, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361 dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo[21]. Tačiau tai neturi pažeisti valstybių narių galimybės priimti teisės aktus, pagal kuriuos bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę būtų galima taikyti prekiautojų tarpusavio sutartims, kai nė viena šalis nėra MVĮ. Bet kuriuo atveju, sudarydami įmonių tarpusavio sandorius, prekiautojai visapusiškai naudojasi sutarties laisvės principu ir skatinami rengiant savo sutarčių sąlygas remtis bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise;

(22) sutarties šalių susitarimas būtinas norint taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę. Įmonės ir vartotojo sandorių atveju tokiam susitarimui turėtų būti taikomi griežti reikalavimai. Kadangi praktikoje taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę paprastai siūlys prekiautojas, vartotojai turi aiškiai suvokti, kad sutinka taikyti normas, kurios skiriasi nuo galiojančių jų nacionalinės teisės

---

[21] OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

normų. Todėl vartotojo sutikimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę turėtų būti leistinas tik aiškiai išreiškus valią atskirai nuo pareiškimo apie susitarimą sudaryti sutartį. Taigi neturėtų būti leidžiama sudarytinos sutarties sąlygoje, visų pirma prekiautojo standartinėse sąlygose, siūlyti taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę. Prekiautojas susitarimo taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę patvirtinimą vartotojui turėtų pateikti patvariojoje laikmenoje;

(23) vartotojas turi ne tik suvokti, kad pasirenka taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, bet ir duoti sutikimą susipažinęs su visa informacija. Todėl prekiautojas turėtų ne tik atkreipti vartotojo dėmesį į ketinimą taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, bet ir suteikti informacijos apie jos pobūdį ir pagrindines ypatybes. Siekiant palengvinti šią prekiautojo užduotį, taip išvengiant bereikalingos administracinės naštos, ir užtikrinti vienodą vartotojui suteikiamos informacijos lygį bei kokybę, prekiautojai jiems turėtų pateikti šiame reglamente nurodytą – taigi lengvai prieinamą visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis – standartinį informacinį pranešimą. Kai vartotojui pateikti standartinį informacinį pranešimą neįmanoma, pavyzdžiui, su juo susisiekiant telefonu, arba kai prekiautojas nepateikė informacinio pranešimo, susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę vartotojo neturėtų saistyti tol, kol jis jo negavo kartu su susitarimo patvirtinimu ir po to neišreiškė sutikimo;

(24) siekiant išvengti atrankinio tam tikrų bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės elementų taikymo, kuris sutrikdytų šalių teisių ir pareigų pusiausvyrą ir savo ruožtu neigiamai paveiktų vartotojų teisių apsaugos lygį, reikėtų pasirinkti taikyti visą bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, o ne tam tikras jos dalis;

(25) tais atvejais, kai atitinkamai sutarčiai būtų taikoma Jungtinių Tautų konvencija dėl tarptautinio prekių pirkimo–pardavimo sutarčių, bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės pasirinkimas turėtų reikšti, kad sutarties šalys susitarė tos konvencijos netaikyti;

(26) bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normomis turėtų būti reglamentuojami tokie sutarčių teisės klausimai, kurie turi praktinės svarbos tos rūšies sutarčių, kurios patenka į dalykinę ir asmeninę taikymo sritį, o ypač sudarytų internetu, gyvavimo laikotarpiu. Todėl be šalių teisių bei pareigų ir teisių gynimo priemonių prievolės nevykdymo atveju, bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise turėtų būti reglamentuojamos pareigos suteikti ikisutartinę informaciją, sutarties sudarymas, įskaitant formos reikalavimus, teisė atsisakyti sutarties ir jos pasekmės, sutarties nuginčijimas dėl klaidos, apgaulės, grasinimų arba piktnaudžiavimo ir tokio nuginčijimo pasekmės, sutarčių aiškinimas, turinys ir sutarties galia, nesąžiningų sutarties sąlygų vertinimas ir pasekmės, restitucija po sutarties nuginčijimo, sutarties nutraukimas, senatis ir teisių išnykimas. Ja turėtų būti nustatytos sankcijos už visų joje nustatytų pareigų nevykdymą;

(27) visi sutartinio ar nesutartinio pobūdžio klausimai, kurių nereglamentuoja bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė, reglamentuojami galiojančiomis į bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę neįeinančiomis nacionalinės teisės normomis, taikytinomis pagal Reglamentą (EB) Nr. 593/2008 ir Reglamentą (EB) Nr. 864/2007 ar kitą kolizinę normą. Šiems klausimams priskiriami, pavyzdžiui, veiksnumas ir teisnumas, sutarties negaliojimas dėl neveiksnumo, neteisėtumo arba

prieštaravimo gerai moralei, sutarties kalbos nustatymas, diskriminavimo draudimas, atstovavimas, skolininkų ir kreditorių daugetas, sutarties šalių pasikeitimas, įskaitant teisių perleidimą, įskaitymas ir šalių sutapimas, daiktinė teisė, įskaitant nuosavybės perleidimą, intelektinės nuosavybės teisė ir deliktų teisė. Be to, klausimas, susijęs su galimybe kartu pareikšti iš sutartinės ir nesutartinės atsakomybės kylančius reikalavimus, į bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo sritį nepatenka;

(28) bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise neturėtų būti reglamentuojami jokie į sutarčių teisės taikymo sritį nepatenkantys klausimai. Šiuo reglamentu neturėtų būti pažeidžiama Sąjungos arba nacionalinė teisė, kuriomis reglamentuojami minėti klausimai. Pavyzdžiui, sveikatos apsaugos ir saugos ar aplinkos apsaugos tikslais nustatytos informavimo pareigos neturėtų būti reglamentuojamos bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise. Be to, šiuo reglamentu neturėtų būti pažeidžiamos 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje nustatytos informavimo pareigos[22];

(29) sudarius galiojantį susitarimą, į bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo sritį patenkantys klausimai turėtų būti reglamentuojami tik ta teise. Bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normos turėtų būti aiškinamos autonomiškai, vadovaujantis nusistovėjusiais Sąjungos teisės aktų aiškinimo principais. Klausimai, kurie susiję su aspektais, patenkančiais į bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo sritį, ir ja nėra aiškiai reglamentuojami, turėtų būti sprendžiami tik aiškinant tos teisės normas ir nenukreipiant į nacionalinę teisę. Bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normos turėtų būti aiškinamos vadovaujantis pamatiniais principais ir tikslais ir atsižvelgiant į visas jos nuostatas;

(30) sutarties laisvė turėtų būti pagrindinis principas, kuriuo grindžiama bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė. Šalių autonomija turėtų būti ribojama tik tada ir tiek, kiek tai būtina, visų pirma vartotojų teisių apsaugos sumetimais. Esant tokiai būtinybei turėtų būti aiškiai nurodytos atitinkamos imperatyviosios normos;

(31) šalių bendradarbiavimo būdas turėtų būti grindžiamas sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principu. Kadangi tam tikros normos yra speciali bendrojo sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principo išraiška, jos turėtų būti viršesnės už bendrąjį principą. Todėl bendruoju principu neturėtų būti naudojamasi kaip priemone, kuria būtų keičiamos specialiosiose normose nustatytos specialiosios šalių teisės ir pareigos. Konkretūs iš bendrojo sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principo išplaukiantys reikalavimai turėtų priklausyti, be kita ko, nuo santykinio šalių žinių lygio, todėl jie turėtų skirtis įmonės bei vartotojo ir įmonės tarpusavio sandorių atveju. Sudarant prekiautojų tarpusavio sandorius, svarbus veiksnys turėtų būti geroji verslo praktika konkrečioje situacijoje;

(32) bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise turėtų būti siekiama išsaugoti galiojančią sutartį, kiek tai įmanoma ir tinkama atsižvelgiant į bendruosius teisėtus šalių interesus;

---

[22] OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

(33) bendrojoje Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisėje turėtų būti numatyti gerai suderinti sprendimai, kuriais atsižvelgiama į teisėtus šalių interesus parenkant teisių gynimo priemones sutarties nevykdymo atveju ir jomis naudojantis. Įmonės ir vartotojo sutarčių atveju teisių gynimo priemonių sistemoje turėtų atsispindėti tai, kad atsakomybė už prekių, skaitmeninio turinio arba paslaugų neatitiktį sutarties reikalavimams tenka prekiautojui;

(34) kad viešai skelbiant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų praktiką, susijusią su bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės ar kitos reglamento nuostatos aiškinimu, būtų sustiprintas teisinis tikrumas, Komisija turėtų sukurti atitinkamų įsiteisėjusių teismo sprendimų duomenų bazę. Tuo tikslu valstybės narės turėtų užtikrinti, kad Komisijai apie tokius nacionalinių teismų sprendimus būtų pranešta nedelsiant;

(35) po penkerių metų tikslinga peržiūrėti, kaip bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė ar kita reglamento nuostata veikia. Peržiūrint, be kita ko, reikėtų atsižvelgti į poreikį išplėsti jos taikymo sritį įmonių tarpusavio sutarčių atžvilgiu, į skaitmeninio turinio rinkos bei technologijų raidą ir tolesnę Sąjungos *acquis* raidą;

(36) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo parengiant vienodas sutarčių teisės normas, kurios visoje Sąjungoje galėtų būti taikomos tarpvalstybiniams sandoriams, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(37) šiuo reglamentu paisoma pagrindinių teisių ir principų, visų pirma pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos 16, 38 ir 47 straipsniuose,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis
Tikslas ir dalykas

1. Šiuo reglamentu siekiama pagerinti vidaus rinkos konsolidavimo ir veikimo sąlygas parengiant vienodas sutarčių teisės normas, išdėstytas I priede (toliau – bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė). Šios normos sutarties šalių sutikimu gali būti taikomos tarpvalstybiniams prekių pirkimo–pardavimo, skaitmeninio turinio tiekimo ir susijusių paslaugų teikimo sandoriams.

2. Pagal šį reglamentą prekiautojai gali vadovautis vienodomis normomis ir visiems tarpvalstybiniams sandoriams taikyti tas pačias sutarčių sąlygas; taip mažinamos bereikalingos sąnaudos ir užtikrinamas aukštas teisinio tikrumo lygis.

3. Prekiautojų ir vartotojų sutartims šiuo reglamentu nustatomos išsamios vartotojų teisių apsaugos normos, kuriomis užtikrinamas aukštas vartotojų teisių apsaugos lygis, stiprinamas vartotojų pasitikėjimas vidaus rinka, o vartotojai skatinami pirkti užsienyje.

2 straipsnis
Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

a) sutartis – susitarimas, kuriuo siekiama sukurti prievolinius santykius arba kitas teisines pasekmes;

b) sąžiningumas ir sąžininga dalykinė praktika – doro, atviro ir kitos šalies interesų paisymu grindžiamo elgesio, susijusio su atitinkamu sandoriu arba santykiais, standartas;

c) žala – turtinė ir neturtinė žala, patirta dėl fizinio skausmo ir dvasinių išgyvenimų, išskyrus kitas neturtinės žalos formas, kaip antai gyvenimo kokybės suprastėjimas ir emocinė depresija;

d) standartinės sutarties sąlygos – keliems sandoriams su skirtingomis šalimis iš anksto parengtos ir šalių individualiai neaptartos sutarties sąlygos, apibrėžtos bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės 7 straipsnyje;

e) prekiautojas – fizinis arba juridinis asmuo, veikiantis su prekyba, verslu, amatu arba profesija, kuria tas asmuo verčiasi, susijusiais tikslais;

f) vartotojas – fizinis asmuo, veikiantis su prekyba, verslu, amatu arba profesija, kuria tas asmuo verčiasi, nesusijusiais tikslais;

g) nuostolių atlyginimas – kaip pinigų suma asmens reikalaujama kompensacija už žalą, sužalojimą arba neigiamą poveikį;

h) prekės – kilnojamieji materialūs daiktai, išskyrus:

i) elektrą bei gamtines dujas ir

ii) vandenį ir kitų rūšių dujas, nebent parduodamas ribotas jų kiekis;

i) kaina – pinigų suma, mokėtina mainais už parduotas prekes, patiektą skaitmeninį turinį arba suteiktą susijusią paslaugą;

j) skaitmeninis turinys – duomenys, kurie atsižvelgiant arba neatsižvelgiant į pirkėjo specifikacijas pagaminti ir pateikti skaitmenine forma, įskaitant: vaizdą, garsą, paveikslą arba rašytinį skaitmeninį turinį, skaitmeninius žaidimus, programinę įrangą ir skaitmeninį turinį, leidžiantį pritaikyti turimą aparatinę arba programinę įrangą, išskyrus:

i) finansines paslaugas, įskaitant internetinės bankininkystės paslaugas;

ii) elektronine forma suteiktą teisinę arba finansinę konsultaciją;

iii) elektronines sveikatos apsaugos paslaugas;

iv) elektronines ryšių paslaugas ir tinklus, taip pat susijusią įrangą ir paslaugas;

v) azartinius lošimus;

vi) vartotojų atliekamą naujo skaitmeninio turinio kūrimą ir esamo skaitmeninio turinio keitimą arba bet kokią kitą sąveiką su kitų naudotojų sukurtu turiniu;

k) pirkimo–pardavimo sutartis – sutartis, kuria prekiautojas (pardavėjas) perduoda arba įsipareigoja perduoti prekes kitam asmeniui (pirkėjui) nuosavybės teise, o pirkėjas sumoka arba įsipareigoja sumokėti kainą, įskaitant prekių, kurios turi būti padarytos arba pagamintos, tiekimo sutartis ir išskyrus sutartis dėl prekių pirkimo–pardavimo varžytinėse arba kitaip susijusias su viešosios valdžios vykdymu;

l) vartojimo pirkimo–pardavimo sutartis – sutartis, pagal kurią pardavėjas yra įmonė, o pirkėjas – vartotojas;

m) susijusi paslauga – su prekėmis arba skaitmeniniu turiniu susijusi paslauga, pavyzdžiui, instaliavimas, priežiūra, remontas arba kiti darbai, kurią prekių pardavėjas arba skaitmeninio turinio tiekėjas suteikia pagal pirkimo–pardavimo sutartį, skaitmeninio turinio tiekimo arba atskirą susijusią paslaugų sutartį, sudarytą kartu su pirkimo–pardavimo sutartimi arba skaitmeninio turinio tiekimo sutartimi, išskyrus:

i) gabenimo paslaugas;

ii) mokymo paslaugas;

iii) telekomunikacijų aptarnavimo paslaugas ir

iv) finansines paslaugas;

n) paslaugos teikėjas – prekių pardavėjas arba skaitmeninio turinio tiekėjas, kuris įsipareigoja suteikti klientui su tomis prekėmis arba tuo skaitmeniniu turiniu susijusią paslaugą;

o) klientas – asmuo, kuris įsigyja susijusią paslaugą;

p) nuotolinės prekybos sutartis – prekiautojo ir vartotojo sutartis, sudaryta pagal organizuotą nuotolinės prekybos sistemą, fiziškai nedalyvaujant prekiautojui arba – jeigu prekiautojas yra juridinis asmuo – prekiautojui atstovaujančiam fiziniam asmeniui ir vartotojui, iki sutarties sudarymo ir jos sudarymo momentu naudojant tik (vieną ar kelias) nuotolinio ryšio priemones;

q) ne prekybai skirtose patalpose sudaryta sutartis – prekiautojo ir vartotojo sutartis, sudaryta:

i) ne prekiautojo verslo patalpose fiziškai dalyvaujant prekiautojui arba – kai prekiautojas yra juridinis asmuo – prekiautojui atstovaujančiam fiziniam asmeniui ir vartotojui arba sudaryta pagal tokiomis pačiomis aplinkybėmis vartotojo pateiktą ofertą, arba

ii) prekiautojo verslo patalpose arba naudojantis nuotolinio ryšio priemonėmis po to, kai į vartotoją buvo asmeniškai ir tiesiogiai kreiptasi ne prekiautojo verslo patalpose, fiziškai dalyvaujant prekiautojui arba – kai prekiautojas yra juridinis asmuo – prekiautojui atstovaujančiam fiziniam asmeniui ir vartotojui, arba

iii) prekiautojo arba – kai prekiautojas yra juridinis asmuo – prekiautojui atstovaujančio fizinio asmens organizuotoje išvykoje, kurios tikslas arba padarinys – prekių arba skaitmeninio turinio ar susijusios paslaugos reklama ir pardavimas arba tiekimas vartotojui;

r) verslo patalpos – tai:

i) nekilnojamosios mažmeninės prekybos patalpos, kuriose prekiautojas nuolat užsiima veikla, arba

ii) kilnojamosios mažmeninės prekybos patalpos, kuriose prekiautojas paprastai užsiima veikla;

s) komercinė garantija – prekiautojo arba gamintojo greta teisinių įsipareigojimų pagal 106 straipsnį prisiimtas įsipareigojimas neįvykdžius sutarties reikalavimų vartotojui grąžinti sumokėtą kainą arba pakeisti, pataisyti prekes arba skaitmeninį turinį ar suteikti jų aptarnavimo paslaugas, jeigu šios prekės neatitinka specifikacijų arba turi kitų elementų, nesusijusių su garantiniame lape arba atitinkamoje reklamoje, skelbtoje sutarties sudarymo momentu arba iki jos sudarymo, aprašytais atitikties reikalavimais;

t) patvarioji laikmena – laikmena, kurioje šalis gali saugoti asmeniškai jai skirtą informaciją taip, kad su ta informacija galėtų susipažinti informacijos paskirtį atitinkančiu laikotarpiu ir iš kurios laikomą informaciją galėtų atgaminti jos nepakeisdama;

u) viešasis aukcionas – pardavimo būdas, kai prekiautojas prekes arba skaitmeninį turinį vartotojui, kuris asmeniškai dalyvauja arba kuriam suteikiama galimybė asmeniškai dalyvauti aukcione, siūlo per skaidrią, konkurencingais pasiūlymais grindžiamą procedūrą, kuriai vadovauja aukciono vedėjas ir kurios laimėtojas privalo įsigyti prekes ar skaitmeninį turinį;

v) imperatyvioji norma – nuostata, kurios šalys negali netaikyti arba apriboti ar keisti jos poveikio;

w) kreditorius – asmuo, turintis teisę iš kito asmens (skolininko) reikalauti įvykdyti pareigą, kurios dalykas gali turėti piniginę arba nepiniginę išraišką;

x) skolininkas – asmuo, kitam asmeniui (kreditoriui) turintis pareigą, kurios dalykas gali turėti piniginę arba nepiniginę išraišką.

y) prievolė – vienos teisinio santykio šalies pareiga atlikti tam tikrą veiksmą, kurią ji turi kitos šalies atžvilgiu.

3 straipsnis

Neprivalomas bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės pobūdis

Šalys gali susitarti, kad bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė būtų taikoma jų tarpvalstybinėms prekių pirkimo–pardavimo, skaitmeninio turinio tiekimo ir susijusių paslaugų sutartims, patenkančioms į jos teritorinę, dalykinę ir asmeninę taikymo sritį, nustatytą 4–7 straipsniuose.

4 straipsnis

Tarpvalstybinės sutartys

1. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė gali būti taikoma tarpvalstybinėms sutartims.

2. Šiame reglamente prekiautojų tarpusavio sutartis – tarpvalstybinė sutartis, jei šalių įprastinė buveinės vieta yra skirtingose valstybėse, iš kurių bent viena yra valstybė narė.

3. Šiame reglamente prekiautojo ir vartotojo sutartis – tarpvalstybinė sutartis, jei

a) vartotojo nurodytas adresas, prekių pristatymo arba sąskaitos pateikimo adresas yra kitoje valstybėje nei prekiautojo įprastinės buveinės vietos valstybė ir

b) bent viena iš šių valstybių yra valstybė narė.

4. Šiame reglamente įmonių ar kitų institucijų, turinčių juridinio asmens statusą arba jo neturinčių, buveinės vieta yra centrinės administracijos buveinė. Įprastinė prekiautojo, kuris yra fizinis asmuo, buveinės vieta yra pagrindinė to asmens verslo vieta.

5. Kai sutartis sudaryta veikiant prekiautojo filialui, atstovybei arba kitam padaliniui, to filialo, atstovybės arba kito padalinio buvimo vieta laikoma prekiautojo įprastine buveinės vieta.

6. Siekiant nustatyti, ar sutartis yra tarpvalstybinė, reikšmingas momentas, kai buvo pasiektas susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę.

5 straipsnis

Sutartys, kurioms gali būti taikoma bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė

Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė gali būti taikoma:

a) pirkimo–pardavimo sutartims;

b) skaitmeninio turinio, kurį naudotojas gali saugoti, tvarkyti, pakartotinai naudoti arba kurio prieigą gali turėti, tiekimo patvariąja laikmena ar kitaip sutartims, nesvarbu, ar skaitmeninis turinys patiektas mainais už sumokėtą kainą;

c) susijusioms paslaugų sutartims, neatsižvelgiant į tai, ar už paslaugą buvo sutarta atskira kaina.

6 straipsnis

Mišrių sutarčių ir su vartojimo kreditu susijusių sutarčių nereglamentavimas

1. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė negali būti taikoma mišrioms sutartims, kuriose numatyta kitų elementų nei prekių pirkimas–pardavimas, skaitmeninio turinio tiekimas ir susijusių apsaugų teikimas, kaip apibrėžta 5 straipsnyje.

2. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė negali būti taikoma prekiautojo ir vartotojo sutartims, pagal kurias prekiautojas vartotojui suteikia arba pažada suteikti kreditą atidėto mokėjimo, paskolos arba kitų panašių finansinių sąlygų forma. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė gali būti taikoma prekiautojo ir vartotojo sutartims, pagal kurias tos pačios rūšies prekės, skaitmeninis turinys tiekiami arba susijusi paslauga tiekiama reguliariai, o vartotojas už tokias prekes, skaitmeninį turinį arba susijusias paslaugas moka dalimis už tiekimo (teikimo) laikotarpį.

7 straipsnis
Sutarties šalys

1. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė gali būti taikoma tik tais atvejais, kai prekių pardavėjas arba skaitmeninio turinio tiekėjas yra prekiautojas. Kai visos sutarties šalys yra prekiautojai, bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę galima taikyti tuomet, kai bent viena iš tų šalių yra mažoji arba vidutinė įmonė (MVĮ).

2. Šio reglamento tikslais MVĮ yra prekiautojas,

a) kuris turi mažiau nei 250 darbuotojų ir

b) kurio metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR ar metinis balansas neviršija 43 mln. EUR arba – MVĮ, kurios įprastinė buveinės vieta yra valstybėje narėje, kurios valiuta nėra euras, arba trečiojoje valstybėje, atveju – lygiavertės sumos tos valstybės narės arba trečiosios valstybės valiuta.

8 straipsnis
Susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę

1. Bendrajai Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisei taikyti būtinas atitinkamas šalių susitarimas. Tokio susitarimo sudarymo faktas ir jo galiojimas nustatomas pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis, 9 straipsnį ir atitinkamus bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės skyrius ir nuostatas.

2. Kiek tai susiję su prekiautojo ir vartotojo santykiais, susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę galioja tik jeigu vartotojas aiškiai išreiškė sutikimą atskirai nuo pareiškimo apie susitarimą sudaryti sutartį. To susitarimo patvirtinimą prekiautojas vartotojui pateikia patvariojoje laikmenoje.

3. Kiek tai susiję su prekiautojo ir vartotojo santykiais, bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė gali būti taikoma tik kaip visuma, o ne dalimis.

9 straipsnis
Standartinis informacinis pranešimas prekiautojo ir vartotojo sutartyse

1. Palaikant prekiautojo ir vartotojo santykius, prekiautojas privalo vykdyti ne tik bendrojoje Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisėje nustatytas pareigas suteikti ikisutartinę informaciją, bet ir atkreipti vartotojo dėmesį į ketinimą taikyti bendrąją

Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę iki tokio susitarimo sudarymo, vartotojui aiškiai pateikiant II priede pridėtą informacinį pranešimą. Kai susitarimas taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę sudarytas telefonu ar kitomis priemonėmis, kuriomis vartotojui negalima pateikti informacinio pranešimo, arba kai prekiautojas nepateikė informacinio pranešimo, susitarimas vartotojo nesaisto tol, kol jis negavo 8 straipsnio 2 dalyje nurodyto patvirtinimo kartu su informaciniu pranešimu ir po to neišreiškė sutikimo taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę.

2. 1 dalyje nurodytame informaciniame pranešime, jeigu jis yra elektroninės formos, pateikiamas hipersaitas arba kitomis aplinkybėmis nurodoma interneto svetainė, kurioje būtų galima nemokamai susipažinti su bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės tekstu.

10 straipsnis

Sankcijos už specialiųjų reikalavimų pažeidimą

Valstybės narės nustato sankcijas už 8 ir 9 straipsniuose nustatytų reikalavimų pažeidimus, kuriuos prekiautojai padaro vartotojų atžvilgiu, ir imasi visų reikalingų priemonių, kad tos sankcijos būtų taikomos. Nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Ne vėliau kaip [*praėjus 1 metams nuo šio reglamento taikymo pradžios*] valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie atitinkamas nuostatas, o prireikus apie jų vėlesnius pakeitimus.

11 straipsnis

Bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo pasekmės

Kai šalys yra sudariusios galiojantį susitarimą sutarčiai taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, jos normomis reglamentuojamiems klausimams galioja tik bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė. Jei sutartis buvo faktiškai sudaryta, bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise reglamentuojamas ir pareigos suteikti ikisutartinę informaciją vykdymas bei teisių gynimo priemonės šias pareigas pažeidus.

12 straipsnis

Iš paslaugų direktyvos išplaukiančios informavimo pareigos

Šis reglamentas neturi įtakos informavimo pareigoms, nustatytoms nacionalinės teisės aktuose, kuriais perkeliamos 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje nuostatos, ir papildančioms bendrojoje Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisėje įtvirtintas informavimo pareigas.

13 straipsnis

Valstybių narių galimybės

Valstybė narė gali nuspręsti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę leisti taikyti:

a) sutartims, kai įprastinė prekiautojo buveinės vieta arba – prekiautojo ir vartotojo sutarties atveju – įprastinė prekiautojo buveinės vieta, vartotojo nurodytas adresas, prekių pristatymo adresas arba sąskaitų pateikimo adresas yra toje valstybėje narėje, ir (arba)

b) sutartims, kurių visos šalys yra prekiautojai, tačiau nė viena jų nėra MVĮ, kaip apibrėžta 7 straipsnio 2 dalyje.

14 straipsnis

Pranešimas apie teismo sprendimus, kuriuose aiškinamas šis reglamentas

1. Valstybės narės užtikrina, kad Komisijai bus nedelsiant pranešama apie įsiteisėjusius jų teismų sprendimus, kuriuose aiškinamos šio reglamento normos.

2. Komisija sukuria sistemą, leidžiančią susipažinti su informacija apie 1 dalyje nurodytus teismo sprendimus ir atitinkamus Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus. Sistema turi būti prieinama visuomenei.

15 straipsnis

Peržiūra

1. Iki ... [4 *metai po šio reglamento taikymo pradžios*] valstybės narės pateikia Komisijai su šio reglamento taikymu susijusią informaciją, visų pirma apie tai, kaip palankiai vertinama bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė, kiek kilo ginčų dėl jos nuostatų ir kiek skiriasi vartotojų teisių apsauga pagal bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę ir nacionalinę teisę. Toje informacijoje išsamiai apžvelgiama su bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės nuostatų aiškinimu susijusi nacionalinių teismų praktika.

2. Iki ... [5 *metai po šio reglamento taikymo pradžios*] Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui išsamią ataskaitą, kurioje peržiūrimas šio reglamento veikimas ir, be kita ko, atsižvelgiama į poreikį išplėsti jo taikymo sritį įmonių tarpusavio sutarčių atveju, į skaitmeninio turinio rinkos bei technologijų raidą ir tolesnę Sąjungos *acquis* raidą.

16 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja 20-ą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. Jis taikomas nuo [*6 mėnesiai po jo įsigaliojimo*].

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

I PRIEDAS
BENDROJI EUROPOS PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARČIŲ TEISĖ

TURINYS

I dalis Įvadinės nuostatos 33

1 skyrius. Bendrieji principai ir taikymas 33

1 skirsnis. Bendrieji principai 33

2 skirsnis. Taikymas 33

II dalis. Saistančios sutarties formavimas 38

2 skyrius. Ikisutartinė informacija 38

1 skirsnis. Ikisutartinė informacija, kurią prekiautojas turi suteikti vartotojui 38

2 skirsnis. Ikisutartinė informacija, kurią prekiautojas turi suteikti kitam prekiautojui 43

3 skirsnis. Elektroninėmis priemonėmis sudaromos sutartys 44

4 skirsnis. Pareiga užtikrinti suteiktos informacijos teisingumą 45

5 skirsnis. Teisių gynimo priemonės pažeidus informavimo pareigas 45

3 skyrius. Sutarties sudarymas 47

4 skyrius.Teisė atsisakyti prekiautojų ir vartotojų nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties 51

5 skyrius.Valios trūkumai 57

III dalis. Sutarties turinio vertinimas 60

6 skyrius. Aiškinimas 60

7 skyrius. Sutarties turinys ir galia 62

8 skyrius. Nesąžiningos sutarties sąlygos 67

1 skirsnis. Bendrosios nuostatos 67

2 skirsnis. Nesąžiningos prekiautojo ir vartotojo sutarčių sąlygos 67

3 skirsnis. Nesąžiningos sutarties sąlygos prekiautojų tarpusavio sutartyse 71

IV dalis. Pirkimo–pardavimo sutarties ar skaitmeninio turinio tiekimo sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo priemonės ... 72

9 skyrius. Bendrosios nuostatos ... 72

10 skyrius. Pardavėjo pareigos ... 74

1 skirsnis. Bendrosios nuostatos ... 74

2 skirsnis. Pristatymas ... 74

3 skirsnis. Prekių ir skaitmeninio turinio atitiktis ... 76

11 skyrius. Pirkėjo teisių gynimo priemonės ... 79

1 skirsnis. Bendrosios nuostatos ... 79

2 skirsnis. Prekiautojo atliekamas trūkumų ištaisymas ... 80

3 skirsnis. Reikalavimas įvykdyti prievolę ... 81

4 skirsnis. Pirkėjo prievolės vykdymo sustabdymas ... 82

5 skirsnis. Sutarties nutraukimas ... 82

6 skirsnis. Kainos sumažinimas ... 84

7 skirsnis. Pranešimo reikalavimai prekiautojų tarpusavio sutartyje ... 84

12 skyrius. Pirkėjo pareigos ... 86

1 skirsnis. Bendrosios nuostatos ... 86

2 skirsnis. Kainos mokėjimas ... 86

3 skirsnis. Pristatytų daiktų priėmimas ... 88

13 skyrius. Pardavėjo teisių gynimo priemonės ... 89

1 skirsnis. Bendrosios nuostatos ... 89

2 skirsnis. Reikalavimas įvykdyti prievolę ... 89

3 skirsnis. Pardavėjo prievolės vykdymo sustabdymas ... 90

4 skirsnis. Sutarties nutraukimas ... 90

14 skyrius. Rizikos perėjimas ... 92

1 skirsnis. Bendrosios nuostatos ... 92

2 skirsnis. Rizikos perėjimas vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyse ... 92

3 skirsnis. Rizikos perėjimas prekiautojų tarpusavio sutartyse 93

V dalis. Susijusių paslaugų sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo priemonės 95

15 skyrius. Šalių pareigos ir teisių gynimo priemonės 95

1 skirsnis. Tam tikrų bendrųjų vartojimo pirkimo–pardavimo sutarčių normų taikymas 95

2 skirsnis. Paslaugų teikėjo pareigos 95

3 skirsnis. Kliento pareigos 96

4 skirsnis. Teisių gynimo priemonės 97

VI dalis. Nuostolių atlyginimas ir palūkanos 99

16 skyrius. Nuostolių atlyginimas ir palūkanos 99

1 skirsnis. Nuostolių atlyginimas 99

2 skirsnis. Palūkanos už pavėluotus mokėjimus. Bendrosios nuostatos 100

3 skirsnis. Prekiautojų pavėluoti mokėjimai 101

VII dalis. Restitucija 103

17 skyrius. Restitucija 103

VIII dalis. Senatis 106

18 skyrius. Senatis 106

1 skirsnis. Bendrosios nuostatos 106

2 skirsnis. Senaties terminai ir jų pradžia 106

3 skirsnis. Senaties termino pratęsimas 107

4 skirsnis. Senaties termino atnaujinimas 108

5 skirsnis. Senaties pasekmės 108

6 skirsnis. Pakeitimas susitarimu 108

1 priedėlis 109

2 priedėlis 111

I dalis Įvadinės nuostatos

1 skyrius. Bendrieji principai ir taikymas

1 SKIRSNIS. BENDRIEJI PRINCIPAI

1 straipsnis
Sutarties laisvė

1. Šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartį ir nustatyti jos turinį, laikydamosi taikytinų imperatyviųjų normų.

2. Šalys gali netaikyti bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės nuostatų arba apriboti ar keisti jų poveikį, nebent tose nuostatose numatyta kitaip.

2 straipsnis
Sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principas

1. Kiekviena šalis privalo veikti vadovaudamasi sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principu.

2. Šios pareigos pažeidimas gali užkirsti kelią ją pažeidusiai šaliai naudotis arba remtis teise, teisių gynimo priemonėmis arba gynyba, kuriomis ji būtų galėjusi naudotis sutarties nepažeidusi, arba užtraukti atsakomybę už pažeidimu kitai šaliai padarytą žalą.

3. Šalys negali netaikyti šio straipsnio nuostatų arba apriboti ar pakeisti jų poveikio.

3 straipsnis
Bendradarbiavimas

Šalys privalo bendradarbiauti tiek, kiek to galima tikėtis jų sutartinių prievolių vykdymo tikslais.

2 SKIRSNIS. TAIKYMAS

4 straipsnis
Aiškinimas

1. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė turi būti aiškinama autonomiškai, atsižvelgiant į jos tikslus ir pamatinius principus.

2. Į bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo sritį patenkantys, tačiau ja aiškiai nereglamentuojami klausimai reglamentuojami vadovaujantis jos

tikslais bei pamatiniais principais ir visomis nuostatomis, nenukreipiant į nacionalinę teisę, kuri būtų taikoma nesant susitarimo taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, arba į kitą teisę.

3. Kai tam tikra situacija reglamentuojama ir bendrąja, ir specialiąja norma, kolizijos atveju pirmenybė teikiama specialiajai normai.

5 straipsnis
Protingumas

1. Protingumas – objektyvus kriterijus, nustatomas atsižvelgiant į sutarties pobūdį ir tikslą, konkrečias aplinkybes ir papročius bei atitinkamo amato arba profesijos praktiką.

2. Nuoroda į tai, ko iš asmens galima tikėtis ar ko asmuo gali tikėtis arba ko galima tikėtis tam tikromis aplinkybėmis, yra nuoroda į tai, ko galima protingai tikėtis.

6 straipsnis
Formos reikalavimų nebuvimas

Jeigu bendrojoje Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisėje nenustatyta kitaip, sutarčiai, pareiškimui ar kitam ja reglamentuojamam veiksmui arba jų patvirtinimui netaikomi specialūs formos reikalavimai.

7 straipsnis
Individualiai neaptartos sutarties sąlygos

1. Individualiai neaptarta laikoma vienos šalies pateikta sutarties sąlyga, kurios turiniui kita šalis negalėjo turėti įtakos.

2. Kai viena šalis kitai šaliai pateikia sutarties sąlygų rinkinį, sąlyga nebus laikoma individualiai aptarta vien todėl, kad kita šalis ją pasirinko iš to rinkinio.

3. Pareiga įrodyti, kad sutarties sąlyga, pateikta kaip viena iš standartinių sąlygų, vėliau buvo aptarta individualiai, tenka tą tvirtinančiai šaliai.

4. Prekiautojo ir vartotojo sutarties atveju pareiga įrodyti, kad prekiautojo pateikta sutarties sąlyga buvo aptarta individualiai, tenka prekiautojui.

5. Prekiautojo ir vartotojo sutarties atveju trečiojo asmens parengtos sutarties sąlygos laikomos prekiautojo pateiktomis sąlygomis, nebent jas į sutartį įtraukė vartotojas.

8 straipsnis
Sutarties nutraukimas

1. Sutarties nutraukimas – šalių teisių ir pareigų pagal sutartį pasibaigimas, išskyrus teises ir pareigas, kylančias iš ginčų nagrinėjimo tvarką nustatančių sutarties sąlygų ar kitų sąlygų, kurios turi galioti ir po sutarties nutraukimo.

2. Pareiga iki sutarties nutraukimo atlikti mokėtinus mokėjimus ir atlyginti nuostolius dėl sutarties nevykdymo išlieka. Kai sutartis nutraukiama dėl jos nevykdymo arba tikėtino nevykdymo, sutartį nutraukianti šalis taip pat turi teisę reikalauti, kad kita šalis, užuot įvykdžiusi sutartį vėliau, atlygintų nuostolius.

3. Su sumokėtos kainos ir prekių arba skaitmeninio turinio grąžinimu susijusios sutarties nutraukimo pasekmės ir kitos restitucijos pasekmės reglamentuojamos 17 skyriuje nustatytomis restitucijos normomis.

9 straipsnis
Mišrios sutartys

1. Kai sutartyje numatytas ir prekių pirkimas–pardavimas arba skaitmeninio turinio tiekimas, ir susijusios paslaugos teikimas, IV dalies normos taikomos šalių, veikiančių kaip prekių arba skaitmeninio turinio pardavėjas ir pirkėjas, pareigoms ir teisių gynimo priemonėms, o V dalies normos – šalių, veikiančių kaip paslaugų teikėjas ir klientas, pareigoms ir teisių gynimo priemonėms.

2. Kai 1 dalyje numatytos sutarties atveju pardavėjo ir paslaugos teikėjo prievolės pagal sutartį turi būti įvykdytos dalimis arba yra dalomos kitokiu būdu, tokiais atvejais, jeigu yra pagrindas nutraukti sutartį dėl prievolės dalies, kuriai kaina gali būti padalyta, neįvykdymo, pirkėjas ir klientas gali nutraukti sutartį tik dėl tos dalies.

3. 2 dalis netaikoma tais atvejais, kai negalima tikėtis, kad pirkėjas ir klientas sutiks su kitų dalių įvykdymu, arba prievolės neįvykdymas yra tokio pobūdžio, koks pateisintų visos sutarties nutraukimą.

4. Kai pardavėjo ir paslaugos teikėjo prievolės pagal sutartį yra nedalomos arba kainos negalima padalyti, pirkėjas ir klientas sutartį gali nutraukti tik jeigu prievolės neįvykdymas yra tokio pobūdžio, koks pateisina visos sutarties nutraukimą.

10 straipsnis
Pranešimas

1. Šis straipsnis taikomas visiems pagal bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normas ir sutartį pateikiamiems pranešimams. Sąvoka „pranešimas“ apima bet kokio pareiškimo, kuriam ketinama suteikti teisinę galią arba kuriuo informacija perduodama teisiniu tikslu, paskelbimą.

2. Pranešimas gali būti pateikiamas visomis atsižvelgiant į aplinkybes tinkamomis priemonėmis.

3. Pranešimas įsigalioja, kai jį gauna adresatas, nebent jame numatyta vėlesnė įsigaliojimo data.

4. Adresatas pranešimą gauna:

a) kai jis adresatui įteikiamas;

b) kai jis įteikiamas adresato verslo vietoje arba – jei tokios verslo vietos nėra arba pranešimas skirtas vartotojui – adresato įprastinėje gyvenamojoje (buveinės) vietoje;

c) pranešimą perduodant elektroniniu paštu arba kitu individualios komunikacijos būdu – kai adresatas gali su juo susipažinti, arba

d) kai jis adresatui įteikiamas tokioje vietoje ir taip, jog galima tikėtis, kad adresatas nepagrįstai nedelsdamas gali su juo susipažinti.

Adresatas pranešimą gauna, kai įvykdomas vienas iš a, b, c arba d punktų reikalavimų, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta anksčiau.

5. Pranešimas negalioja, jei adresatas jo atšaukimą gauna anksčiau arba kartu su pranešimu.

6. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti 3 ir 4 dalių arba apriboti ar pakeisti jų poveikio.

11 straipsnis
Terminų skaičiavimas

1. Šio straipsnio nuostatos taikomos terminų skaičiavimui visais bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės tikslais.

2. Nepažeidžiant 3–7 dalių:

a) dienomis skaičiuojamas terminas prasideda pirmą dieną nulis valandų nulis minučių ir baigiasi paskutinę termino dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių;

b) savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas prasideda pirmą termino dieną nulis valandų nulis minučių ir baigiasi paskutinės savaitės, paskutinio mėnesio arba paskutinių metų dieną, kuri yra ta pati savaitės diena arba sutampa su atitinkama mėnesio diena, nuo kurios prasideda terminas, dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių; jeigu mėnesiais arba metais skaičiuojamo termino pabaiga tenka paskutiniam mėnesiui, kuris atitinkamos dienos neturi, terminas pasibaigia paskutinės to mėnesio dienos dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių.

3. Kai dienomis, savaitėmis, mėnesiais arba metais nurodytas terminas turi būti skaičiuojamas nuo konkretaus įvykio, veiksmo arba momento, diena, kurią įvyko įvykis, atliktas veiksmas ar atėjo momentas, į atitinkamą terminą neįskaičiuojama.

4. Į terminą įskaičiuojami šeštadieniai, sekmadieniai ir oficialios švenčių dienos, išskyrus atvejus, kai aiškiai nustatyta kitaip arba terminas išreikštas darbo dienomis.

5. Kai toje vietoje, kurioje turi būti atliktas nurodytas veiksmas, paskutinė termino diena yra šeštadienis, sekmadienis ar oficialios šventės diena, terminas baigiasi po jos einančią darbo dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulis minučių. Ši nuostata netaikoma nuo konkrečios datos arba įvykio atgaline data skaičiuojamam terminui.

6. Kai asmuo kitam asmeniui siunčia dokumentą, kuriame adresatui nustato atsakymo arba kito veiksmo atlikimo terminą, tačiau nenurodo, kada tas terminas prasideda,

jeigu nenustatyta kitaip, terminas skaičiuojamas nuo momento, kai adresatas dokumentą gauna.

7. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) oficialios šventės diena (tam tikroje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar valstybės narės teritorijos dalyje) – tam tikroje valstybėje narėje ar jos teritorijos dalyje tokia diena paskelbta ir Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje publikuojamame sąraše nurodyta diena ir

b) darbo dienos – visos dienos, išskyrus šeštadienius, sekmadienius ir oficialių švenčių dienas.

12 straipsnis

Vienašaliai pareiškimai arba konkliudentiniai veiksmai

1. Šalies valią išreiškiantis vienašalis pareiškimas turi būti aiškinamas taip, kaip buvo galima tikėtis, kad jį būtų galėjęs suprasti asmuo, kuriam jis skirtas.

2. Jei pareiškimą padaręs asmuo norėjo jame vartojamam žodžiui arba žodžių junginiui suteikti ypatingą reikšmę, o kita šalis tai žinojo arba turėjo žinoti, žodis ar žodžių junginys turi būti aiškinamas taip, kaip norėjo pareiškimą daranti šalis.

3. Šalies valią išreiškiančių vienašalių pareiškimų aiškinimui su atitinkamais patikslinimais taikomi 59–65 straipsniai.

4. Šalies valią išreiškiantiems vienašaliams pareiškimams su atitinkamais patikslinimais taikomos valios trūkumus reglamentuojančios 5 skyriaus normos.

5. Šiame straipsnyje nuoroda į pareiškimą apima nuorodą į konkliudentinius veiksmus, kurie gali būti prilyginti pareiškimui.

II dalis. Saistančios sutarties formavimas

2 skyrius. Ikisutartinė informacija

1 SKIRSNIS. IKISUTARTINĖ INFORMACIJA, KURIĄ PREKIAUTOJAS TURI SUTEIKTI VARTOTOJUI

13 straipsnis

Informavimo pareiga su vartotoju sudarant nuotolinės prekybos sutartį arba sutartį ne prekybai skirtose patalpose

1. Prekiautojas, sudarantis nuotolinės prekybos sutartį arba sutartį ne prekybai skirtose patalpose, turi pareigą iki sutarties sudarymo arba vartotojo susaistymo oferta aiškiai ir suprantamai pateikti vartotojui šią informaciją:

a) pagrindines tiektinų prekių, skaitmeninio turinio arba susijusių paslaugų savybes tiek, kiek tai tinkama ryšio priemonės ir prekių, skaitmeninio turinio arba susijusios paslaugos atžvilgiu;

b) bendrą kainą ir papildomus mokesčius bei išlaidas pagal 14 straipsnį;

c) prekiautojo tapatybę ir adresą pagal 15 straipsnį;

d) sutarties sąlygas pagal 16 straipsnį;

e) teises atsisakyti sutarties pagal 17 straipsnį;

f) jei taikytina, informaciją apie prekiautojo pagalbą ir paslaugas vartotojams prekę įsigijus, komercines garantijas ir skundų nagrinėjimo tvarką ir jų sąlygas;

g) jei taikytina, galimybę naudotis alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmu, kuris taikomas prekiautojui, ir jo naudojimo būdus;

h) jei taikytina, informaciją apie skaitmeninio turinio funkcines savybes, įskaitant taikytinas technines apsaugos priemones, ir

i) jei taikytina, informaciją apie reikšmingą skaitmeninio turinio suderinamumą su aparatine ir programine įranga, apie kurį prekiautojas žino arba turėjo žinoti.

2. Suteikta informacija, išskyrus 1 dalies c punktu reikalaujamą adresą, yra sudedamoji sutarties dalis ir negali būti keičiama, nebent šalys aiškiai susitarė kitaip.

3. Nuotolinės prekybos sutarties atveju pagal šį straipsnį reikalaujama informacija turi būti:

a) vartotojui pateikta arba sudarytos sąlygos su ja susipažinti tokiu būdu, kuris būtų tinkamas naudojamų nuotolinio ryšio priemonių atžvilgiu;

b) suformuluota aiškiai bei suprantamai ir

c) jeigu ji pateikiama patvariojoje laikmenoje – įskaitoma.

4. Ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties atveju pagal šį straipsnį reikalaujama informacija turi būti:

a) pateikta popierine forma arba, jei vartotojas sutinka, kita patvariąja laikmena ir

b) įskaitoma ir suformuluota aiškiai bei suprantamai.

5. Šis straipsnis netaikomas sutartims:

a) dėl maisto produktų, gėrimų ar kitų kasdieniam vartojimui skirtų namų ūkio prekių, kurias prekiautojas dažnai ir reguliariai fiziškai tiekia į vartotojo namus, gyvenamąją vietą ar darbovietę, tiekimo;

b) sudarytoms naudojant prekybos automatus arba automatizuotose prekybos vietose;

c) ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties, jeigu kaina arba – kai tuo pačiu metu sudaromos kelios sutartys – bendra sutarties kaina neviršija 50 EUR arba lygiavertės sumos valiuta, pasirinkta sutarties kainai.

14 straipsnis

Informacija apie kainą ir papildomus mokesčius bei išlaidas

1. Pagal 13 straipsnio 1 dalies b punktą suteiktinoje informacijoje turi būti nurodyta:

a) bendra prekių, skaitmeninio turinio arba susijusių paslaugų kaina, įskaitant mokesčius, arba – kai dėl prekių, skaitmeninio turinio arba susijusių paslaugų pobūdžio kainos negalima protingai apskaičiuoti iš anksto – kainos apskaičiavimo būdas ir

b) jei taikytina, visi papildomi gabenimo, pristatymo ir pašto mokesčiai ir kitos išlaidos arba – kai jų negalima protingai apskaičiuoti iš anksto – informacija, kad tokius papildomus mokesčius ir išlaidas gali tekti sumokėti.

2. Kai sutartis neterminuota arba sutartyje numatyta prenumerata, bendroje kainoje turi būti nurodyta bendra kaina už atsiskaitymo laikotarpį. Kai už tokias sutartis imamas fiksuotas mokestis, bendroje kainoje turi būti nurodyta kaina už mėnesį. Kai bendros kainos negalima protingai apskaičiuoti iš anksto, reikia nurodyti kainos apskaičiavimo būdą.

3. Jei taikytina, prekiautojas privalo informuoti vartotoją apie išlaidas nuotolinio ryšio priemonėms, naudojamoms sutarčiai sudaryti, kai tokios išlaidos apskaičiuojamos ne pagal bazinį tarifą.

15 straipsnis

Informacija apie prekiautojo tapatybę ir adresą

Pagal 13 straipsnio 1 dalies c punktą suteiktinoje informacijoje turi būti nurodyta:

a) informacija apie prekiautojo tapatybę ir adresą;

b) geografinis adresas, kuriuo prekiautojas įsisteigęs;

c) prekiautojo telefono bei fakso numeris ir, jei turi, elektroninio pašto adresas, kad vartotojas su prekiautoju galėtų greitai susisiekti ir veiksmingai su juo bendrauti;

d) jei taikytina, bet kurio kito prekiautojo, kurio vardu prekiautojas veikia, tapatybės duomenys ir adresas ir

e) prekiautojo ir, jei taikytina, prekiautojo, kurio vardu jis veikia, geografinis adresas, kuriuo vartotojas galėtų teikti skundus, jei šis adresas skiriasi nuo adreso, pateikto pagal šio straipsnio b ir d punktus.

16 straipsnis

Informacija apie sutarties sąlygas

Pagal 13 straipsnio 1 dalies d punktą suteiktinoje informacijoje turi būti nurodyta:

a) apmokėjimo, prekių pristatymo, skaitmeninio turinio tiekimo arba susijusių paslaugų suteikimo tvarka ir data, iki kurios prekiautojas įsipareigoja pristatyti prekes, patiekti skaitmeninį turinį arba suteikti susijusias paslaugas;

b) jei taikytina, sutarties trukmė ir minimali vartotojo pareigų galiojimo trukmė arba, jei sutartis neterminuota ar automatiškai pratęsiama, sutarties nutraukimo sąlygos ir

c) informacija apie užstatą ar kitas finansines garantijas, kurių prekiautojas gali pareikalauti iš vartotojo, ir jų taikymo sąlygos;

d) jei taikytina, informacija apie taikomus elgesio kodeksus ir galimybes gauti jų kopijas.

17 straipsnis

Informacija apie teises atsisakyti nuotolinės prekybos arba ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties

1. Kai vartotojas turi 4 skyriuje numatytą teisę atsisakyti sutarties, pagal 13 straipsnio 1 dalies e punktą suteiktinoje informacijoje turi būti nurodyta naudojimosi šia teise sąlygos, terminas ir tvarka, kaip numatyta 1 priedėlyje, taip pat 2 priedėlyje pateikta pavyzdinė sutarties atsisakymo forma.

2. Pagal 13 straipsnio 1 dalies e punktą suteiktinoje informacijoje prireikus turi būti nurodyta, kad sutarties atsisakęs vartotojas turės padengti prekių grąžinimo išlaidas, o nuotolinės prekybos sutarčių atveju prekių grąžinimo išlaidas turės padengti, jeigu prekės dėl savo pobūdžio paprastai negali būti grąžintos paštu.

3. Kai teisę atsisakyti sutarties vartotojas gali įgyvendinti po to, kai pateikė prašymą pradėti teikti susijusias paslaugas per sutarties atsisakymo terminą, pagal 13 straipsnio 1 dalies e punktą suteiktinoje informacijoje turi būti nurodyta, kad vartotojas turi sumokėti prekiautojui 45 straipsnio 5 dalyje nurodytą sumą.

4. Pareiga suteikti 1, 2 ir 3 dalimis reikalaujamą informaciją gali būti įvykdoma vartotojui pateikiant pavyzdines sutarties atsisakymo instrukcijas, pateiktas 1 priedėlyje. Laikoma, kad prekiautojas šiuos informavimo reikalavimus įvykdė, jei vartotojui pateikė šias tinkamai užpildytas instrukcijas.

5. Kai teisė atsisakyti sutarties nesuteikta pagal 40 straipsnio 2 dalies c–i punktus ir to straipsnio 3 dalį, pagal 13 straipsnio 1 dalies e punktą suteiktinoje informacijoje turi būti nurodyta tai, kad vartotojas negalės pasinaudoti teise atsisakyti sutarties, arba, jei taikytina, aplinkybės, kuriomis vartotojas praranda teisę atsisakyti sutarties.

18 straipsnis

Ne prekybai skirtose patalpose sudaryta sutartis. Papildomi informavimo reikalavimai ir patvirtinimas

1. Prekiautojas privalo pateikti vartotojui pasirašytos sutarties kopiją arba sutarties patvirtinimą popierine forma, įskaitant, jei taikytina, vartotojo sutikimo ir pritarimo pagal 40 straipsnio 3 dalies d punktą patvirtinimą, atskira patvariąja laikmena, jeigu vartotojas su tuo sutinka.

2. Kai vartotojas pageidauja, kad susijusios paslaugos būtų pradėtos teikti per 42 straipsnio 2 dalyje nurodytą sutarties atsisakymo terminą, prekiautojas privalo pareikalauti, kad vartotojas aiškiai pateiktų tokį prašymą patvariąja laikmena.

19 straipsnis

Nuotolinės prekybos sutartys. Papildomi informavimo ir kiti reikalavimai

1. Kai prekiautojas vartotojui skambina telefonu siekdamas sudaryti nuotolinės prekybos sutartį, jis pokalbio su vartotoju pradžioje privalo atskleisti savo tapatybę ir, jeigu taikytina, asmens, kurio vardu jis skambina, tapatybę ir komercinį šio pokalbio tikslą.

2. Jeigu nuotolinės prekybos sutartis sudaryta nuotolinio ryšio priemonėmis, talpinančiomis ribotą kiekį informacijos arba ją rodančiomis ribotą laiką, iki tokios sutarties sudarymo prekiautojas privalo tomis konkrečiomis priemonėmis suteikti bent jau šio straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją. Kitą 13 straipsnyje nurodytą informaciją prekiautojas vartotojui turi pateikti tinkamu būdu pagal 13 straipsnio 3 dalies reikalavimus.

3. Pagal 2 dalį reikalaujama tokios informacijos:

a) pagrindinės tiektinų prekių, skaitmeninio turinio arba susijusių teiktinų paslaugų savybės, kaip numatyta 13 straipsnio 1 dalies a punkte;

b) prekiautojo tapatybės duomenys, kaip numatyta 15 straipsnio a punkte;

c) bendra kaina, įskaitant visus 13 straipsnio 1 dalies b punkte ir 14 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus elementus;

d) teisė atsisakyti sutarties ir

e) jeigu taikytina, sutarties trukmė ir, jeigu sutartis neterminuota, 16 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyti sutarties nutraukimo reikalavimai.

4. Telefonu sudarytina nuotolinės prekybos sutartis galioja tik jeigu vartotojas pasirašė ofertą arba išsiuntė rašytinį sutikimą dėl susitarimo sudaryti sutartį. To susitarimo patvirtinimą prekiautojas vartotojui privalo pateikti patvariojoje laikmenoje.

5. Prekiautojas privalo pateikti vartotojui sutarties sudarymo patvirtinimą, įskaitant, jei taikytina, 40 straipsnio 3 dalies d punkte nurodytą vartotojo sutikimo ir pritarimo patvirtinimą, ir visą 13 straipsnyje nurodytą informaciją patvariąja laikmena. Šią informaciją prekiautojas privalo pateikti per protingą terminą po nuotolinės prekybos sutarties sudarymo, bet ne vėliau kaip prekių pristatymo momentu arba iki skaitmeninio turinio tiekimo ar susijusių paslaugų teikimo pradžios, nebent informacija vartotojui patvariąja laikmena jau buvo pateikta prieš nuotolinės prekybos sutarties sudarymą.

6. Kai vartotojas pageidauja, kad susijusios paslaugos būtų pradėtos teikti per 42 straipsnio 2 dalyje nurodytą sutarties atsisakymo terminą, prekiautojas privalo pareikalauti, kad vartotojas aiškiai pateiktų atitinkamą prašymą patvariąja laikmena.

20 straipsnis

Informavimo pareiga sudarant kitas nei nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytas sutartis

1. Kitose nei nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytose sutartyse prekiautojas turi pareigą iki sutarties sudarymo arba vartotojo susaistymo oferta aiškiai ir suprantamai pateikti vartotojui šią informaciją, jei ji akivaizdžiai neišplaukia iš aplinkybių:

a) pagrindines tiektinų prekių, skaitmeninio turinio arba susijusių paslaugų savybes tiek, kiek tai tinkama ryšio priemonės ir prekių, skaitmeninio turinio arba susijusios paslaugos atžvilgiu;

b) bendrą kainą ir papildomus mokesčius bei išlaidas pagal 14 straipsnio 1 dalį;

c) prekiautojo tapatybės duomenis, kaip antai jo komercinį pavadinimą, geografinį adresą, kuriuo prekiautojas įsisteigęs, ir jo telefono numerį;

d) sutarties sąlygas pagal 16 straipsnio a ir punktus;

e) jei taikytina, informaciją apie prekiautojo pagalbą ir paslaugas vartotojams prekę įsigijus, komercines garantijas ir skundų nagrinėjimo tvarką ir jų sąlygas;

f) jei taikytina, informaciją apie skaitmeninio turinio funkcines savybes, įskaitant taikytinas technines apsaugos priemones, ir

g) jei taikytina, informaciją apie reikšmingą skaitmeninio turinio suderinamumą su aparatine ir programine įranga, apie kurį prekiautojas žino arba turėjo žinoti.

2. Šis straipsnis netaikomas tais atvejais, kai sutartis yra susijusi su kasdieniu sandoriu ir įvykdoma iš karto po jos sudarymo.

21 straipsnis
Įrodinėjimo pareiga

Pareiga įrodyti, kad buvo suteikta pagal šį skirsnį reikalaujama informacija, tenka prekiautojui.

22 straipsnis
Imperatyvumas

Šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio skirsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio.

2 SKIRSNIS. IKISUTARTINĖ INFORMACIJA, KURIĄ PREKIAUTOJAS TURI SUTEIKTI KITAM PREKIAUTOJUI

23 straipsnis
Pareiga atskleisti informaciją apie prekes ir susijusias paslaugas

1. Prieš prekiautojams sudarant tarpusavio sutartį dėl prekių pardavimo, skaitmeninio turinio tiekimo arba susijusių paslaugų teikimo, prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas turi pareigą tinkamomis priemonėmis kitam prekiautojui atskleisti informaciją apie pagrindines tiektinų prekių, skaitmeninio turinio ar teiktinų susijusių paslaugų savybes, kurią tiekėjas turi arba galima tikėtis, kad turi, ir kurios neatskleidimas kitai šaliai prieštarautų sąžiningumui ir sąžiningai dalykinei praktikai.

2. Nustatant, ar pagal 1 dalį prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas privalo atskleisti informaciją, turi būti atsižvelgiama į visas aplinkybes, ypač:

a) ar prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas turėjo specialiųjų žinių;

b) į prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo išlaidas atitinkamai informacijai gauti;

c) ar prekiautojas būtų galėjęs lengvai gauti informacijos kitomis priemonėmis;

d) į informacijos pobūdį;

e) į tikėtiną informacijos svarbą kitai šaliai ir

f) į gerą verslo praktiką atitinkamoje situacijoje.

3 SKIRSNIS. ELEKTRONINĖMIS PRIEMONĖMIS SUDAROMOS SUTARTYS

24 straipsnis

Papildomos informavimo pareigos elektroninėmis priemonėmis sudarant nuotolinės prekybos sutartis

1. Šis straipsnis taikomas tais atvejais, kai prekiautojas numato sutarties sudarymo priemones ir kai šios priemonės yra elektroninės ir nėra atskiro susirašinėjimo elektroniniu paštu ar kitokio individualaus bendravimo.

2. Prekiautojas privalo kitai šaliai sudaryti sąlygas naudotis tinkamomis, veiksmingomis ir prieinamomis techninėmis priemonėmis, kuriomis kita šalis gali nustatyti ir ištaisyti įvesties klaidas prieš pateikdama arba akceptuodama ofertą.

3. Prieš kitai šaliai pateikiant arba akceptuojant ofertą prekiautojas privalo suteikti šią informaciją:

a) kokius techninius veiksmus reikia atlikti sutarčiai sudaryti;

b) ar prekiautojas išsaugos sutarties dokumentą ir ar su juo bus galima susipažinti;

c) technines priemones, kuriomis kita šalis gali nustatyti ir ištaisyti įvesties klaidas prieš pateikdama arba akceptuodama ofertą;

d) galimas sutarties sudarymo kalbas;

e) sutarties sąlygas.

4. Prekiautojas privalo užtikrinti, kad 3 dalies e punkte nurodytos sutarties sąlygos būtų pateiktos raidėmis arba kitais suprantamais ženklais patvariojoje laikmenoje taip, kad tekste pateiktą informaciją būtų galima perskaityti, įrašyti ir atkurti materialiąja forma.

5. Prekiautojas privalo elektroninėmis priemonėmis ir nepagrįstai nedelsdamas patvirtinti kitos šalies išsiųstos ofertos arba akcepto gavimą.

25 straipsnis

Papildomi reikalavimai elektroninėmis priemonėmis sudarant nuotolinės prekybos sutartis

1. Kai nuotolinės prekybos sutartimi, kuri turi būti sudaryta elektroninėmis priemonėmis, vartotojas įpareigojamas atlikti mokėjimą, prekiautojas turi aiškiai ir gerai matomu būdu, prieš pat vartotojui pateikiant savo užsakymą, atkreipti jo dėmesį į 13 straipsnio 1 dalies a punktu, 14 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir 16 straipsnio b punktu reikalaujamą informaciją.

2. Prekiautojas turi užtikrinti, kad vartotojas, pateikdamas užsakymą, aiškiai pritartų, jog pateikus užsakymą atsiranda mokėjimo pareiga. Kai pateikiant užsakymą reikia paspausti mygtuką ar aktyvinti panašią funkciją, mygtukas ar panaši funkcija turi būti pažymėti tik šiais lengvai įskaitomais žodžiais „užsakymas su mokėjimo

pareiga“ ar panašia nedviprasmiška formuluote, nurodančia, kad pateikus užsakymą atsiranda pareiga atlikti mokėjimą prekiautojui. Jei prekiautojas šios dalies nuostatų nesilaiko, sutartis ar užsakymas vartotojo nesaisto.

3. Prekybos internetu svetainėje prekiautojas privalo aiškiai ir įskaitomai ne vėliau kaip pradedant užsakymo procesą nurodyti, ar esama bet kokio pobūdžio pristatymo apribojimų ir kokie galimi mokėjimo būdai.

26 straipsnis
Įrodinėjimo pareiga

Palaikant prekiautojo ir vartotojo santykius, pareiga įrodyti, kad buvo suteikta pagal šį skirsnį reikalaujama informacija, tenka prekiautojui.

27 straipsnis
Imperatyvumas

Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius, šalys negali netaikyti šio skirsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio vartotojo nenaudai.

4 SKIRSNIS. PAREIGA UŽTIKRINTI SUTEIKTOS INFORMACIJOS TEISINGUMĄ

28 straipsnis
Pareiga užtikrinti suteiktos informacijos teisingumą

1. Šalis, kuri siekdama įvykdyti šiame skyriuje nustatytas pareigas ar dėl kitų priežasčių suteikia informaciją iki sutarties sudarymo ar jos sudarymo momentu, turi pareigą protingai pasirūpinti, kad suteikta informacija būtų teisinga ir neklaidinanti.

2. Šalis, kuriai pažeidžiant 1 dalyje nurodytą pareigą buvo suteikta neteisinga arba klaidinanti informacija ir kuri sudarydama sutartį su informaciją suteikusia šalimi šia informacija protingai pasitikėjo, gali naudotis 29 straipsnyje numatytomis teisių gynimo priemonėmis.

3. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

5 SKIRSNIS. TEISIŲ GYNIMO PRIEMONĖS PAŽEIDUS INFORMAVIMO PAREIGAS

29 straipsnis
Teisių gynimo priemonės pažeidus informavimo pareigas

1. Šalis, kuri neįvykdė kurios nors šiame skyriuje nustatytos pareigos, atsako už bet kokią kitos šalies dėl pareigos pažeidimo patirtą žalą.

2. Kai prekiautojas neįvykdė reikalavimų suteikti informaciją, susijusią su 14 straipsnyje nurodytais papildomais mokesčiais ar kitomis išlaidomis arba 17 straipsnio 2 dalyje nurodytomis prekių grąžinimo išlaidomis, vartotojas neturi mokėti šių papildomų mokesčių ar kitų išlaidų.

3. Šiame straipsnyje nurodytos teisių gynimo priemonės nepanaikina kitų pagal 42 straipsnio 2 dalį, 48 arba 49 straipsnius galimų teisių gynimo priemonių.

4. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

3 skyrius. Sutarties sudarymas

30 straipsnis
Sutarties sudarymo reikalavimai

1. Sutartis laikoma sudaryta, jei:

a) šalys pasiekia susitarimą;

b) šalys išreiškia valią suteikti susitarimui teisinę galią ir

c) susitarimo, kuris prireikus papildomas bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normomis, turinys yra pakankamas ir tikslus, kad įgytų teisinę galią.

2. Susitarimas pasiekiamas priimant ofertą. Akceptuoti galima aiškiu pareiškimu arba kitais pareiškimais ar konkliudentiniais veiksmais.

3. Ar šalys išreiškė valią suteikti susitarimui teisinę galią, nustatoma pagal jų pareiškimus ir konkliudentinius veiksmus.

4. Kai viena iš šalių sutarties sudarymą susieja su reikalavimu susitarti dėl tam tikro klausimo, sutartis laikoma nesudaryta, nebent dėl to klausimo buvo pasiektas susitarimas.

31 straipsnis
Oferta

1. Pasiūlymas laikomas oferta, jeigu:

a) jis išreiškia valią sudaryti sutartį akcepto atveju ir

b) jo turinys yra pakankamas ir pakankamai tikslus, kad sudarytų sutarties pagrindą.

2. Oferta gali būti skirta vienam ar daugiau konkrečių asmenų.

3. Nenustatytam asmenų skaičiui skirtas pasiūlymas nėra oferta, nebent aplinkybės reikalauja ko kito.

32 straipsnis
Ofertos atšaukimas

1. Ofertą galima atšaukti, jeigu pranešimą apie jos atšaukimą akceptantas gauna prieš išsiųsdamas akceptą arba – jeigu akceptuojama konkliudentiniais veiksmais – iki sutarties sudarymo.

2. Kai pasiūlymas neapibrėžtam asmenų ratui yra oferta, ji gali būti atšaukta tokiu pat būdu, kokiu buvo pareikšta.

3. Ofertos atšaukimas negalioja, jeigu:

a) ofertoje nurodyta, kad ji neatšaukiama;

b) ofertoje nustatytas tam tikras terminas jai akceptuoti arba

c) akceptantas turėjo kitą protingą pagrindą manyti, kad oferta yra neatšaukiama, ir remdamasis ja atitinkamai veikė.

33 straipsnis
Atsisakymas akceptuoti ofertą

Oferta netenka galios, kai oferentas gauna atsisakymą ją akceptuoti.

34 straipsnis
Akceptas

1. Bet koks akceptanto pareiškimas ar konkliudentiniai veiksmai, kuriais išreiškiamas ofertos priėmimas, laikomas akceptu.

2. Tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomas akceptu.

35 straipsnis
Sutarties sudarymo momentas

1. Kai akceptantas išsiunčia akceptą, sutartis laikoma sudaryta, kai oferentas gauna akceptą.

2. Nepažeidžiant 3 dalies, kai oferta akceptuojama konkliudentiniais veiksmais, sutartis laikoma sudaryta, oferentui sužinojus apie akceptanto konkliudentinius veiksmus.

3. Jeigu pagal ofertą, šalių tarpusavio santykių praktiką arba papročius akceptantas gali akceptuoti ofertą konkliudentiniais veiksmais apie tai nepranešdamas oferentui, sutartis laikoma sudaryta, kai akceptantas pradeda veikti.

36 straipsnis
Akceptavimo terminas

1. Ofertos akceptas galioja tik jeigu oferentas jį gauna per savo ofertoje nustatytą terminą.

2. Kai oferentas termino nenustato, akceptas galioja tik jeigu oferentas jį gauna per protingą terminą po ofertos pateikimo.

3. Kai oferta gali būti akceptuojama veiksmu apie tai nepranešant oferentui, akceptas galioja tik jeigu veiksmas atliktas per oferento nustatytą akceptavimo terminą arba – jei jis nenustatytas – per protingą terminą.

37 straipsnis
Pavėluotas akceptas

1. Pavėluotas akceptas galioja, jeigu oferentas nepagrįstai nedelsdamas praneša akceptantui, kad akceptą laiko galiojančiu.

2. Kai iš laiško ar kito pranešimo, kuriame išreiškiamas pavėluotas akceptas, matyti, kad jis išsiųstas taip, kad normaliomis aplinkybėmis oferentas jį būtų gavęs laiku, pavėluotas akceptas galioja, nebent oferentas nepagrįstai nedelsdamas praneša akceptantui, kad oferta neteko galios.

38 straipsnis
Akceptas su išlygomis

1. Akceptanto atsakymas į ofertą, kuriame yra aiškiai nurodytų ar numanomų papildomų ar skirtingų sutarties sąlygų, iš esmės keičiančių ofertos sąlygas, laikomas atsisakymu akceptuoti ofertą ir yra nauja oferta.

2. Preziumuojama, kad papildomos arba skirtingos sutarties sąlygos, susijusios, be kita ko, su kaina, mokėjimu, prekių kiekiu ir kokybe, pristatymo vieta ir laiku, vienos šalies atsakomybės kitai šaliai apimtimi arba ginčų sprendimu, iš esmės keičia ofertos sąlygas.

3. Atsakymas į ofertą, kuriuo oferta aiškiai priimama, laikomas akceptu net jeigu jame yra aiškiai nurodytų ar numanomų papildomų ar skirtingų sutarties sąlygų, tačiau jos iš esmės nekeičia ofertos sąlygų. Tokiu atveju papildomos ar skirtingos sąlygos tampa sutarties dalimi.

4. Nepažeidžiant 3 dalies, atsakymas į ofertą, kuriame yra aiškiai nurodytų ar numanomų papildomų ar skirtingų sutarties sąlygų, visada laikomas atsisakymu akceptuoti ofertą, jeigu:

a) ofertoje aiškiai leidžiama akceptuoti tik ofertos sąlygas;

b) oferentas nepagrįstai nedelsdamas pareiškia prieštaravimą dėl papildomų ar skirtingų sąlygų arba

c) akceptantas ofertą akceptuoja su sąlyga, kad oferentas pritars papildomoms ar skirtingoms sąlygoms, o akceptantas tokio pritarimo negauna per protingą terminą.

39 straipsnis
Standartinių sutarties sąlygų kolizija

1. Sutartis laikoma sudaryta ir tais atvejais, kai šalys pasiekia susitarimą, nepaisant to, kad oferta ir akceptas remiasi standartinėmis sutarties sąlygomis, kurios prieštarauja vienos kitoms. Iš esmės sutampančios standartinės sutarties sąlygos laikomos sutarties dalimi.

2. Nepažeidžiant 1 dalies, sutartis laikoma nesudaryta, jeigu viena iš šalių:

a) iš anksto aiškiai ir ne standartinėse sutarties sąlygose išreiškė valią nebūti saistoma sutarties pagal 1dalį arba

b) nepagrįstai nedelsdama praneša kitai šaliai apie tokią valią.

4 skyrius. Teisė atsisakyti prekiautojų ir vartotojų nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties

40 straipsnis
Teisė atsisakyti sutarties

1. Vartotojas turi teisę per 42 straipsnyje nurodytą terminą nenurodydamas priežasties ir nepatirdamas išlaidų, išskyrus 45 straipsnyje nurodytais atvejais, atsisakyti:

a) nuotolinės prekybos sutarties;

b) ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties, jeigu kaina arba – kai tuo pačiu metu sudaromos kelios sutartys – bendra sutarties kaina sutarties sudarymo momentu viršija 50 EUR arba lygiavertę sumą valiuta, pasirinkta sutarties kainai.

2. 1 dalis netaikoma:

a) sutarčiai, sudarytai naudojant prekybos automatus arba automatizuotose prekybos vietose;

b) sutarčiai dėl maisto produktų, gėrimų ar kitų kasdieniam vartojimui skirtų namų ūkio prekių, kurias prekiautojas dažnai ir reguliariai fiziškai tiekia į vartotojo namus, gyvenamąją vietą ar darbovietę, tiekimo;

c) sutarčiai dėl prekių arba susijusių paslaugų, kurių kaina priklauso nuo prekiautojui nepavaldžių finansų rinkos svyravimų, galinčių kilti per sutarties atsisakymo terminą, tiekimo ar teikimo;

d) sutarčiai dėl prekių ar skaitmeninio turinio, pagamintų pagal vartotojo nurodytas specifikacijas arba aiškiai pritaikytų jo asmeninėms reikmėms, tiekimo;

e) sutarčiai dėl greitai gendančių prekių arba prekių, kurių galiojimo terminas trumpas, tiekimo;

f) sutarčiai dėl alkoholinių gėrimų, kurių kaina buvo sutarta sudarant pirkimo–pardavimo sutartį, kuriuos bus galima pristatyti tik po 30 dienų nuo sutarties sudarymo momento ir kurių tikroji vertė priklauso nuo prekiautojui nepavaldžių rinkos svyravimų, tiekimo;

g) sutarčiai dėl laikraščių, periodinių leidinių arba žurnalų pardavimo, išskyrus tokių leidinių prenumeratos sutartis;

h) sutarčiai, sudarytai viešojo aukciono būdu, ir

i) sutarčiai dėl viešojo maitinimo arba laisvalaikio paslaugų teikimo, kurioje nustatyta konkreti paslaugų teikimo data arba laikotarpis.

3. 1 dalis netaikoma tokiais atvejais, kai:

a) buvo patiektos supakuotos prekės, kurių pakuotės apsaugas vartotojas pažeidė ir kurios dėl sveikatos apsaugos arba higienos priežasčių nebetinkamos grąžinti;

b) patiektos prekės po pristatymo dėl savo pobūdžio neatsiejamai susimaišė su kitais daiktais;

c) patiektos prekės buvo supakuoti vaizdo ar garso įrašai arba kompiuterio programinė įranga, kurių pakuotės apsauga buvo pažeista jas pristačius;

d) skaitmeninis turinys, kuris nebuvo pateiktas patvariąja laikmena, pradėtas tiekti vartotojui aiškiai iš anksto sutikus ir pritarus, kad dėl to jis neteks teisės atsisakyti sutarties,

e) vartotojas konkrečiai paprašė prekiautojo atvykti skubiems remonto arba techninės priežiūros darbams atlikti. Kai per tokį vizitą prekiautojas, be vartotojo aiškiai paprašytų, suteikia papildomas susijusias paslaugas arba, be atsarginių detalių, būtinai reikalingų techninės priežiūros ar remonto darbams atlikti, tiekia papildomas prekes, teisė atsisakyti sutarties taikoma toms papildomoms susijusioms paslaugoms ar prekėms.

4. Kai vartotojas pateikė ofertą ir ją akceptavus būtų sudaryta sutartis, kurios būtų galima atsisakyti pagal šį skyrių, vartotojas ofertą gali atšaukti net jeigu ji kitu atveju būtų neatšaukiama.

41 straipsnis
Naudojimasis teise atsisakyti sutarties

1. Teise atsisakyti sutarties vartotojas gali pasinaudoti bet kuriuo metu iki 42 straipsnyje nurodyto sutarties atsisakymo termino pabaigos.

2. Teise atsisakyti sutarties vartotojas naudojasi pateikdamas pranešimą prekiautojui. Šiuo tikslu vartotojas gali naudoti pavyzdinę 2 priedėlyje pateiktą sutarties atsisakymo formą arba pateikti aiškų pareiškimą, kuriame išdėstytas sprendimas atsisakyti sutarties.

3. Kai prekiautojas numato vartotojui galimybę sutarties atsisakyti elektroniniu būdu savo prekybos internetu svetainėje ir vartotojas šia galimybe pasinaudoja, prekiautojas turi pareigą nedelsdamas patvariąja laikmena patvirtinti vartotojui gavęs tokį sutarties atsisakymą. Prekiautojas atsako už bet kokią žalą, kurią kita šalis patyrė dėl šios pareigos nevykdymo.

4. Laikoma, kad apie sutarties atsisakymą pranešta laiku, jei pranešimas išsiųstas iki sutarties atsisakymo termino pabaigos.

5. Pareiga įrodyti, kad teise atsisakyti sutarties buvo naudotasi pagal šį straipsnį, tenka vartotojui.

42 straipsnis
Sutarties atsisakymo terminas

1. Sutarties atsisakymo terminas baigiasi po keturiolikos dienų skaičiuojant nuo:

a) dienos, kurią vartotojas priėmė pristatytas prekes, pirkimo–pardavimo sutarties atveju, įskaitant pirkimo–pardavimo sutartį, pagal kurią pardavėjas taip pat sutinka teikti susijusias paslaugas;

b) dienos, kurią vartotojas priėmė paskutinį pristatytą daiktą, kai pirkimo–pardavimo sutartis sudaroma dėl kelių prekių, kurias vartotojas užsakė vienu užsakymu ir kurios pristatomos atskirai, įskaitant sutartį, pagal kurią pardavėjas taip pat sutinka teikti susijusias paslaugas;

c) dienos, kurią vartotojas priėmė paskutinę pristatytą partiją arba dalį, kai pagal sutartį prekės tiekiamos keliomis partijomis arba dalimis, įskaitant sutartį, pagal kurią pardavėjas taip pat sutinka teikti susijusias paslaugas; arba

d) dienos, kurią vartotojas priėmė pirmą pristatytą daiktą, kai sudaroma sutartis dėl reguliaraus prekių pristatymo nustatytu laikotarpiu, įskaitant sutartį, pagal kurią pardavėjas taip pat sutinka teikti susijusias paslaugas;

e) susijusių paslaugų sutarties, sudarytos po prekių pristatymo, atveju – sutarties sudarymo dienos;

f) sutarties dėl skaitmeninio turinio tiekimo atveju, kai skaitmeninis turinys tiekiamas patvariąja laikmena – dienos, kai vartotojas priėmė patvariąja laikmena pristatytą prekę pagal a punktą;

g) sutarties sudarymo dienos, kai pagal sutartį skaitmeninis turinys tiekiamas ne patvariąja laikmena.

2. Kai prekiautojas vartotojui nepateikė 17 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos, sutarties atsisakymo terminas baigiasi:

a) praėjus vieneriems metams nuo pradinio sutarties atsisakymo termino, apibrėžto 1 dalyje, pabaigos arba

b) kai prekiautojas reikalaujamą informaciją vartotojui suteikia per tuos vienerius metus nuo sutarties atsisakymo termino, apibrėžto 1 dalyje, pabaigos – praėjus keturiolikai dienų nuo dienos, kurią vartotojas informaciją gavo.

43 straipsnis
Sutarties atsisakymo pasekmės

Sutarties atsisakymu panaikinamos abiejų šalių pareigos pagal sutartį:

a) vykdyti sutartį arba

b) sudaryti sutartį, kai ofertą pateikė vartotojas.

44 straipsnis

Prekiautojo pareigos sutarties atsisakymo atveju

1. Prekiautojas nepagrįstai nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo tos dienos, kurią jis buvo informuotas apie vartotojo sprendimą atsisakyti sutarties pagal 41 straipsnį, privalo grąžinti visas vartotojo sumokėtas sumas, įskaitant, jei taikytina, pristatymo išlaidas. Prekiautojas sumas privalo grąžinti tokiu pačiu mokėjimo būdu, kokį atlikdamas pradinę mokėjimo operaciją naudojo vartotojas, nebent vartotojas aiškiai sutiko su kitu būdu ir su sąlyga, kad vartotojas neturi mokėti jokių su tokiu grąžinimu susijusių mokesčių.

2. Nepažeidžiant 1 dalies nuostatų, prekiautojas nėra įpareigotas grąžinti papildomų išlaidų, jeigu vartotojas aiškiai pasirinko ne prekiautojo pasiūlytą pigiausią standartinio pristatymo būdą, o kitokį pristatymo būdą.

3. Prekių pirkimo–pardavimo sutarties atveju prekiautojas gali negrąžinti mokėjimo tol, kol jam grąžinamos prekės arba kol vartotojas pateikia įrodymų, kad jis išsiuntė prekes prekiautojui, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta anksčiau, nebent prekiautojas pasiūlo pats atsiimti prekes.

4. Ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties atveju, kai prekės į vartotojo namus buvo pristatytos sutarties sudarymo metu, prekiautojas privalo pasiimti prekes savo sąskaita, jeigu dėl prekių pobūdžio jos negali būti paprastai grąžintos paštu.

45 straipsnis

Vartotojo pareigos sutarties atsisakymo atveju

1. Vartotojas nedelsdamas ir bet kokiu atveju ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo pranešimo prekiautojui apie sprendimą atsisakyti sutarties pagal 41 straipsnį dienos privalo išsiųsti arba perduoti prekes prekiautojui arba jo įgaliotam asmeniui, nebent prekiautojas pasiūlo pats pasiimti prekes. Termino yra laikomasi, jeigu prekes vartotojas išsiunčia prieš pasibaigiant keturiolikos dienų terminui.

2. Vartotojas privalo padengti tiesiogines prekių grąžinimo išlaidas, nebent prekiautojas sutiko pats jas padengti arba neinformavo vartotojo, jog jas turės padengti vartotojas.

3. Vartotojas atsako tik už prekių vertę, sumažėjusią dėl prekių atžvilgiu padarytų veiksmų, nebūtinų tam, kad vartotojas nustatytų, koks prekių pobūdis, savybės ir kaip jos veikia. Vartotojas neatsako už sumažėjusią prekių vertę, jei prekiautojas nesuteikė vartotojui visos informacijos apie teisę atsisakyti sutarties, kaip nustatyta 17 straipsnio 1 dalyje.

4. Nepažeidžiant 3 dalies, vartotojas neturi sumokėti jokios kompensacijos už naudojimąsi prekėmis per sutarties atsisakymo terminą.

5. Jeigu vartotojas teisę atsisakyti sutarties įgyvendina po to, kai aiškiai pateikė prašymą pradėti teikti susijusias paslaugas per sutarties atsisakymo terminą, vartotojas privalo sumokėti prekiautojui sumą, proporcingą tam, kas buvo suteikta iki to momento, kai vartotojas informavo prekiautoją apie naudojimąsi teise atsisakyti sutarties, palyginti su visu sutarties dalyku. Proporcinga suma, kurią prekiautojui turi sumokėti vartotojas, turi būti apskaičiuojama remiantis bendra sutartyje sutarta kaina.

Jeigu visa kaina pernelyg didelė, proporcinga suma turi būti apskaičiuojama remiantis to, kas buvo suteikta, rinkos verte.

6. Vartotojas neturi mokėti už:

a) susijusių paslaugų arba jų dalies suteikimą per sutarties atsisakymo terminą, kai:

i) prekiautojas nesuteikė informacijos pagal 17 straipsnio 1 ir 3 dalis arba

ii) vartotojas aiškiai neprašė pradėti teikti paslaugas per sutarties atsisakymo terminą pagal 18 straipsnio 2 dalį ir 19 straipsnio 6 dalį;

b) viso ne patvariąja laikmena tiekiamo skaitmeninio turinio ar jo dalies tiekimą, kai:

i) vartotojas nedavė išankstinio sutikimo, kad skaitmeninis turinys būtų pradėtas tiekti prieš pasibaigiant 42 straipsnio 1 dalyje nurodytam sutarties atsisakymo terminui;

ii) duodamas sutikimą vartotojas nepritarė teisės atsisakyti sutarties praradimui arba

iii) prekiautojas nepateikė patvirtinimo pagal 18 straipsnio 1 dalį ir 19 straipsnio 5 dalį.

7. Jei šiame straipsnyje nenumatyta kitaip, naudojantis teise atsisakyti sutarties, vartotojui neatsiranda jokia atsakomybė.

46 straipsnis
Papildomos sutartys

1. Kai vartotojas pagal 41–45 straipsnius naudojasi teise atsisakyti nuotolinės prekybos arba ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties, visos papildomos sutartys savaime nutrūksta ir vartotojas dėl to nepatiria jokių išlaidų, kurios nėra numatytos 2 ir 3 dalyse. Šio straipsnio tikslu papildoma sutartis yra sutartis, pagal kurią vartotojas įsigyja su nuotolinės prekybos ar ne prekybai skirtose patalpose sudaryta sutartimi susietas prekes, skaitmeninį turinį arba susijusias paslaugas, o tas prekes ir skaitmeninį turinį tiekia ar susijusias paslaugas teikia prekiautojas ar trečiasis asmuo, kuris remiasi susitarimu su prekiautoju.

2. 43, 44 ir 45 straipsnių nuostatos papildomoms sutartims taikomos tiek, kiek tos sutartys reglamentuojamos bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise.

3. Kai papildomos sutartys bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise nereglamentuojamos, šalių pareigos sutarties atsisakymo atveju reglamentuojamos pagal taikytiną teisę.

47 straipsnis

Imperatyvumas

Šalys negali netaikyti šio skyriaus nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio vartotojo nenaudai.

5 skyrius. Valios trūkumai

48 straipsnis
Klaida

1. Šalis gali nuginčyti sutartį dėl sutarties sudarymo momentu buvusios fakto ar teisės klaidos, jeigu:

a) nesant klaidos šalis nebūtų sudariusi sutarties arba būtų ją sudariusi tik iš esmės skirtingomis sąlygomis, o kita šalis apie tai žinojo arba turėjo žinoti ir

b) kita šalis:

i) lėmė klaidą;

ii) lėmė sutarties sudarymą esant klaidai tuo, kad neįvykdė 2 skyriaus 1–4 skirsniuose nustatytos pareigos suteikti ikisutartinę informaciją,

iii) žinojo arba turėjo žinoti apie klaidą ir lėmė sutarties sudarymą esant klaidai tuo, kad neatskleidė reikšmingos informacijos, su sąlyga, kad, vadovaujantis sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principu, apie klaidą žinojusi šalis ją privalėjo atskleisti, arba

iv) padarė tą pačią klaidą.

2. Šalis dėl klaidos negali nuginčyti sutarties, jeigu ta šalis prisiėmė klaidos riziką arba tomis aplinkybėmis turėjo ją prisiimti.

3. Netikslus pareiškimo suformulavimas arba perdavimas laikomas asmens, kuris padarė ar išsiuntė pareiškimą, klaida.

49 straipsnis
Apgaulė

1. Šalis gali nuginčyti sutartį, jeigu kita šalis paskatino sudaryti sutartį žodžiais arba veiksmais apgaulingai klaidindama arba apgaulingai nuslėpdama informaciją, kurią, vadovaujantis sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principu arba pareiga suteikti ikisutartinę informaciją, ta šalis privalėjo atskleisti.

2. Klaidinimas yra apgaulingas, jeigu klaidinama žinant arba manant, kad pateikta informacija neteisinga, arba esant aplaidumui dėl informacijos teisingumo ar neteisingumo, ir siekiama gavėją paskatinti suklysti. Nuslėpimas yra apgaulingas, jeigu asmenį, kuriam informacija nepranešama, siekiama paskatinti suklysti.

3. Nustatant, ar pagal sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principą šalis privalo atskleisti informaciją, turi būti atsižvelgiama į visas aplinkybes, įskaitant:

a) ar šalis turėjo specialiųjų žinių;

b) į šalies išlaidas atitinkamai informacijai gauti;

c) ar kita šalis būtų galėjusi lengvai gauti informacijos kitomis priemonėmis;

d) į informacijos pobūdį;

e) į akivaizdžią informacijos svarbą kitai šaliai ir

f) prekiautojų tarpusavio sutarčių atveju – į gerą verslo praktiką atitinkamoje situacijoje.

50 straipsnis
Grasinimai

Šalis gali nuginčyti sutartį, jeigu kita šalis paskatino sudaryti sutartį grasindama neteisėta, tiesiogine ir didele žala arba neteisėtu veiksmu.

51 straipsnis
Piktnaudžiavimas

Šalis gali nuginčyti sutartį, jeigu sutarties sudarymo momentu:

a) ta šalis buvo priklausoma nuo kitos šalies arba jas siejo pasitikėjimo santykiai, ji turėjo ekonominių sunkumų arba neatidėliotinų poreikių, buvo neapdairi, nežinojo arba stokojo patirties ir

b) kita šalis tai žinojo arba turėjo žinoti ir, atsižvelgdama į aplinkybes ir sutarties tikslą, piktnaudžiavo pirmosios šalies padėtimi įgydama didelę naudą arba nesąžiningą pranašumą.

52 straipsnis
Pranešimas apie sutarties nuginčijimą

1. Sutartis nuginčijama pranešimu kitai šaliai.

2. Pranešimas apie sutarties nuginčijimą galioja tik jeigu jis pateikiamas per šį laikotarpį, po to, kai sutartį ginčijanti šalis apie atitinkamas aplinkybes sužinojo arba galėjo laisvai veikti:

a) šešis mėnesius klaidos atveju ir

b) vienerius metus apgaulės, grasinimų ir piktnaudžiavimo atveju.

53 straipsnis
Patvirtinimas

Kai šalis, pagal šį skyrių turinti teisę nuginčyti sutartį, aiškiai arba numanomai patvirtina sutartį po to, kai apie atitinkamas aplinkybes sužinojo arba galėjo laisvai veikti, ji sutarties ginčyti nebegali.

54 straipsnis

Sutarties nuginčijimo pasekmės

1. Sutartis, kuri gali būti nuginčyta, galioja iki jos nuginčijimo, tačiau nuginčijus ji negalioja nuo jos sudarymo momento.

2. Kai nuginčijimo pagrindas susijęs tik su tam tikromis sutarties sąlygomis, nuginčijimo pasekmės taikomos tik toms sąlygoms, išskyrus atvejus, kai išsaugoti likusią sutarties dalį neprotinga.

3. Ar kuri nors šalis turi teisę reikalauti grąžinti tai, kas pagal nuginčytą sutartį buvo perduota arba patiekta, arba sumokėti ekvivalentą pinigais, reglamentuojama 17 skyriuje įtvirtintomis restitucijos normomis.

55 straipsnis

Nuostolių dėl padarytos žalos atlyginimas

Šalis, kuri pagal šį skyrių turi teisę nuginčyti sutartį arba kuri tokią teisę turėjo, tačiau jos neteko pasibaigus terminui arba dėl patvirtinimo, turi teisę, neatsižvelgiant į tai, ar sutartis nuginčyta, reikalauti iš kitos šalies atlyginti nuostolius dėl žalos, patirtos dėl klaidos, apgaulės, grasinimo arba piktnaudžiavimo, jeigu kita šalis apie atitinkamas aplinkybes žinojo arba turėjo žinoti.

56 straipsnis

Teisių gynimo priemonių panaikinimas arba apribojimas

1. Apgaulės, grasinimų ir piktnaudžiavimo atveju galiojančios teisių gynimo priemonės negali būti tiesiogiai arba netiesiogiai panaikintos arba apribotos.

2. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai tiesiogiai arba netiesiogiai panaikinti arba apriboti klaidos atveju galiojančių teisių gynimo priemonių.

57 straipsnis

Teisių gynimo priemonių pasirinkimas

Šalis, pagal šį skyrių turinti teisę naudotis teisių gynimo priemonėmis, esant aplinkybėms, kuriomis tai šaliai taip pat suteikiamos teisių gynimo priemonės sutarties nevykdymo atveju, gali rinktis bet kurią iš tų priemonių.

III dalis. Sutarties turinio vertinimas

6 skyrius. Aiškinimas

58 straipsnis
Bendrosios sutarčių aiškinimo taisyklės

1. Sutartis turi būti aiškinama atsižvelgiant į bendrą šalių valią net jei tai skiriasi nuo įprastinės sutartyje vartojamų žodžių ir jų junginių reikšmės.

2. Kai viena iš šalių sutartyje vartojamam žodžiui ar žodžių junginiui nori suteikti ypatingą reikšmę, o kita šalis sutarties sudarymo momentu apie tai žinojo arba turėjo žinoti, žodis ar žodžių junginys turi būti aiškinamas taip, kaip norėjo pirmoji šalis.

3. Sutartis turi būti aiškinama atsižvelgiant į tai, kokią reikšmę jai būtų suteikę protingi asmenys, nebent 1 ir 2 dalyse nustatyta kitaip.

59 straipsnis
Reikšmingi elementai

Aiškinant sutartį visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į:

a) sutarties sudarymo aplinkybes, įskaitant preliminarias derybas;

b) šalių elgesį, net po sutarties sudarymo;

c) šalių jau pasirinktą žodžių ir jų junginių, identiškų vartojamiems sutartyje arba į juos panašių, aiškinimą;

d) papročius, kuriuos šalys paprastai taiko tokioje pačioje situacijoje;

e) šalių tarpusavio santykių praktiką;

f) atitinkamoje veiklos srityje nusistovėjusią žodžių ir jų junginių reikšmę;

g) sutarties prigimtį ir tikslą ir

h) sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principą.

60 straipsnis
Nuoroda į visą sutartį

Sutartyje vartojami žodžiai ir jų junginiai turi būti aiškinami atsižvelgiant į visą sutartį.

61 straipsnis
Kalbinių redakcijų neatitikimai

Kai sutartis sudaryta dviem ar daugiau kalbų ir kiekvienas sutarties tekstas turi tokią pat teisinę galią, bet yra kalbinių redakcijų neatitikimų, aukštesnė teisinė galia suteikiama pirmiau parengtam sutarties tekstui.

62 straipsnis
Individualiai aptartų sutarties sąlygų pirmenybė

Jei yra neatitiktis, individualiai aptartos sutarties sąlygos viršesnės už individualiai neaptartas sąlygas, kaip apibrėžta 7 straipsnyje.

63 straipsnis
Sutarties sąlygoms galią suteikiančio aiškinimo pirmenybė

Sutarties sąlygoms galią suteikiantis aiškinimas viršesnis už tokios galios nesuteikiantį aiškinimą.

64 straipsnis
Aiškinimas vartotojų naudai

1. Kai abejojama dėl prekiautojo ir vartotojo sudarytoje sutartyje nustatytos sąlygos reikšmės, ji aiškinama vartotojo naudai, nebent sąlygą pasiūlė vartotojas.

2. Šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio.

65 straipsnis
Aiškinimas sutarties sąlygą pasiūliusios šalies nenaudai

Kai abejojama dėl sutartyje, kuri nepatenka į 64 straipsnio taikymo sritį, individualiai neaptartos sąlygos, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, reikšmės, ji aiškinama šią sąlygą pasiūliusios šalies nenaudai.

7 skyrius. Sutarties turinys ir galia

66 straipsnis
Sutarties sąlygos

Sutarties sąlygos kyla iš:

a) šalių susitarimo, jei laikomasi visų bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės imperatyviųjų normų;

b) papročių arba praktikos, kurie šalis saisto pagal 67 straipsnį;

c) bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normų, taikomų nesant priešingo šalių susitarimo, ir

d) kitų numanomų sutarties sąlygų pagal 68 straipsnį.

67 straipsnis
Papročiai ir praktika prekiautojų tarpusavio sutarčių atveju

1. Prekiautojų tarpusavio sutarčių atveju šalis saisto visi papročiai, kuriuos jos susitarė taikyti, ir jų tarpusavio santykių praktika.

2. Šalis saisto papročiai, kuriuos paprastai prekiautojai taikytų tokioje pačioje situacijoje kaip šalys.

3. Papročiai ir praktika šalių nesaisto, jei jie prieštarauja aiškioms individualiai aptartoms sutarties sąlygoms arba bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės imperatyviosioms normoms.

68 straipsnis
Sutarties sąlygos, kurios gali būti numanomos

1. Kai būtina sureguliuoti klausimą, kuris aiškiai nereglamentuojamas šalių susitarimu, papročiais, praktika arba bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normomis, galima numanyti papildomą sutarties sąlygą, atsižvelgiant visų pirma į:

a) sutarties prigimtį ir tikslą;

b) aplinkybes, kuriomis sutartis buvo sudaryta, ir

c) sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principą.

2. Kiek įmanoma, bet kokia pagal 1 dalį numanoma sutarties sąlyga turėtų turėti tokią galią, dėl kokios šalys veikiausiai būtų susitarusios, jei tą klausimą būtų sureguliavusios.

3. 1 dalis netaikoma, jei šalys tikslingai nesureguliavo klausimo sutikdamos, kad viena ar kita šalis dėl to gali patirti riziką.

69 straipsnis

Iš tam tikrų ikisutartinių pareiškimų kylančios sutarties sąlygos

1. Jeigu prekiautojas iki sutarties sudarymo kitai šaliai arba viešai pareiškia apie to prekiautojo pagal sutartį tiektino dalyko savybes, pareiškimas įtraukiamas į sutarties sąlygas, nebent:

a) kita šalis sutarties sudarymo momentu žinojo arba turėjo žinoti, kad pareiškimas buvo neteisingas arba kad dėl kitų priežasčių juo nebuvo galima pasikliauti kaip sąlyga, arba

b) jis negalėjo turėti įtakos kitos šalies sprendimui sudaryti sutartį.

2. 1 dalies tikslais asmens, užsiimančio prekiautojo reklama arba rinkodara, pareiškimas laikomas prekiautojo pareiškimu.

3. Kai kita šalis yra vartotojas, 1 dalies tikslais viešas gamintojo ar kito asmens ankstesniame iki sutarties sudarytų sandorių grandinės etape arba jų vardu padarytas pareiškimas laikomas prekiautojo pareiškimu, nebent sutarties sudarymo momentu prekiautojas apie tai nežinojo arba negalėjo žinoti.

4. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

70 straipsnis

Pareiga atkreipti dėmesį į individualiai neaptartas sutarties sąlygas

1. Vienos šalies pasiūlytomis, bet individualiai neaptartomis sutarties sąlygomis, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, prieš kitą šalį galima remtis tik jeigu kita šalis apie jas žinojo arba jeigu sąlygas siūlanti šalis prieš sudarant sutartį arba ją sudarius ėmėsi protingų veiksmų, kad į jas atkreiptų kitos šalies dėmesį.

2. Šio straipsnio tikslais palaikant prekiautojo ir vartotojo santykius laikoma, kad vartotojo dėmesys nėra pakankamai atkreiptas į sutarties sąlygą, jeigu sutarties dokumente tik pateikiama nuoroda į ją, net jeigu vartotojas dokumentą pasirašo.

3. Šalys negali netaikyti šio straipsnio nuostatų arba apriboti ar pakeisti jų poveikio.

71 straipsnis

Papildomi mokėjimai prekiautojo ir vartotojo sutarčių atveju

1. Prekiautojo ir vartotojo sutarties sąlyga, kuria vartotojas įpareigojamas be atlygio, nustatyto už prekiautojo pagrindinę sutartinę pareigą, papildomai sumokėti tam tikrą sumą, visų pirma, kai ji buvo įtraukta pasinaudojant numatytosiomis parinktimis, kurių vartotojas privalo nesirinkti, kad išvengtų papildomo mokėjimo, vartotojo

nesaisto, nebent iki vartotojo susaistymo sutartimi jis aiškiai sutiko su papildomu mokėjimu. Papildomą sumą sumokėjęs vartotojas gali ją susigrąžinti.

2. Šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio.

72 straipsnis
Integracijos išlyga

1. Kai rašytinėje sutartyje numatyta išlyga, kad į dokumentą įtrauktos visos sutarties sąlygos (integracijos išlyga), visi ankstesni į dokumentą neįtraukti pareiškimai, įsipareigojimai arba susitarimai nėra sutarties dalis.

2. Integracijos išlyga netrukdo aiškinant sutartį atsižvelgti į ankstesnius šalių pareiškimus, nebent nustatyta kitaip.

3. Prekiautojo ir vartotojo sutarties atveju integracijos išlyga vartotojo nesaisto.

4. Šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio.

73 straipsnis
Kainos nustatymas

Kai pagal sutartį mokėtinos kainos negalima nustatyti kitu būdu, mokėtina kaina, jei nenustatyta kitaip, yra panašiomis sąlygomis sutarties sudarymo momentu įprastai imama kaina arba – jei tokios kainos nėra – protingumo kriterijų atitinkanti kaina.

74 straipsnis
Vienašalis nustatymas šalies veiksmais

1. Kai kainą ar kitą sutarties sąlygą turi nustatyti viena šalis ir ji akivaizdžiai neatitinka protingumo kriterijaus, tokiu atveju ji pakeičiama sutarties sudarymo momentu paprastai imama kaina arba panašiomis aplinkybėmis taikoma sąlyga arba – jei tokios kainos arba sąlygos nėra – protingumo kriterijų atitinkančia kaina arba sąlyga.

2. Šalys negali netaikyti šio straipsnio nuostatų arba apriboti ar pakeisti jų poveikio.

75 straipsnis
Nustatymas trečiojo asmens veiksmais

1. Kai kainą ar kitą sutarties sąlygą turi nustatyti trečiasis asmuo, bet to padaryti negali arba nenori, jai nustatyti teismas gali paskirti kitą asmenį, nebent tai prieštarautų sutarties sąlygoms.

2. Kai trečiojo asmens nustatyta kaina ar kita sutarties sąlyga akivaizdžiai neatitinka protingumo kriterijaus, tokiu atveju ji pakeičiama sutarties sudarymo momentu paprastai imama kaina arba panašiomis aplinkybėmis taikoma sąlyga arba – jei tokios kainos arba sąlygos nėra – protingumo kriterijų atitinkančia kaina arba sąlyga.

3. 1 dalyje sąvoka „teismas“ apima ir arbitražo teismą.

4. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti 2 dalies arba apriboti ar pakeisti jos poveikio.

76 straipsnis
Kalba

Kai ryšiams dėl sutarties arba iš jos kylančių teisių ar pareigų palaikyti vartotinos kalbos negalima nustatyti kitaip, vartotina kalba laikoma sutarties sudarymo kalba.

77 straipsnis
Neterminuotos sutartys

1. Tęstinio arba periodinio sutartinės prievolės vykdymo atveju, kai sutarties sąlygose nenustatyta, kada turi baigtis sutartinis santykis, arba nustatyta, kad jis turi būti nutrauktas atitinkamu pranešimu, bet kuri šalis apie tai pranešusi kitai šaliai gali nutraukti sutartį per protingą ne ilgesnį kaip dviejų mėnesių terminą.

2. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

78 straipsnis
Sutarties sąlygos trečiųjų asmenų naudai

1. Susitariančiosios šalys gali sutartimi perleisti savo teisę trečiajam asmeniui. Sudarant sutartį trečiasis asmuo neprivalo egzistuoti arba būti nustatytas, tačiau turi galėti būti nustatomas.

2. Trečiojo asmens teisės pobūdis ir turinys nustatomas sutartyje. Ta teisė gali būti trečiojo asmens atsakomybės vienos iš susitariančiųjų šalių atžvilgiu panaikinimas arba apribojimas.

3. Kai viena iš susitariančiųjų šalių pagal sutartį turi pareigą įvykdyti prievolę trečiajam asmeniui, tuomet:

a) trečiasis asmuo neįvykdymo atveju turi tas pačias su sutarties įvykdymu ir teisių gynimo priemonėmis susijusias teises kaip ir susitariančioji šalis, kuri turėjo pareigą įvykdyti prievolę pagal sutartį su trečiuoju asmeniu, ir

b) susitariančioji šalis, kuri turi pareigą, gali naudoti prieš trečiąjį asmenį visus teisių gynimo būdus, kokius susitariančioji šalis galėtų naudoti prieš kitą sutarties šalį.

4. Trečiasis asmuo gali atsisakyti jam perleistos teisės apie tai pranešdamas bet kuriai iš susitariančiųjų šalių, jeigu tą padarė prieš ją aiškiai arba numanomai priimdamas. Atsisakymo atveju laikoma, kad trečiasis asmuo teisės niekada neįgijo.

5. Susitariančiosios šalys gali išbraukti arba pakeisti sutarties sąlygą, kuria suteikiama teisė, jei tai padaryta iki kurios nors susitariančiosios šalies pranešimo trečiajam asmeniui apie teisės suteikimą.

8 skyrius. Nesąžiningos sutarties sąlygos

1 SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

79 straipsnis
Nesąžiningų sutarties sąlygų galia

1. Vienos šalies pasiūlyta sutarties sąlyga, kuri pagal šio skyriaus 2 ir 3 skirsnius yra nesąžininga, kitos šalies nesaisto.

2. Kai sutartį galima išsaugoti be nesąžiningos sutarties sąlygos, kitos sutarties sąlygos ir toliau saisto.

80 straipsnis
Sąžiningumo kriterijaus netaikymas

1. 2 ir 3 skirsniai netaikomi sutarties sąlygoms, kurios atspindi bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės, kuri būtų taikoma, jeigu sąlygos nereglamentuotų tam tikro klausimo, normas.

2. 2 skirsnis netaikomas pagrindinio sutarties dalyko apibrėžčiai arba mokėtinos kainos tinkamumui, jeigu prekiautojas įvykdė 82 straipsnyje nustatytą pareigą užtikrinti skaidrumą.

3. 3 skirsnis netaikomas pagrindinio sutarties dalyko apibrėžčiai arba mokėtinos kainos tinkamumui.

81 straipsnis
Imperatyvumas

Šalys negali netaikyti šio skyriaus nuostatų arba apriboti ar pakeisti jų poveikio.

2 SKIRSNIS. NESĄŽININGOS PREKIAUTOJO IR VARTOTOJO SUTARČIŲ SĄLYGOS

82 straipsnis
Pareiga užtikrinti individualiai neaptartų sutarties sąlygų skaidrumą

Kai su vartotoju individualiai neaptartas sąlygas, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, siūlo prekiautojas, jis privalo užtikrinti, kad sąlygos būtų suformuluotos ir pateiktos aiškiai ir suprantamai.

83 straipsnis

Nesąžiningumo samprata prekiautojo ir vartotojo sutartyse

1. Prekiautojo ir vartotojo sutartyje prekiautojo pasiūlyta individualiai neaptarta sąlyga, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, yra nesąžininga pagal šį skirsnį, jeigu ji, priešingai nei reikalauja sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principas, vartotojo nenaudai iš esmės sutrikdo iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų pusiausvyrą.

2. Vertinant sutarties sąlygos nesąžiningumą pagal šį skirsnį, turi būti atsižvelgta į:

a) tai, ar prekiautojas įvykdė 82 straipsnyje nustatytą pareigą užtikrinti skaidrumą;

b) pagal sutartį tiektino dalyko pobūdį;

c) aplinkybes sutarties sudarymo metu;

d) kitas sutarties sąlygas ir

e) kitos sutarties, nuo kurios priklauso sutartis, sąlygas.

84 straipsnis

Visada nesąžiningos sutarties sąlygos

Sutarties sąlyga yra visada nesąžininga pagal šį skirsnį, jeigu jos tikslas arba padarinys yra:

a) prekiautojo atsakomybės už mirtį arba sužalojimą, vartotojui sukeltą prekiautojo arba jo pavedimu veikiančio asmens veiksmais arba neveikimu, panaikinimas arba apribojimas;

b) prekiautojo atsakomybės už žalą arba nuostolius, vartotojui padarytus tyčia arba dėl didelio aplaidumo, panaikinimas arba apribojimas;

c) prekiautojo pareigos būti susaistytam įsipareigojimų, kuriuos prisiėmė jo įgalioti atstovai, apribojimas arba jo įsipareigojimų susiejimas su reikalavimu atitikti tam tikrą sąlygą, kurios įvykdymas priklauso išimtinai nuo prekiautojo;

d) vartotojo teisės pareikšti ieškinį arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo priemonėmis, visų pirma reikalaujant, kad vartotojas ginčus perduotų spręsti tik arbitražo tvarka, kuri paprastai nenumatyta teisės normose, taikomose prekiautojo ir vartotojo sutartims, panaikinimas arba suvaržymas;

e) išimtinės kompetencijos spręsti visus dėl sutarties kylančius ginčus suteikimas prekiautojo buveinės vietos teismui, išskyrus atvejus, kai pasirinktas teismas yra ir vartotojo gyvenamosios vietos teismas;

f) išimtinės teisės spręsti, ar patiektos prekės ir skaitmeninis turinys arba suteiktos susijusios paslaugos atitinka sutarties sąlygas, arba išimtinės teisės aiškinti visas sutarties sąlygas suteikimas prekiautojui;

g) sąlygos, kad vartotoją sutartis saisto, o prekiautojo nesaisto, nustatymas;

h) reikalavimas, kad vartotojas rinktųsi formalesnį sutarties nutraukimo būdą nei naudojo sudarant sutartį;

i) trumpesnio pranešimo apie sutarties nutraukimą, kaip apibrėžta 8 straipsnyje, termino nustatymas prekiautojui nei vartotojui;

j) įpareigojimas vartotojui sumokėti už faktiškai nepristatytas prekes, nepatiektą skaitmeninį turinį arba nesuteiktas susijusias paslaugas;

k) nustatymas, kad individualiai neaptartos sutarties sąlygos, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, viršesnės už individualiai aptartas sutarties sąlygas arba kad joms teikiama pirmenybė.

85 straipsnis

Sutarties sąlygos, kurioms galioja nesąžiningumo prezumpcija

Preziumuojama, kad sąlyga yra nesąžininga pagal šį skirsnį, jeigu jos tikslas arba padarinys yra:

a) vartotojo galimybės teikti turimus įrodymus ribojimas arba įrodinėjimo pareigos, kuri pagal teisės normas tenka prekiautojui, perkėlimas vartotojui;

b) vartotojo galimybės prekiautojo ar trečiojo asmens atžvilgiu naudotis galimomis teisių gynimo priemonėmis, kai prekiautojas nevykdo savo pareigų pagal sutartį, nederamas panaikinimas arba ribojimas;

c) teisės įskaityti reikalavimus, kurių vartotojas gali turėti prekiautojo atžvilgiu, palyginti su vartotojo įsiskolinimu prekiautojui, nederamas panaikinimas arba ribojimas;

d) leidimas prekiautojui negrąžinti vartotojui iš jo gautų sumų, jei pastarasis nusprendžia nesudaryti sutarties arba nevykdyti sutartinių pareigų, ir nenumatyti vartotojui teisės gauti iš prekiautojo tokio paties dydžio sumas esant atvirkštinei situacijai;

e) reikalavimas, kad sutartinių pareigų nevykdantis vartotojas kaip nuostolių atlyginimą sumokėtų neproporcingai didelę sumą arba nustatytą sumą už sutarties nevykdymą;

f) teisės savo nuožiūra atsisakyti sutarties arba ją nutraukti, kaip apibrėžta 8 straipsnyje, suteikimas prekiautojui tokios teisės nesuteikiant vartotojui arba teisės negrąžinti sumų, gautų už dar nesuteiktas susijusias paslaugas, kai prekiautojas sutarties atsisako arba ją nutraukia, suteikimas prekiautojui;

g) teisės be pranešimo per protingą terminą nutraukti neterminuotą sutartį suteikimas prekiautojui, išskyrus atvejus, kai tam yra rimtas pagrindas;

h) automatiškas terminuotos sutarties pratęsimas, nebent vartotojas išreikštų priešingą valią, kai sutarties sąlygose numatytas neprotingai trumpas pranešimo terminas;

i) teisės vienašališkai keisti sutarties sąlygas be sutartyje numatyto teisėto pagrindo suteikimas prekiautojui; tai neturi įtakos sutarties sąlygoms, pagal kurias prekiautojas

pasilieka teisę vienašališkai keisti neterminuotos sutarties sąlygas, jeigu prekiautojas įpareigojamas vartotoją informuoti per protingą terminą, o vartotojas gali sutartį nutraukti nepatirdamas išlaidų;

j) teisės vienašališkai be teisėto pagrindo keisti bet kokias tiektinų prekių ar skaitmeninio turinio arba teiktinų susijusių paslaugų savybes ar kitas vykdymo ypatybes suteikimas prekiautojui;

k) sąlygos, kad prekių, skaitmeninio turinio arba susijusių paslaugų kaina nustatoma prekių arba skaitmeninio turinio pristatymo arba paslaugų teikimo metu, numatymas arba leidimas prekiautojui didinti kainą nesuteikiant vartotojui teisės atsisakyti sutarties, jeigu padidinta kaina yra pernelyg didelė, palyginti su sutartąja sutarties sudarymo metu; tai neturi įtakos kainų indeksavimo išlygoms, jei jos teisėtos, su sąlyga, kad kainų svyravimo metodas yra išsamiai aprašytas;

l) vartotojo įpareigojimas vykdyti visas savo pareigas pagal sutartį, kai prekiautojas nevykdo savųjų;

m) leidimas prekiautojui be vartotojo sutikimo perleisti savo iš sutarties kylančias teises ir pareigas, išskyrus atvejus, kai tai yra prekiautojo kontroliuojama patronuojamoji bendrovė, arba įvykus susijungimui ar panašiam teisėtam bendrovės sandoriui, ir mažai tikėtina, kad toks perleidimas turės neigiamos įtakos vartotojo teisėms;

n) leidimas prekiautojui tiekti lygiaverčius daiktus, kai nesama užsakyto dalyko, aiškiai nepranešus vartotojui apie tokią galimybę ir aplinkybę, kad prekiautojas turi padengti vartotojo pagal sutartį gautų dalykų grąžinimo išlaidas, jeigu vartotojas pasinaudoja teise nepriimti vykdymo;

o) leidimas prekiautojui naudotis neprotingai ilgu arba netinkamai apibrėžtu ofertos akceptavimo arba atmetimo terminu;

p) leidimas prekiautojui naudotis neprotingai ilgu arba netinkamai apibrėžtu iš sutarties išplaukiančių prievolių vykdymo terminu;

q) nederamas vartotojo galimybių prekiautojo atžvilgiu naudotis galimomis teisių gynimo priemonėmis arba galimais prekiautojo reikalavimų užginčijimo būdais panaikinimas arba ribojimas;

r) specialių formalumų, kurie pagal teisės normas nėra privalomi ir nėra protingi, numatymas, jeigu prekiautojas vykdo iš sutarties išplaukiančias pareigas arba jeigu vartotojas gauna iš sutarties naudą;

s) reikalavimas, kad vartotojas sumokėtų pernelyg didelį avansą arba suteiktų pernelyg dideles prievolių įvykdymo garantijas;

t) nepateisinamas kliudymas vartotojui užsakyti tiektinus dalykus arba remonto darbus iš trečiųjų asmenų;

u) nepateisinamas sutarties susiejimas su kita sutartimi, sudaryta su prekiautoju, prekiautojo patronuojamąja bendrove ar trečiuoju asmeniu, taip, kaip vartotojas negalėjo protingai tikėtis;

v) pernelyg didelių neterminuotos sutarties nutraukimo kliūčių nustatymas vartotojui;

w) ilgesnės nei vienerių metų pradinės arba atnaujintos sutarties dėl tęstinio prekių ar skaitmeninio turinio tiekimo ar susijusių paslaugų teikimo trukmės nustatymas, nebent vartotojas bet kuriuo metu sutartį gali nutraukti per ne ilgesnį kaip 30 dienų nutraukimo terminą.

3 SKIRSNIS. NESĄŽININGOS SUTARTIES SĄLYGOS PREKIAUTOJŲ TARPUSAVIO SUTARTYSE

86 straipsnis

Nesąžiningumo samprata prekiautojų tarpusavio sutartyse

1. Prekiautojų tarpusavio sutarties sąlyga yra nesąžininga pagal šį skirsnį tik jeigu:

a) tai yra viena iš individualiai neaptartų sąlygų, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, ir

b) ji yra tokio pobūdžio, kad jos naudojimas akivaizdžiai nukrypsta nuo geros verslo praktikos ir prieštarauja sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principui.

2. Vertinant sutarties sąlygos nesąžiningumą pagal šį skirsnį, turi būti atsižvelgta į:

a) pagal sutartį tiektino dalyko pobūdį;

b) aplinkybes sutarties sudarymo metu;

c) kitas sutarties sąlygas ir

d) kitos sutarties, nuo kurios priklauso sutartis, sąlygas.

IV dalis. Pirkimo–pardavimo sutarties ar skaitmeninio turinio tiekimo sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo priemonės

9 skyrius. Bendrosios nuostatos

87 straipsnis
Neįvykdymas ir esminis neįvykdymas

1. Prievolės neįvykdymas yra pateisinamas arba nepateisinamas tos prievolės vykdymo neatlikimas, kuris apima:

a) prekių nepristatymą arba pavėluotą pristatymą;

b) skaitmeninio turinio nepatiekimą arba pavėluotą patiekimą;

c) sutarties sąlygų neatitinkančių prekių pristatymą;

d) sutarties sąlygų neatitinkančio skaitmeninio turinio tiekimą;

e) kainos nesumokėjimą arba pavėluotą sumokėjimą ir

f) bet kokį kitą galimą sutarties sąlygų neatitinkantį įvykdymą.

2. Vienos šalies prievolės neįvykdymas yra esminis, jeigu:

a) kita šalis iš esmės negauna to, ko ji turėjo teisę tikėtis pagal sutartį, nebent sutarties sudarymo momentu prievolės nevykdanti šalis tokio padarinio nenumatė ir negalėjo numatyti, arba

b) iš jo pobūdžio aišku, kad negalima tikėtis, jog prievolės nevykdanti šalis ateityje ją įvykdys.

88 straipsnis
Pateisinamas neįvykdymas

1. Prievolės neįvykdymas yra pateisinamas, jeigu tam buvo kliūčių, kurių šalis negalėjo kontroliuoti ir jeigu nebuvo galima tikėtis, kad ta šalis į kliūtis atsižvelgs sutarties sudarymo momentu arba užkirs joms ar jų pasekmėms kelią arba jas įveiks.

2. Kai kliūtis yra laikina, neįvykdymas pateisinamas kliūties egzistavimo laikotarpiu. Tačiau jeigu vėlavimas prilygsta esminiam neįvykdymui, kita šalis jį gali tokiu laikyti.

3. Prievolės įvykdyti negalinti šalis turi pareigą užtikrinti, kad kitai šaliai būtų pranešta apie kliūtį ir jos įtaką gebėjimui įvykdyti prievolę nepagrįstai nedelsiant po to, kai

pirmoji šalis apie tas aplinkybes sužinojo arba turėjo sužinoti. Kita šalis turi teisę reikalauti nuostolių dėl žalos, atsiradusios dėl šios pareigos pažeidimo, atlyginimo.

89 straipsnis
Aplinkybių pasikeitimas

1. Šalis privalo įvykdyti savo prievoles net jeigu jų vykdymas labai pasunkėjo, nesvarbu dėl padidėjusių vykdymo išlaidų ar dėl sumažėjusios mainais gautino dalyko vertės.

Kai įvykdymas labai pasunkėja dėl išimtinio aplinkybių pasikeitimo, šalys privalo pradėti derybas, kad sutartį pakeistų arba nutrauktų.

2. Jei šalys per protingą terminą nesusitaria, teismas bet kurios šalies prašymu gali:

a) pakeisti sutartį taip, kad ji atitiktų tai, dėl ko šalys būtų protingai susitarusios sutarties sudarymo metu, jeigu būtų atsižvelgusios į aplinkybių pasikeitimą, arba

b) nutraukti sutartį, kaip apibrėžta 8 straipsnyje, teismo nustatytą dieną ir jo nustatytomis sąlygomis.

3. 1 ir 2 dalys taikomos tik jeigu:

a) aplinkybės pasikeitė jau sudarius sutartį;

b) aplinkybių pasikeitimu besiremianti nukentėjusioji šalis tuo metu neatsižvelgė ir negalėjo atsižvelgti į aplinkybių pasikeitimo galimybę arba mastą ir

c) nukentėjusioji šalis neprisiėmė ir negali būti protingai laikoma prisiėmusia tų aplinkybių pasikeitimo riziką.

4. 2 ir 3 dalyse sąvoka „teismas“ apima ir arbitražo teismą.

90 straipsnis
Išplėstas normų dėl nepriimtų mokėjimų ir prekių ar skaitmeninio turinio taikymas

1. Jeigu nenumatyta kitaip, 12 skyriaus normos, reglamentuojančios pirkimo kainos mokėjimą, su atitinkamais patikslinimais taikomos kitiems mokėjimams.

2. 97 straipsnis su atitinkamais patikslinimais taikomas kitais atvejais, kai prekės ar skaitmeninis turinys paliekami asmens valdymui dėl to, kad kitas asmuo jų nepriėmė, nors priimti privalėjo.

10 skyrius. Pardavėjo pareigos

1 SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

91 straipsnis
Pagrindinės pardavėjo pareigos

Prekių pardavėjas arba skaitmeninio turinio tiekėjas (šioje dalyje toliau – pardavėjas) privalo:

a) pristatyti prekes arba tiekti skaitmeninį turinį;

b) perduoti prekių nuosavybę, taip pat ir patvariąja laikmena, kuria tiekiamas skaitmeninis turinys,

c) užtikrinti, kad prekės arba skaitmeninis turinys atitiktų sutarties reikalavimus;

d) užtikrinti, kad pirkėjas turėtų teisę skaitmeninį turinį naudoti pagal sutartį, ir

e) pateikti tokius prekių ir su jomis susijusius dokumentus arba su skaitmeniniu turiniu susijusius dokumentus, kokių gali būti reikalaujama pagal sutartį.

92 straipsnis
Įvykdymas trečiojo asmens veiksmais

1. Pardavėjas gali prievolės vykdymą pavesti kitam asmeniui, nebent sutarties sąlygose reikalaujama, kad pardavėjas prievolę įvykdytų asmeniškai.

2. Kitam asmeniui prievolės vykdymą pavedęs pardavėjas lieka atsakingas už prievolės įvykdymą.

3. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti 2 dalies arba apriboti ar pakeisti jos poveikio.

2 SKIRSNIS. PRISTATYMAS

93 straipsnis
Pristatymo vieta

1. Kai pristatymo vietos negalima nustatyti kitaip,

a) vartojimo pirkimo–pardavimo sutarties arba skaitmeninio turinio tiekimo sutarties, kuri yra nuotolinės prekybos arba ne prekybai skirtose patalpose sudaryta sutartis, atveju arba tais atvejais, kai sutartyje pardavėjas įsipareigojo pasirūpinti prekių gabenimu pirkėjui, tai yra vartotojo gyvenamoji vieta sutarties sudarymo momentu;

b) kitais atvejais,

i) kai sutartyje numatyta, kad prekes gabena vežėjas arba keli vežėjai, tai yra artimiausias pirmojo vežėjo surinkimo punktas;

ii) kai prekių gabenimas sutartyje nenumatytas, tai yra pardavėjo verslo vieta sutarties sudarymo momentu.

2. Jeigu pardavėjas turi kelias verslo vietas, verslo vieta pagal 1 dalies b punktą yra ta, kuri glaudžiausiai susijusi su prievole pristatyti.

94 straipsnis
Pristatymo būdas

1. Jeigu nesusitarta kitaip, pardavėjas vykdo pareigą pristatyti:

a) vartojimo pirkimo–pardavimo sutarties arba skaitmeninio turinio tiekimo sutarties, kuri yra nuotolinės prekybos arba ne prekybai skirtose patalpose sudaryta sutartis, atveju arba tais atvejais, kai sutartyje pardavėjas įsipareigojo pasirūpinti prekių gabenimu pirkėjui – vartotojui perduodamas fizinį prekių arba skaitmeninio turinio valdymą arba kontrolę;

b) kitais atvejais, kai sutartyje numatyta, kad prekes gabena vežėjas, – įteikdamas prekes pirmajam vežėjui, kad šis jas perduotų pirkėjui, ir įteikdamas pirkėjui dokumentą, įgalinantį pirkėją perimti prekes iš jas turinčio vežėjo, arba

c) a ir b punktais nereglamentuojamais atvejais – sudarydamas sąlygas pirkėjui disponuoti prekėmis ar skaitmeniniu turiniu arba – kai susitarta, kad pardavėjas turi pateikti tik prekių dokumentus – dokumentais.

2. 1 dalies a ir c punktuose nuoroda į vartotoją arba pirkėją apima ir vartotojo arba pirkėjo vadovaujantis sutartimi nurodytą trečiąjį asmenį, kuris nėra vežėjas.

95 straipsnis
Pristatymo terminas

1. Kai pristatymo termino negalima nustatyti kitaip, prekės arba skaitmeninis turinys turi būti pristatyti nepagrįstai nedelsiant po sutarties sudarymo.

2. Prekiautojo ir vartotojo sutarčių atveju prekiautojas privalo pristatyti prekes arba skaitmeninį turinį ne vėliau kaip per 30 dienų nuo sutarties sudarymo, nebent šalys susitarė kitaip.

96 straipsnis
Su prekių gabenimu susijusios pardavėjo pareigos

1. Kai pagal sutartį reikalaujama, kad pardavėjas pasirūpintų prekių gabenimu, pardavėjas privalo sudaryti būtinas sutartis, kad prekės į nustatytą vietą būtų nugabentos aplinkybes atitinkančiomis transporto priemonėmis ir pagal įprastas gabenimo sąlygas.

2. Kai pardavėjas pagal sutartį prekes įteikia vežėjui, o prekės žymomis, važtaraščiais ar kitaip nėra aiškiai identifikuotos kaip pagal sutartį tiektinos prekės, pardavėjas privalo pirkėjui pranešti apie siuntą, apibrėždamas prekes.

3. Kai pagal sutartį nereikalaujama, kad pardavėjas sudarytų prekių gabenimo draudimą, pardavėjas privalo pirkėjo prašymu suteikti jam visą turimą informaciją, kuri reikalinga, kad pirkėjas galėtų sudaryti tokį draudimą.

97 straipsnis
Pirkėjo nepriimtos prekės arba skaitmeninis turinys

1. Pardavėjas, kurio valdymui prekės arba skaitmeninis turinys liko todėl, kad pirkėjas jų nepriėmė, nors turėjo priimti, privalo imtis protingų veiksmų jas apsaugoti ir išsaugoti.

2. Pardavėjas atleidžiamas nuo pareigos pristatyti prekes ar patiekti skaitmeninį turinį, jeigu jis:

a) protingomis sąlygomis pirkėjo sąskaita prekes arba skaitmeninį turinį laiko pas trečiąjį asmenį ir apie tai praneša pirkėjui arba

b) protingomis sąlygomis prekes arba skaitmeninį turinį parduoda po pranešimo pirkėjui ir sumoka pirkėjui grynąsias pajamas.

3. Pardavėjas turi teisę reikalauti grąžinti arba išskaičiuoti iš pajamų protingai patirtas išlaidas.

98 straipsnis
Poveikis rizikos perėjimui

Pristatymo poveikis rizikos perėjimui reglamentuojamas 14 skyriuje.

3 SKIRSNIS. PREKIŲ IR SKAITMENINIO TURINIO ATITIKTIS

99 straipsnis
Atitiktis sutarties sąlygoms

1. Prekės arba skaitmeninis turinys atitinka sutarties sąlygas, jeigu:

a) atitinka sutartyje numatytą kiekį, kokybę ir aprašymą;

b) yra sutartyje numatytoje taroje arba pakuotėje ir

c) patiektos su visais sutartyje numatytais priedais, instaliavimo ar kitomis instrukcijomis.

2. Kai šalys nėra susitarusios kitaip, prekės arba skaitmeninis turinys atitinka sutarties sąlygas, jeigu įvykdyti ir 100, 101 ir 102 straipsnių reikalavimai.

3. Vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyje bet koks vartotojo nenaudai nuo 100, 102 ir 103 straipsnių reikalavimų nukrypstantis susitarimas galioja tik jeigu sutarties sudarymo momentu vartotojas žinojo apie specialią prekių arba skaitmeninio turinio būklę ir prekes arba skaitmeninį turinį priėmė kaip atitinkančius sutarties sąlygas jos sudarymo metu.

4. Vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyje šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti 3 dalies arba apriboti ar pakeisti jos poveikio.

100 straipsnis

Prekių ir skaitmeninio turinio atitikties kriterijai

Prekės ir skaitmeninis turinys turi:

a) būti tinkami bet kokiai konkrečiai paskirčiai, apie kurią pardavėjas buvo informuotas sutarties sudarymo momentu, išskyrus tuos atvejus, kai iš aplinkybių matyti, kad pirkėjas nepasitikėjo arba kad pirkėjui nebuvo protinga pasitikėti pardavėjo kompetencija ir vertinimu;

b) būti tinkami paskirčiai, kuriai tokios pačios rūšies prekės ir skaitmeninis turinys paprastai naudojami;

c) turėti savybes prekių arba skaitmeninio turinio, kuriuos pardavėjas pateikė pirkėjui kaip pavyzdį arba modelį;

d) būti tokioms prekėms įprastoje taroje ar pakuotėje arba – kai tokia tara ar pakuotė gali būti įvairi – joms išsaugoti ir apsaugoti tinkamoje taroje ar pakuotėje;

e) būti patiekti su tokiais priedais, instaliavimo ar kitomis instrukcijomis, kokias pirkėjas gali tikėtis gauti;

f) turėti savybes ir veikimo ypatybes, nurodytas ikisutartiniame pareiškime, kuris yra sutarties sąlygų dalis pagal 69 straipsnį, ir

g) turėti tokias savybes ir veikimo ypatybes, kokių pirkėjas gali tikėtis. Nustatant, ko vartotojas gali tikėtis iš skaitmeninio turinio, reikia atsižvelgti į tai, ar skaitmeninis turinys buvo patiektas mainais už kainos sumokėjimą.

101 straipsnis

Neteisingas instaliavimas pagal vartojimo pirkimo–pardavimo sutartį

1. Kai pagal vartojimo pirkimo–pardavimo sutartį patiektos prekės arba patiektas skaitmeninis turinys buvo neteisingai instaliuoti, dėl neteisingo instaliavimo atsiradusi neatitiktis laikoma prekių arba skaitmeninio turinio neatitiktimi, jeigu:

a) prekės arba skaitmeninis turinys buvo instaliuoti pardavėjo ar jo atsakomybe arba

b) prekes arba skaitmeninį turinį turėjo instaliuoti vartotojas, o neteisingo instaliavimo priežastis yra instaliavimo instrukcijos trūkumai.

2. Šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio.

102 straipsnis
Trečiųjų asmenų teisės arba reikalavimai

1. Prekės ir skaitmeninis turinys turi būti nesuvaržyti trečiojo asmens teisėmis arba neakivaizdžiai nepagrįstais reikalavimais.

2. Kiek tai susiję su intelektinės nuosavybės teisėmis arba reikalavimais, nepažeidžiant 3 ir 4 dalių, prekės ir skaitmeninis turinys turi būti nesuvaržyti trečiojo asmens teisėmis arba neakivaizdžiai nepagrįstais reikalavimais:

a) kurie pareikšti pagal valstybės, kurioje prekės arba skaitmeninis turinys bus naudojami pagal sutartį, teisę arba – jeigu tokio susitarimo nėra – pagal pirkėjo verslo vietos valstybės teisę arba, prekiautojo ir vartotojo sutarčių atveju, pagal sutarties sudarymo metu vartotojo nurodytos gyvenamosios vietos teisę; ir

b) apie kuriuos sutarties sudarymo momentu pardavėjas žinojo arba turėjo žinoti.

3. Įmonių tarpusavio sutartyse 2 dalis netaikoma, kai pirkėjas sutarties sudarymo momentu žinojo arba turėjo žinoti apie intelektine nuosavybe grindžiamas teises arba reikalavimus.

4. Prekiautojo ir vartotojo sutartyse 2 dalis netaikoma, kai vartotojas sutarties sudarymo momentu žinojo arba turėjo žinoti apie intelektine nuosavybe grindžiamas teises arba reikalavimus.

5. Prekiautojo ir vartotojo sutartyse šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

103 straipsnis
Skaitmeninio turinio atitikties ribojimai

Skaitmeninis turinys nelaikomas neatitinkančiu sutarties sąlygų vien todėl, kad po sutarties sudarymo pasirodė atnaujintas skaitmeninis turinys.

104 straipsnis
Pirkėjo žinojimas apie neatitiktį prekiautojų tarpusavio sutartyje

Prekiautojų tarpusavio sutartyje pardavėjas neatsako už prekių neatitiktį, jeigu sutarties sudarymo momentu pirkėjas apie neatitiktį žinojo arba negalėjo nežinoti.

105 straipsnis
Reikšmingas atitikties nustatymo momentas

1. Pardavėjas atsako už bet kokią neatitiktį, buvusią rizikos perėjimo pirkėjui pagal 14 skyrių momentu.

2. Vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyje preziumuojama, kad bet kokia per šešis mėnesius nuo rizikos perėjimo pirkėjui momento išaiškėjusi neatitiktis egzistavo tuo momentu, nebent tai nesuderinama su prekių ar skaitmeninio turinio arba su neatitikties pobūdžiu.

3. 101 straipsnio 1 dalies a punkte reglamentuojamu atveju to straipsnio 1 arba 2 dalyse pateikta nuoroda į rizikos perėjimo pirkėjui momentą laikytina nuoroda į instaliavimo užbaigimo momentą. 101 straipsnio 1 dalies b punkte reglamentuojamu atveju rizikos perėjimui reikšmingas momentas, kuriuo pirkėjas per protingą terminą užbaigė instaliavimą.

4. Kai skaitmeninį turinį vėliau privalo atnaujinti prekiautojas, jis turi užtikrinti, kad skaitmeninis turinys visą sutarties galiojimo laikotarpį atitiks sutarties sąlygas.

5. Prekiautojo ir vartotojo sutartyje šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

11 skyrius. Pirkėjo teisių gynimo priemonės

1 SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

106 straipsnis
Pirkėjo teisių gynimo priemonių apžvalga

1. Tais atvejais, kai pardavėjas nevykdo prievolės, pirkėjas gali taikyti tokias teisių gynimo priemones:

a) reikalauti įvykdyti prievolę, įskaitant prievolės įvykdymą natūra, prekių arba skaitmeninio turinio trūkumų pašalinimą arba pakeitimą, pagal šio skyriaus 3 skirsnį;

b) sustabdyti savo prievolės vykdymą pagal šio skyriaus 4 skirsnį;

c) nutraukti sutartį pagal šio skyriaus 5 skirsnį ir pagal 17 skyrių reikalauti grąžinti visas sumokėtas sumas;

d) sumažinti kainą pagal šio skyriaus 6 skirsnį ir

e) reikalauti nuostolių atlyginimo pagal 16 skyrių.

2. Jeigu pirkėjas yra prekiautojas:

a) pirkėjo teisės naudotis bet kuria teisių gynimo priemone, išskyrus savo prievolės vykdymo sustabdymą, priklauso nuo pardavėjo teisės ištaisyti trūkumus, kaip nustatyta šio skyriaus 2 skirsnyje, ir

b) pirkėjo teisės remtis neatitiktimi priklauso nuo šio skyriaus 7 skirsnyje nustatytų tikrinimo ir pranešimo reikalavimų.

3. Jeigu pirkėjas yra vartotojas:

a) pirkėjo teisės nepriklauso nuo to, ar pardavėjas ištaisė trūkumus, ir

b) šio skyriaus 7 skirsnyje nustatyti tikrinimo ir pranešimo reikalavimai netaikomi.

4. Jeigu pardavėjo prievolės neįvykdymas yra pateisinamas, pirkėjas gali naudotis bet kuria 1 dalyje nurodyta teisių gynimo priemone, išskyrus reikalavimą įvykdyti prievolę ir atlyginti nuostolius.

5. Pirkėjas negali naudotis 1 dalyje nurodytomis teisių gynimo priemonėmis, jeigu jis lėmė pardavėjo prievolės neįvykdymą.

6. Teisių gynimo priemonės, kurios nėra nederančios, gali būti kumuliuojamos.

107 straipsnis

Teisių gynimo priemonių ribojimas, kai skaitmeninis turinys patiektas ne mainais už kainos sumokėjimą

Kai skaitmeninis turinys patiektas ne mainais už kainos sumokėjimą, pirkėjas negali naudotis 106 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytomis teisių gynimo priemonėmis. Pirkėjas pagal 106 straipsnio 1 dalies e punktą gali reikalauti atlyginti nuostolius tik dėl pirkėjo nuosavybei, įskaitant aparatinę ir programinę įrangą bei duomenis, sutarties sąlygų neatitinkančiu patiektu skaitmeniniu turiniu padarytos žalos arba jos sugadinimą, išskyrus pelną, kurio pirkėjas negavo dėl tų nuostolių.

108 straipsnis

Imperatyvumas

Prekiautojo ir vartotojo sutartyje šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio skyriaus arba apriboti ar pakeisti jo poveikio, prieš vartotojui atkreipiant prekiautojo dėmesį į neatitiktį.

2 SKIRSNIS. PREKIAUTOJO ATLIEKAMAS TRŪKUMŲ IŠTAISYMAS

109 straipsnis

Prekiautojo atliekamas trūkumų ištaisymas

1. Pardavėjas, kuris pasiūlė prievolę įvykdyti prieš terminą ir kuriam pranešta, kad įvykdymas neatitinka sutarties sąlygų, gali pateikti naują ir reikalavimus atitinkantį pasiūlymą, jeigu tą galima padaryti per įvykdymui numatytą terminą.

2. 1 dalimi nereglamentuojamais atvejais pardavėjas, kuris pasiūlė įvykdyti prievolę sutarties sąlygų neatitinkančiu būdu, po to, kai buvo informuotas apie neatitiktį, gali nepagrįstai nedelsiant pasiūlyti ištaisyti trūkumus savo sąskaita.

3. Pranešimas apie sutarties nutraukimą neužkerta kelio pateikti pasiūlymą ištaisyti trūkumus.

4. Pirkėjas gali nepriimti pasiūlymo ištaisyti trūkumus tik jeigu:

a) trūkumų negalima ištaisyti nedelsiant ir nesukeliant pirkėjui didelių nepatogumų,

b) pirkėjas turi pagrindo manyti, kad negalima pasitikėti pardavėjo prievolės įvykdymu ateityje, arba

c) vėlavimas įvykdyti prievolę prilygtų esminiam neįvykdymui.

5. Pardavėjui nustatomas protingas terminas trūkumams ištaisyti.

6. Iki trūkumų ištaisymo pirkėjas gali sustabdyti savo prievolės vykdymą, tačiau pirkėjo teisės, nederančios su termino skyrimu pardavėjui trūkumams ištaisyti, sustabdomos iki to termino pabaigos.

7. Nepaisant trūkumų ištaisymo, pirkėjas išlaiko teisę reikalauti nuostolių atlyginimo už vėlavimą ir kitą trūkumų ištaisymu padarytą arba leidusią kilti žalą.

3 SKIRSNIS. REIKALAVIMAS ĮVYKDYTI PRIEVOLĘ

110 straipsnis
Reikalavimas įvykdyti pardavėjo prievolę

1. Pirkėjas turi teisę reikalauti, kad pardavėjas įvykdytų prievoles.

2. Įvykdymas, kurio gali būti reikalaujama, apima ir sutarties sąlygų neatitinkančio įvykdymo trūkumų pašalinimą be papildomo atlygio.

3. Įvykdymo negali būti reikalaujama tais atvejais, kai:

(a) įvykdymas būtų neįmanomas ar yra neteisėtas arba

(b) įvykdymo našta arba išlaidos būtų neproporcingos naudai, kurią pirkėjas gautų.

111 straipsnis
Vartotojo galimybė pasirinkti trūkumų pašalinimą arba pakeitimą

1. Kai vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyje reikalaujama, kad prekiautojas ištaisytų neatitiktį pagal 110 straipsnio 2 dalį, vartotojas gali reikalauti pašalinti daikto trūkumus arba jį pakeisti, nebent pasirinkta galimybė būtų neteisėta ar neįmanoma arba, palyginti su kitomis esamomis galimybėmis, pardavėjas patirtų tokių išlaidų, kurios būtų neproporcingos atsižvelgiant į:

a) vertę, kurią prekės turėtų, jeigu atitiktų sutarties sąlygas;

b) neatitikties sutarties sąlygoms reikšmingumą ir

c) galimybę pasiūlyti alternatyvą dėl to nesukeliant pirkėjui didelių nepatogumų.

2. Jeigu vartotojas pareikalavo neatitiktį ištaisyti pašalinant daikto trūkumus arba jį pakeičiant pagal 1 dalį, kitas teisių gynimo priemones vartotojas gali pasirinkti tik jeigu prekiautojas per protingą ne ilgesnį kaip 30 dienų terminą daikto trūkumų neištaisė arba jo nepakeitė. Tačiau tuo laikotarpiu vartotojas gali sustabdyti savo prievolės vykdymą.

112 straipsnis
Pakeisto daikto susigrąžinimas

1. Tais atvejais, kai pardavėjas neatitiktį ištaisė daiktą pakeisdamas, pardavėjas turi teisę ir pareigą savo sąskaita susigrąžinti pakeistą daiktą.

2. Pirkėjas neturi mokėti už pakeisto daikto naudojimą iki jo pakeitimo.

4 SKIRSNIS. PIRKĖJO PRIEVOLĖS VYKDYMO SUSTABDYMAS

113 straipsnis
Teisė sustabdyti prievolės vykdymą

1. Pirkėjas, kuris savo prievolę turi įvykdyti tuo pačiu metu kaip pardavėjas arba pardavėjui įvykdžius, turi teisę sustabdyti prievolės vykdymą, kol pardavėjas nepasiūlė įvykdyti prievolės arba jos neįvykdė.

2. Pirkėjas, kuris savo prievolę turi įvykdyti iki pardavėjo prievolės įvykdymo ir kuris protingai mano, kad pardavėjas neįvykdys prievolės laiku, gali sustabdyti savo prievolės įvykdymą tol, kol turės protingą pagrindą taip manyti.

3. Pagal šį straipsnį gali būti sustabdytas visos arba dalies prievolės vykdymas, jeigu jį pagrindžia pirkėjo prievolės neįvykdymas. Kai pardavėjo prievolės turi būti įvykdytos dalimis arba yra dalomos kitokiu būdu, pirkėjas gali sustabdyti prievolės vykdymą tik neįvykdytos prievolės dalies atžvilgiu, nebent pardavėjo prievolės neįvykdymas yra tokio pobūdžio, koks pateisintų visos pirkėjo prievolės sustabdymą.

5 SKIRSNIS. SUTARTIES NUTRAUKIMAS

114 straipsnis
Sutarties nutraukimas dėl prievolės nevykdymo

1. Pirkėjas gali sutartį nutraukti, kaip apibrėžta 8 straipsnyje, jeigu pardavėjo prievolės pagal sutartį neįvykdymas yra esminis, kaip apibrėžta 87 straipsnio 2 dalyje.

2. Vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyje ir prekiautojo bei vartotojo sudarytoje skaitmeninio turinio tiekimo sutartyje, kai prievolė neįvykdoma dėl prekių neatitikties sutarties sąlygoms, vartotojas gali sutartį nutraukti, nebent neatitiktis yra mažareikšmė.

115 straipsnis
Sutarties nutraukimas dėl pavėluoto pristatymo po pranešimo apie papildomo vykdymo termino nustatymą

1. Pirkėjas gali nutraukti sutartį dėl pavėluoto pristatymo, kuris savaime nėra esminis, jeigu pirkėjas praneša apie papildomo protingos trukmės vykdymo termino nustatymą, o pardavėjas per tą terminą prievolės neįvykdo.

2. 1 dalyje nurodytas papildomas terminas laikomas protingos trukmės, jeigu pardavėjas nepagrįstai nedelsdamas jam neprieštarauja.

3. Tais atvejais, kai pranešime numatytas automatiškas sutarties nutraukimas, jeigu pardavėjas prievolės neįvykdo per pranešime nustatytą terminą, sutarties nutraukimas įgyja galią tam terminui pasibaigus be papildomo pranešimo.

116 straipsnis
Sutarties nutraukimas dėl numatomo prievolės neįvykdymo

Pirkėjas gali nutraukti sutartį iki sueina prievolės įvykdymo terminas, jeigu pardavėjas pareiškė arba iš kitų aplinkybių paaiškėja, kad prievolė nebus įvykdyta, ir jeigu prievolės neįvykdymo pobūdis pateisintų sutarties nutraukimą.

117 straipsnis
Teisės nutraukti sutartį apimtis

1. Kai pardavėjo prievolės pagal sutartį turi būti įvykdytos dalimis arba yra dalomos kitokiu būdu, tokiais atvejais, jeigu pagal šį skirsnį yra pagrindas nutraukti sutartį dėl dalies, kuriai kaina gali būti padalyta, pirkėjas gali nutraukti sutartį tik dėl tos dalies.

2. 1 dalis netaikoma tais atvejais, kai negalima tikėtis, kad pirkėjas sutiks su kitų dalių įvykdymu, arba prievolės neįvykdymas yra tokio pobūdžio, koks pateisintų visos sutarties nutraukimą.

3. Kai pardavėjo prievolės pagal sutartį yra nedalomos arba kainos negalima padalyti, pirkėjas sutartį gali nutraukti tik jeigu prievolės neįvykdymas yra tokio pobūdžio, koks pateisintų visos sutarties nutraukimą.

118 straipsnis
Pranešimas apie sutarties nutraukimą

Teisė nutraukti sutartį pagal šį skirsnį įgyvendinama pranešimu pardavėjui.

119 straipsnis
Teisės nutraukti sutartį netekimas

1. Pirkėjas netenka teisės nutraukti sutartį pagal šį skirsnį, jeigu apie sutarties nutraukimą nepranešama per protingą terminą nuo teisės atsiradimo momento arba nuo to momento, kai pirkėjas sužinojo arba galėjo sužinoti apie prievolės neįvykdymą, atsižvelgiant į tai, kas įvyko vėliau.

2. 1 dalis netaikoma, kai:

a) pirkėjas yra vartotojas arba

b) nebuvo pasiūlytas joks prievolės įvykdymas.

6 SKIRSNIS. KAINOS SUMAŽINIMAS

120 straipsnis
Teisė sumažinti kainą

1. Pirkėjas, kuris sutinka su sutarties sąlygų neatitinkančiu prievolės įvykdymu, gali sumažinti kainą. Kainos sumažinimas turi būti proporcingas tarp to, kas buvo gauta per vykdymą, vertės vykdymo momentu ir to, kas būtų gauta, jei vykdymas būtų atitikęs sutarties sąlygas, vertės sumažėjimui.

2. Pirkėjas, kuris turi teisę sumažinti kainą pagal 1 dalį ir kuris jau sumokėjo už sumažintą kainą didesnę sumą, gali iš pardavėjo susigrąžinti perviršį.

3. Pirkėjas, kuris sumažina kainą, negali gauti nuostolių atlyginimo už taip kompensuotą žalą, tačiau išsaugo teisę reikalauti nuostolių atlyginimo už bet kokią kitą vėliau patirtą žalą.

7 SKIRSNIS. PRANEŠIMO REIKALAVIMAI PREKIAUTOJŲ TARPUSAVIO SUTARTYJE

121 straipsnis
Prekių tikrinimas prekiautojų tarpusavio sutartyse

1. Prekiautojų tarpusavio sutarties atveju pirkėjas per protingai trumpą terminą, tačiau ne vėliau kaip per 14 dienų nuo prekių pristatymo, skaitmeninio turinio patiekimo arba susijusių paslaugų suteikimo turėtų patikrinti prekes arba pasiekti, kad jos būtų patikrintos.

2. Jeigu sutartyje numatytas prekių gabenimas, tikrinimas gali būti atidėtas, iki prekės pasieks paskirties vietą.

3. Jeigu prekės peradresuojamos transportavimo metu arba perskirstomos pirkėjo prieš tai jam neturint protingos galimybės jų patikrinti, o sutarties sudarymo momentu pardavėjas žinojo arba turėjo žinoti apie tokio peradresavimo arba perskirstymo galimybę, patikrinimas gali būti atidėtas, iki prekės pasieks naują paskirties vietą.

122 straipsnis
Reikalavimas pranešti apie neatitiktį prekiautojų tarpusavio sutartyse

1. Prekiautojų tarpusavio sutarties atveju pirkėjas negali remtis neatitiktimi, jeigu jis pardavėjui per protingą terminą nepranešė apie neatitikties pobūdį.

   Terminas prasideda, kai prekės patiekiamos arba kai pirkėjas pastebėjo arba turėjo pastebėti neatitiktį, atsižvelgiant į tai, kas įvyko vėliau.

2. Pirkėjas netenka teisės remtis neatitiktimi, jeigu jis per dvejus metus nuo faktinio prekių įteikimo jam pagal sutartį pardavėjui nepraneša apie neatitiktį.

3. Kai šalys susitarė, kad prekės tam tikrą nustatytą laikotarpį turi būti tinkamos konkrečiai paskirčiai arba jų įprastai paskirčiai, pranešimo terminas pagal 2 dalį nesibaigia anksčiau už susitartą laikotarpį.

4. 2 dalis netaikoma 102 straipsnyje nurodytiems trečiųjų asmenų reikalavimams arba teisėms.

5. Pirkėjas neturi pardavėjui pranešti, kad buvo pristatytos ne visos prekės, jeigu pirkėjas turi pagrindą manyti, kad likusios prekės bus pristatytos.

6. Pardavėjas neturi teisės remtis šiuo straipsniu, jeigu neatitiktis susijusi su aplinkybėmis, apie kurias pardavėjas žinojo arba turėjo žinoti ir kurių jis neatskleidė pirkėjui.

12 skyrius. Pirkėjo pareigos

1 SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

123 straipsnis
Pagrindinės pirkėjo pareigos

1. Pirkėjas privalo:

a) sumokėti kainą;

b) priimti pristatytas prekes arba patiektą skaitmeninį turinį ir

c) perimti prekių ar su jomis susijusius dokumentus arba su skaitmeniniu turiniu susijusius dokumentus, kaip reikalaujama pagal sutartį.

2. 1 dalies a punktas skaitmeninio turinio tiekimo sutarčiai netaikomas, kai skaitmeninis turinys patiektas ne mainais už kainos sumokėjimą.

2 SKIRSNIS. KAINOS MOKĖJIMAS

124 straipsnis
Mokėjimo būdas

1. Mokėjimas atliekamas sutarties sąlygose nurodytu būdu arba – jeigu jis nenurodytas – bet kokiu kitu mokėjimo vietoje naudojamu įprastinėmis verslo sąlygomis, atsižvelgiant į sandorio pobūdį.

2. Preziumuojama, kad pardavėjas, kuris priima čekius ar kitus mokėjimo pavedimus arba pasižadėjimą sumokėti, tą daro tik su sąlyga, kad jie bus įvykdomi. Pardavėjas gali siekti, kad būtų įvykdyta pirminė mokėjimo pareiga, jeigu pavedimas arba pasižadėjimas neįvykdomi.

3. Pirminė pirkėjo pareiga išnyksta, jeigu pardavėjas priima pasižadėjimą sumokėti, kurį duoda trečiasis asmuo, su kuriuo pardavėjas sudaręs ankstesnį susitarimą trečiojo asmens pasižadėjimą priimti kaip mokėjimo priemonę.

4. Prekiautojo ir vartotojo sutarties atveju vartotojas už konkrečios mokėjimo priemonės naudojimą neturi mokėti mokesčio, viršijančio prekiautojo išlaidas, patiriamas dėl tokios priemonės naudojimo.

125 straipsnis
Mokėjimo vieta

1. Kai mokėjimo vietos negalima nustatyti kitaip, ja laikoma pardavėjo verslo vieta sutarties sudarymo momentu.

2. Jeigu pardavėjas turi kelias verslo vietas, mokėjimo vieta laikoma ta pardavėjo verslo vieta, kuri su mokėjimo pareiga susijusi glaudžiausiai.

126 straipsnis
Mokėjimo terminas

1. Kaina turi būti sumokėta pristatymo momentu.

2. Pardavėjas gali nepriimti pasiūlymo sumokėti prieš mokėjimo terminą, jeigu turi tam teisėtą interesą.

127 straipsnis
Trečiojo asmens atliktas mokėjimas

1. Pirkėjas gali pavesti atlikti mokėjimą kitam asmeniui. Pirkėjas, kuris paveda atlikti mokėjimą kitam asmeniui, ir toliau atsako už mokėjimo atlikimą.

2. Pardavėjas negali nepriimti trečiojo asmens atlikto mokėjimo, jeigu:

a) trečiasis asmuo veikia su pirkėjo sutikimu arba

b) trečiasis asmuo turi teisėtą interesą, kad mokėjimas būtų atliktas, o pirkėjas nesumokėjo arba aišku, kad suėjus tam mokėjimo terminui nesumokės.

3. Trečiajam asmeniui atlikus mokėjimą pagal 1 arba 2 dalį, pirkėjas atleidžiamas nuo atsakomybės pardavėjui.

4. Kai pardavėjas priima trečiojo asmens atliktą mokėjimą 1 arba 2 dalimi nereglamentuojamomis aplinkybėmis, pirkėjas atleidžiamas nuo atsakomybės pardavėjui, tačiau pardavėjas pirkėjui atsako už bet kokią tokiu sutikimu padarytą žalą.

128 straipsnis
Mokėjimo užskaitymas

1. Kai pirkėjas pardavėjui turi atlikti kelis mokėjimus, o atlikto mokėjimo nepakanka jiems visiems padengti, pirkėjas mokėjimo metu gali informuoti pardavėją, kokiai prievolei mokėjimas turi būti užskaitytas.

2. Jei pirkėjas neinformuoja pagal 1 dalį, pardavėjas, per protingą terminą pranešęs pirkėjui, gali vykdymą užskaityti vienai iš prievolių.

3. Užskaitymas pagal 2 dalį negalioja, jeigu užskaityta prievolei, kurios vykdymo terminas dar nesuėjęs arba dėl kurios vyksta ginčas.

4. Kai nė viena šalis neatlieka faktinio užskaitymo, mokėjimas užskaitomas tai prievolei, kuri atitinka vieną iš tolesnių nustatyta tvarka išvardytų kriterijų:

a) prievolė, kurios vykdymo terminas suėjęs arba kuri turi būti vykdoma pirma;

b) prievolė, dėl kurios vykdymo pardavėjas nepateikė užtikrinimo arba pateikė mažiausią užtikrinimą;

c) prievolė, kurios vykdymas pirkėją labiausiai apsunkina;

d) pirmiausiai atsiradusi prievolė.

Jei netaikomas nė vienas iš šių kriterijų, mokėjimas proporcingai užskaitomas visoms prievolėms.

5. Prievolei, kuri negali būti įvykdyta dėl suėjusio senaties termino, mokėjimas pagal 2, 3 arba 4 dalį gali būti užskaitytas tik jeigu nėra kitų prievolių, kurioms mokėjimas gali būti užskaitytas pagal minėtų dalių nuostatas.

6. Bet kurios prievolės atveju pirkėjo mokėjimu pirmąja eile turi būti užskaitytos išlaidos, antrąja eile – palūkanos ir trečiąja eile – pagrindinio reikalavimo suma, nebent pardavėjas užskaito kitaip.

3 SKIRSNIS. PRISTATYTŲ DAIKTŲ PRIĖMIMAS

129 straipsnis
Pristatytų daiktų priėmimas

Pareigą priimti pristatytus daiktus pirkėjas įvykdo:

a) atlikdamas visus veiksmus, kurių galima tikėtis siekiant įgalinti pardavėją įvykdyti pareigą pristatyti daiktus, ir

b) perimdamas prekes ar prekių dokumentus arba skaitmeninį turinį, kaip reikalaujama pagal sutartį.

130 straipsnis
Pristatymas prieš terminą ir netinkamo kiekio pristatymas

1. Jeigu pardavėjas prekes pristato arba skaitmeninį turinį patiekia prieš nustatytą terminą, pirkėjas privalo pristatytas prekes ar patiektą skaitmeninį turinį priimti, nebent jis turi teisėtą interesą atsisakyti priimti.

2. Jeigu pardavėjas pristato mažesnį nei sutartyje numatytą prekių arba skaitmeninio turinio kiekį, pirkėjas privalo pristatytas prekes ar patiektą skaitmeninį turinį priimti, nebent jis turi teisėtą interesą atsisakyti priimti.

3. Jeigu pardavėjas pristato didesnį nei sutartyje numatytą prekių arba skaitmeninio turinio kiekį, pirkėjas kiekio perviršį gali pasilikti arba atsisakyti priimti.

4. Jeigu pirkėjas kiekio perviršį pasilieka, jis laikomas patiektu pagal sutartį ir už jį turi būti sumokėta sutartyje nustatyta kaina.

5. Vartojimo pirkimo–pardavimo sutarties atveju 4 dalis netaikoma, jeigu pirkėjas protingai mano, kad pardavėjas kiekio perviršį pristatė tikslingai ir nesuklydęs, žinodamas, kad jis nebuvo užsakytas.

6. Šis straipsnis skaitmeninio turinio tiekimo sutarčiai netaikomas, kai skaitmeninis turinys patiektas ne mainais už kainos sumokėjimą.

13 skyrius. Pardavėjo teisių gynimo priemonės

1 SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

131 straipsnis
Pardavėjo teisių gynimo priemonių apžvalga

1. Tais atvejais, kai pardavėjas nevykdo prievolės, pirkėjas gali taikyti tokias teisių gynimo priemones:

a) reikalauti įvykdyti prievolę pagal šio skyriaus 2 skirsnį;

b) sustabdyti savo prievolės vykdymą pagal šio skyriaus 3 skirsnį;

c) nutraukti sutartį pagal šio skyriaus 4 skirsnį ir

d) reikalauti sumokėti nuo kainos palūkanas arba nuostolių atlyginimą pagal 16 skyrių.

2. Jeigu pirkėjo prievolės neįvykdymas yra pateisinamas, pardavėjas gali naudotis bet kuria 1 dalyje nurodyta teisių gynimo priemone, išskyrus reikalavimą įvykdyti prievolę ir atlyginti nuostolius.

3. Pardavėjas negali naudotis 1 dalyje nurodytomis teisių gynimo priemonėmis, jeigu jis lėmė pirkėjo prievolės neįvykdymą.

4. Teisių gynimo priemonės, kurios nėra nederančios, gali būti kumuliuojamos.

2 SKIRSNIS. REIKALAVIMAS ĮVYKDYTI PRIEVOLĘ

132 straipsnis
Reikalavimas įvykdyti pirkėjo prievoles

1. Pardavėjas turi teisę reikalauti sumokėti kainą, kai jos mokėjimo terminas yra suėjęs, ir įvykdyti bet kurią kitą pirkėjo prisiimtą prievolę.

2. Tais atvejais, kai pirkėjas prekių arba skaitmeninio turinio dar neperėmė ir yra aišku, kad nenorės priimti prievolės įvykdymo, pardavėjas vis tiek gali reikalauti, kad pirkėjas pristatytas prekes ar patiektą skaitmeninį turinį priimtų ir kainą sumokėtų, nebent pardavėjas be didelių pastangų arba išlaidų būtų galėjęs sudaryti protingą pakaitinį sandorį.

3 SKIRSNIS. PARDAVĖJO PRIEVOLĖS VYKDYMO SUSTABDYMAS

133 straipsnis
Teisė sustabdyti prievolės vykdymą

1. Pardavėjas, kuris savo prievolę turi įvykdyti tuo pačiu metu kaip pirkėjas arba pirkėjui įvykdžius, turi teisę sustabdyti prievolės vykdymą, kol pirkėjas nepasiūlė įvykdyti prievolės arba jos neįvykdė.

2. Pardavėjas, kuris savo prievolę turi įvykdyti iki pirkėjo prievolės įvykdymo ir kuris protingai mano, kad pirkėjas prievolės neįvykdys laiku, gali sustabdyti savo prievolės įvykdymą tol, kol turės protingą pagrindą taip manyti. Tačiau teisė sustabdyti prievolės vykdymą išnyksta, jeigu pirkėjas pakankamai užtikrina tinkamą prievolės įvykdymą arba pateikia tinkamą garantiją.

3. Pagal šį straipsnį gali būti sustabdytas visos arba dalies prievolės vykdymas, jeigu jį pagrindžia pirkėjo prievolės neįvykdymas. Kai pirkėjo prievolės turi būti įvykdytos dalimis arba yra dalomos kitokiu būdu, pardavėjas gali sustabdyti prievolės vykdymą tik neįvykdytos prievolės dalies atžvilgiu, nebent pirkėjo prievolės neįvykdymas yra tokio pobūdžio, koks pateisintų visos pardavėjo prievolės sustabdymą.

4 SKIRSNIS. SUTARTIES NUTRAUKIMAS

134 straipsnis
Sutarties nutraukimas dėl esminio prievolės neįvykdymo

Pardavėjas gali sutartį nutraukti, kaip apibrėžta 8 straipsnyje, jeigu pirkėjo prievolės pagal sutartį neįvykdymas yra esminis, kaip apibrėžta 87 straipsnio 2 dalyje.

135 straipsnis
Sutarties nutraukimas dėl praleisto termino po pranešimo apie papildomo vykdymo termino nustatymą

1. Pardavėjas gali nutraukti sutartį dėl vėlavimo įvykdyti prievolę, kuris savaime nėra esminis, jeigu pardavėjas praneša apie papildomo protingos trukmės vykdymo termino nustatymą, o pirkėjas per tą terminą prievolės neįvykdo.

2. Terminas laikomas protingos trukmės, jeigu pirkėjas nepagrįstai nedelsdamas jam neprieštarauja. Palaikant prekiautojo ir vartotojo santykius papildomas vykdymo terminas turi būti ne trumpesnis kaip 167 straipsnio 2 dalyje nurodytas 30 dienų terminas.

3. Tais atvejais, kai pranešime numatytas automatiškas sutarties nutraukimas, jeigu pirkėjas prievolės neįvykdo per pranešime nustatytą terminą, sutarties nutraukimas galią įgyja tam terminui pasibaigus be papildomo pranešimo.

4. Vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyje šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

136 straipsnis
Sutarties nutraukimas dėl numatomo prievolės neįvykdymo

Pardavėjas gali nutraukti sutartį, iki sueina prievolės įvykdymo terminas, jeigu pirkėjas pareiškė arba iš kitų aplinkybių paaiškėja, kad prievolė nebus įvykdyta, ir jeigu prievolės neįvykdymas bus esminis.

137 straipsnis
Teisės nutraukti sutartį apimtis

1. Kai pirkėjo prievolės pagal sutartį turi būti įvykdytos dalimis arba yra dalomos kitokiu būdu, tokiais atvejais, jeigu pagal šį skirsnį yra pagrindas nutraukti sutartį dėl dalies, kuri atitinka pardavėjo prievolių dalį, pardavėjas gali nutraukti sutartį tik dėl tos dalies.

2. 1 dalis netaikoma, jeigu visos sutarties atžvilgiu prievolės neįvykdymas yra esminis.

3. Kai pirkėjo prievolės pagal sutartį yra nedalomos, pardavėjas sutartį gali nutraukti tik jeigu visos sutarties atžvilgiu prievolės neįvykdymas yra esminis.

138 straipsnis
Pranešimas apie sutarties nutraukimą

Teisė nutraukti sutartį pagal šį skirsnį įgyvendinama pranešimu pirkėjui.

139 straipsnis
Teisės nutraukti sutartį netekimas

1. Tais atvejais, kai įvykdyti prievolę pasiūlyta pavėluotai arba pasiūlytas prievolės įvykdymas kitaip neatitinka sutarties sąlygų, pardavėjas netenka teisės nutraukti sutartį pagal šį skirsnį, jeigu apie sutarties nutraukimą nepranešama per protingą terminą nuo to momento, kai pardavėjas sužinojo arba galėjo sužinoti apie pasiūlymą arba neatitiktį.

2. Pardavėjas netenka teisės nutraukti sutartį pranešimu pagal 136 straipsnį, nebent apie sutarties nutraukimą praneša per protingą terminą nuo tos teisės atsiradimo momento.

3. Tais atvejais, kai pirkėjas nesumokėjo kainos arba neįvykdė prievolės kitu būdu ir toks neįvykdymas yra esminis, pardavėjas išlaiko teisę nutraukti sutartį.

14 skyrius. Rizikos perėjimas

1 SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

140 straipsnis
Rizikos perėjimo pasekmės

Prekėms ar skaitmeniniam turiniui žuvus arba sugedus po to, kai rizika perėjo pirkėjui, pirkėjas neatleidžiamas nuo prievolės sumokėti kainą, nebent prekės ar skaitmeninis turinys žuvo arba sugedo dėl pardavėjo veiksmo arba neveikimo.

141 straipsnis
Prekių arba skaitmeninio turinio identifikavimas pagal sutartį

Rizika nepereina pirkėjui tol, kol prekės arba skaitmeninis turinys pradiniu susitarimu, pranešimu pirkėjui ar kitu būdu nėra aiškiai identifikuoti kaip patiektini pagal sutartį.

2 SKIRSNIS. RIZIKOS PERĖJIMAS VARTOJIMO PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARTYSE

142 straipsnis
Rizikos perėjimas vartojimo pirkimo–pardavimo sutartyje

1. Vartojimo pirkimo–pardavimo sutarties atveju rizika pereina tuo momentu, kai vartotojas arba kitas šiuo tikslu vartotojo nurodytas trečiasis asmuo – kitas nei vežėjas – įgyja fizinį prekių arba patvariosios laikmenos, kuria patiektas skaitmeninis turinys, valdymą.

2. Skaitmeninio turinio tiekimo ne patvariąja laikmena sutarties atveju rizika pereina tuo momentu, kai vartotojas arba kitas šiuo tikslu vartotojo nurodytas trečiasis asmuo įgyja skaitmeninio turinio kontrolę.

3. Išskyrus tuos atvejus, kai sutartis yra nuotolinės prekybos arba ne prekybai skirtose patalpose sudaryta sutartis, 1 ir 2 dalys netaikomos, kai vartotojas neįvykdo savo pareigos perimti prekes arba skaitmeninį turinį ir prievolės neįvykdymas nėra pateisinamas pagal 88 straipsnį. Tokiu atveju rizika pereina tuo momentu, kai vartotojas arba jo nurodytas trečiasis asmuo būtų įgiję fizinį prekių valdymą arba skaitmeninio turinio kontrolę, jeigu būtų įvykdyta pareiga juos perimti.

4. Kai vartotojas rūpinasi prekių arba patvariąja laikmena patiekto skaitmeninio turinio gabenimu, o prekiautojos tokios galimybės nepasiūlė, rizika pereina, kai prekės arba patvariąja laikmena patiektas skaitmeninis turinys perduodami vežėjui; tokiu atveju vartotojo teisės vežėjo atžvilgiu nepažeidžiamos.

5. Šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio.

3 SKIRSNIS. RIZIKOS PERĖJIMAS PREKIAUTOJŲ TARPUSAVIO SUTARTYSE

143 straipsnis
Rizikos perėjimo momentas

1. Prekiautojų tarpusavio sutarties atveju rizika pereina, kai pirkėjas priima pristatytas prekes ar skaitmeninį turinį arba prekių dokumentus.

2. 1 dalis taikoma atsižvelgiant į 144, 145 ir 146 straipsnius.

144 straipsnis
Pirkėjo dispozicijai pateiktos prekės

1. Jeigu prekės arba skaitmeninis turinys yra pateikti pirkėjo dispozicijai ir pirkėjas apie tai žino, rizika pirkėjui pereina tuo momentu, kai prekės arba skaitmeninis turinys turėjo būti perimti, nebent pirkėjas turėjo teisę sustabdyti pristatytų prekių arba skaitmeninio turinio perėmimą pagal 113 straipsnį.

2. Jeigu prekės arba skaitmeninis turinys yra pateikti pirkėjo dispozicijai kitoje nei pardavėjo verslo vietoje, rizika pereina, kai pristatymas tapo vykdytinas ir pirkėjas žinojo apie tai, kad prekės ar skaitmeninis turinys jo dispozicijai pateikti toje vietoje.

145 straipsnis
Prekių gabenimas

1. Šis straipsnis taikomas pirkimo–pardavimo sutarčiai, kurioje numatytas prekių gabenimas.

2. Jeigu pardavėjas nėra įpareigotas perduoti prekes tam tikroje vietoje, rizika pereina pirkėjui, kai prekės perduodamos pirmam vežėjui, kad šis jas perduotų pirkėjui pagal sutarties sąlygas.

3. Jeigu pardavėjas įpareigotas perduoti prekes vežėjui tam tikroje vietoje, rizika nepereina pirkėjui tol, kol prekės vežėjui nėra perduotos toje vietoje.

4. Aplinkybė, kad pardavėjas turi teisę saugoti prekių disponavimo dokumentus, neturi įtakos rizikos perėjimui.

146 straipsnis
Transportuojant parduotos prekės

1. Šis straipsnis taikomas pirkimo–pardavimo sutarčiai, susijusiai su transportuojant parduotomis prekėmis.

2. Rizika pirkėjui pereina nuo to momento, kai prekės buvo perduotos pirmam vežėjui. Tačiau, jeigu tą suponuoja aplinkybės, rizika pirkėjui pereina, kai sudaroma sutartis.

3. Jeigu sutarties sudarymo momentu pardavėjas žinojo arba turėjo žinoti, kad prekės žuvo arba buvo sugadintos ir to pirkėjui neatskleidė, prekių žuvimo arba sugedimo rizika tenka pardavėjui.

V dalis. Susijusių paslaugų sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo priemonės

15 skyrius. Šalių pareigos ir teisių gynimo priemonės

1 SKIRSNIS. TAM TIKRŲ BENDRŲJŲ VARTOJIMO PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARČIŲ NORMŲ TAIKYMAS

147 straipsnis

Tam tikrų bendrųjų vartojimo pirkimo–pardavimo sutarčių normų taikymas

1. Šios dalies tikslais taikomos 9 skyriaus normos.

2. Nutraukiant vartojimo pirkimo–pardavimo sutartį arba skaitmeninio turinio tiekimo sutartį, nutraukiama ir susijusių paslaugų sutartis.

2 SKIRSNIS. PASLAUGŲ TEIKĖJO PAREIGOS

148 straipsnis

Pareiga pasiekti rezultatą ir rūpestingumo bei kompetencijos pareiga

1. Paslaugos teikėjas privalo pasiekti konkretų pagal sutartį reikalaujamą rezultatą.

2. Nesant aiškios arba numanomos sutartinės pareigos pasiekti konkretų rezultatą, paslaugos teikėjas privalo susijusią paslaugą suteikti rūpestingai ir kompetentingai, kaip pagal susijusiai paslaugai taikomas įstatymo ar kitas privalomas teisės normas paslaugą suteiktų protingas paslaugų teikėjas.

3. Nustatant iš paslaugos teikėjo reikalaujamą protingą rūpestingumą ir kompetenciją, be kita ko, turi būti atsižvelgta į:

a) su susijusios paslaugos teikimu klientui susijusios rizikos pobūdį, dydį, dažnumą ir numatomumą;

b) prevencinių priemonių, kuriomis būtų užkirstas kelias žalos arba panašios žalos atsiradimui, išlaidas, jeigu padaryta žala, ir

c) susijusios paslaugos suteikimui skirtą laiką.

4. Kai prekiautojo ir vartotojo sutartyje susijusi paslauga apima prekių instaliavimą, instaliavimas turi būti atliktas taip, kad instaliuotos prekės atitiktų sutarties sąlygas, kaip reikalaujama 101 straipsnyje.

5. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti 2 dalies arba apriboti ar pakeisti jos poveikio.

149 straipsnis
Pareiga užkirsti kelią žalai

Paslaugos teikėjas privalo imtis protingų prevencinių priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiai žalai prekėms ar skaitmeniniam turiniui arba fiziniam sužalojimui arba bet kokiems kitiems nuostoliams arba žalai teikiant susijusias paslaugas ar jas suteikus.

150 straipsnis
Įvykdymas trečiojo asmens veiksmais

1. Paslaugos teikėjas prievolės vykdymą gali pavesti kitam asmeniui, nebent reikalaujama, kad paslaugos teikėjas prievolę įvykdytų asmeniškai.

2. Kitam asmeniui prievolės vykdymą pavedęs paslaugos teikėjas lieka atsakingas už prievolės įvykdymą.

3. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti 2 dalies arba apriboti ar pakeisti jos poveikio.

151 straipsnis
Pareiga išduoti sąskaitą

Kai už susijusią paslaugą turi būti sumokėta atskira kaina ir kaina nėra sutarties sudarymo momentu sutarta vienkartinė suma, paslaugos teikėjas privalo išduoti klientui sąskaitą, kurioje aiškiai ir suprantamai nurodyta, kaip kaina buvo apskaičiuota.

152 straipsnis
Pareiga įspėti apie nenumatytas arba ekonomiškumo neatitinkančias išlaidas

1. Paslaugų teikėjas privalo klientą įspėti ir siekti jo pritarimo veiksmams, jeigu:

a) susijusios paslaugos kaina būtų didesnė už paslaugų teikėjo klientui nurodytą arba

b) susijusios paslaugos kaina viršytų prekių arba skaitmeninio turinio vertę po susijusios paslaugos suteikimo, kiek tai paslaugos teikėjui žinoma.

2. Paslaugos teikėjas, kuris negauna kliento pritarimo pagal 1 dalį, neturi teisės reikalauti kainos, kuri viršytų jau nurodytas išlaidas arba atitinkamai prekių arba skaitmeninio turinio vertę po susijusios paslaugos suteikimo.

3 SKIRSNIS. KLIENTO PAREIGOS

153 straipsnis
Kainos mokėjimas

1. Klientas privalo sumokėti kainą, mokėtiną už susijusią paslaugą pagal sutartį.

2. Kaina turi būti sumokėta, kai susijusi paslauga yra atlikta ir susijusios paslaugos dalykas suteiktas kliento dispozicijai.

154 straipsnis
Patekimo sąlygų sudarymas

Kai paslaugos teikėjui būtina patekti į kliento patalpas, kad suteiktų susijusią paslaugą, klientas privalo sudaryti sąlygas į jas patekti protingu laiku.

4 SKIRSNIS. TEISIŲ GYNIMO PRIEMONĖS

155 straipsnis
Kliento teisių gynimo priemonės

1. Jeigu paslaugos teikėjas prievolės neįvykdo, klientas turi tas pačias teisių gynimo priemones, kokios 11 skyriuje numatytos pirkėjui, su šiame straipsnyje nustatytais patikslinimais, t. y.:

a) reikalauti prievolės įvykdymo konkrečiu būdu;

b) sustabdyti savo prievolės vykdymą;

c) nutraukti sutartį

d) sumažinti kainą ir

e) reikalauti nuostolių atlyginimo.

2. Nepažeidžiant 3 dalies, kliento teisių gynimo priemonės priklauso nuo paslaugos teikėjo teisės ištaisyti trūkumus, neatsižvelgiant į tai, ar klientas yra vartotojas.

3. Neteisingo instaliavimo pagal vartojimo pirkimo–pardavimo sutartį, kaip nurodyta 101 straipsnyje, atveju vartotojo teisių gynimo priemonės nepriklauso nuo paslaugos teikėjo teisės ištaisyti trūkumus.

4. Jeigu klientas yra vartotojas, jis turi teisę nutraukti sutartį esant bet kokiai suteiktos susijusios paslaugos neatitikčiai, nebent neatitiktis yra mažareikšmė.

5. 11 skyrius taikomas su būtinais patikslinimais, visų pirma:

a) kiek tai susiję su paslaugos teikėjo teise ištaisyti trūkumus prekiautojo ir vartotojo sutarčių atveju – protingas terminas pagal 109 straipsnio 5 dalį turi neviršyti 30 dienų;

b) kiek tai susiję su vykdymo neatitikties ištaisymu – 111 ir 112 straipsniai netaikomi ir

c) vietoj 122 straipsnio taikomas 156 straipsnis.

156 straipsnis

Reikalavimas pranešti apie neatitiktį prekiautojų sudarytose susijusių paslaugų sutartyse

1. Prekiautojų sudarytos susijusių paslaugų sutarties atveju klientas gali remtis neatitiktimi tik jeigu jis paslaugos teikėjui per protingą terminą pranešė apie neatitikties pobūdį.

   Terminas prasideda, kai susijusi paslauga yra atlikta arba kai klientas pastebi arba galėjo pastebėti neatitiktį, atsižvelgiant į tai, kas įvyko vėliau.

2. Paslaugos teikėjas neturi teisės remtis šio straipsnio nuostatomis, jeigu neatitiktis susijusi su aplinkybėmis, apie kurias paslaugos teikėjas žinojo arba turėjo žinoti ir kurių jis neatskleidė klientui.

157 straipsnis

Paslaugų teikėjo teisių gynimo būdai

1. Jeigu klientas prievolės neįvykdo, paslaugos teikėjas turi tas pačias teisių gynimo priemones, kokios 13 skyriuje numatytos pardavėjui, su 2 dalyje nustatytais patikslinimais, t. y.:

a) reikalauti įvykdyti prievolę;

b) sustabdyti savo prievolės vykdymą;

c) nutraukti sutartį ir

d) reikalauti sumokėti palūkanas nuo kainos arba atlyginti nuostolius.

2. 13 skyrius taikomas su reikalingais patikslinimais. Visų pirma vietoj 132 straipsnio 2 dalies taikomas 158 straipsnis.

158 straipsnis

Kliento teisė nepriimti prievolės vykdymo

1. Klientas gali bet kuriuo metu paslaugos teikėjui pranešti, kad susijusios paslaugos nebereikia suteikti arba toliau teikti.

2. Kai pranešama pagal 1 dalį:

a) paslaugos teikėjas nebeturi teisės arba pareigos teikti susijusią paslaugą ir

b) klientas, jeigu nėra pagrindo nutraukti sutartį pagal kitą nuostatą, turi sumokėti kainą, iš kurios išskaičiuojamos išlaidos, kurias paslaugos teikėjas sutaupė arba galėjo sutaupyti neužbaigdamas prievolės vykdymo.

3. Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

VI dalis. Nuostolių atlyginimas ir palūkanos

16 skyrius. Nuostolių atlyginimas ir palūkanos

1 SKIRSNIS. NUOSTOLIŲ ATLYGINIMAS

159 straipsnis
Teisė į nuostolių atlyginimą

1. Kreditorius turi teisę į nuostolių dėl žalos, sukeltos skolininko prievolės neįvykdymu, atlyginimą, išskyrus atvejus, kai prievolės neįvykdymas yra pateisinamas.

2. Atlygintini nuostoliai apima būsimą žalą, kurios atsiradimo skolininkas gali tikėtis.

160 straipsnis
Bendra nuostolių atlyginimo riba

Bendra nuostolių dėl žalos, sukeltos prievolės neįvykdymu, atlyginimo riba lygi tokiai sumai, kuria būtų atkurta kreditoriaus padėtis, kurioje jis būtų buvęs, jeigu prievolė būtų visiškai įvykdyta arba, kai tai neįmanoma, kuo tiksliau atkurta tokia padėtis. Toks nuostolių atlyginimas apima kreditoriaus patirtą žalą ir negautas pajamas.

161 straipsnis
Žalos numatomumas

Skolininkas atsako tik už žalą, kurią jis sutarties sudarymo momentu numatė arba turėjo numatyti kaip prievolės neįvykdymo rezultatą.

162 straipsnis
Kreditoriui priskirtina žala

Skolininkas neatsako už kreditoriaus patirtą žalą, jeigu kreditorius prisidėjo prie prievolės neįvykdymo ar jo pasekmių.

163 straipsnis
Žalos sumažinimas

1. Skolininkas neatsako už kreditoriaus patirtą žalą, jeigu kreditorius protingai veikdamas galėjo žalą sumažinti.

2. Kreditorius turi teisę į išlaidų, protingai patirtų bandant sumažinti žalą, atlyginimą.

164 straipsnis
Pakaitinis sandoris

Kreditorius, kuris nutraukė visą sutartį ar jos dalį ir per protingą terminą bei protingu būdu sudarė pakaitinį sandorį, gali, jeigu turi teisę į nuostolių atlyginimą, reikalauti atlyginti to, kas būtų sumokėta pagal nutrauktą sutartį, ir to, kas turi būti sumokėta pagal pakaitinį sandorį, vertės skirtumą ir atlyginti nuostolius už bet kokią kitą padarytą žalą.

165 straipsnis
Rinkos kaina

Kai kreditorius sutartį nutraukė ir pakaitinio sandorio nesudarė, tačiau yra nustatyta prievolės įvykdymo rinkos kaina, kreditorius, jeigu turi teisę į nuostolių atlyginimą, gali reikalauti atlyginti sutarties kainos ir rinkos kainos sutarties nutraukimo momentu skirtumą ir atlyginti nuostolius už bet kokią kitą padarytą žalą.

2 SKIRSNIS. PALŪKANOS UŽ PAVĖLUOTUS MOKĖJIMUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

166 straipsnis
Palūkanos už pavėluotus mokėjimus

1. Kai vėluojama sumokėti tam tikrą pinigų sumą, kreditorius, neprivalėdamas apie tai pranešti, nuo tos sumos už laikotarpį nuo mokėjimo termino suėjimo iki sumokėjimo momento turi teisę į 2 dalyje nurodytos normos palūkanas.

2. Už pavėluotus mokėjimus taikoma tokia palūkanų norma:

a) kai kreditoriaus įprastinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, kurios valiuta yra euras, arba trečiojoje valstybėje – norma, kurią Europos Centrinis Bankas taikė paskutinei pagrindinei refinansavimo operacijai, atliktai iki atitinkamo pusmečio pirmosios kalendorinės dienos, arba ribinė palūkanų norma, nustatyta pagal paskutinių pagrindinių Europos Centrinio Banko refinansavimo operacijų kintamų palūkanų normų konkurso procedūrą, padidinta dviem procentiniais punktais;

b) kai kreditoriaus įprastinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, kurios valiuta nėra euras, – tos valstybės narės centrinio nacionalinio banko nustatyta lygiavertė palūkanų norma, padidinta dviem procentiniais punktais.

3. Kreditorius gali reikalauti atlyginti nuostolius už bet kokią kitą padarytą žalą.

167 straipsnis
Palūkanos, kai skolininkas yra vartotojas

1. Kai skolininkas yra vartotojas, 166 straipsnyje nustatytos normos palūkanos už pavėluotus mokėjimus turi būti mokamos tik jeigu prievolės neįvykdymas yra nepateisinamas.

2. Palūkanos pradedamos skaičiuoti tik praėjus 30 dienų po kreditoriaus pranešimo skolininkui apie pareigą mokėti palūkanas ir jų normą. Apie tai gali būti pranešama iki mokėjimo datos suėjimo.

3. Sutarties sąlyga, kuria nustatoma didesnė nei 166 straipsnyje nurodyta palūkanų norma arba palūkanos pradedamos skaičiuoti anksčiau už šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą, nesaisto, jeigu tai būtų nesąžininga pagal 83 straipsnį.

4. Apskaičiuojant palūkanas, palūkanos už pavėluotus mokėjimus negali būti sumuojamos su pagrindinio reikalavimo suma.

5. Šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio straipsnio nuostatų, apriboti arba pakeisti jų poveikio.

3 SKIRSNIS. PREKIAUTOJŲ PAVĖLUOTI MOKĖJIMAI

168 straipsnis

Palūkanų norma ir skaičiavimo pradžia

1. Kai prekiautojas be pateisinamos priežasties pagal 88 straipsnį vėluoja sumokėti sutartinę kainą už prekių pristatymą, skaitmeninio turinio tiekimą arba susijusių paslaugų teikimą, turi būti mokamos šio straipsnio 5 dalyje nustatytos normos palūkanos.

2. 5 dalyje nustatytos normos palūkanos pradedamos skaičiuoti nuo kitos dienos po sutartyje nustatytos apmokėjimo datos arba nustatyto mokėjimo termino pabaigos. Jeigu tokios datos arba termino nėra, tos normos palūkanos pradedamos skaičiuoti:

a) praėjus 30 dienų nuo datos, kai skolininkas gauna sąskaitą ar kitą lygiavertį mokėjimo reikalavimą, arba

b) praėjus 30 dienų po prekių ar skaitmeninio turinio gavimo arba susijusių paslaugų suteikimo, jeigu a punkte nurodyta data yra ankstesnė ar tiksliai nenustatyta arba jeigu neaišku, ar skolininkas gavo sąskaitą arba lygiavertį mokėjimo reikalavimą.

3. Kai prekių, skaitmeninio turinio arba susijusių paslaugų atitiktis sutarčiai turi būti nustatyta pritarimu arba patikrinimu, 2 dalies b punkte nustatytas 30 dienų terminas pradedamas skaičiuoti nuo pritarimo arba patikrinimo procedūros užbaigimo. Patikrinimo procedūra negali trukti ilgiau kaip 30 dienų nuo prekių pristatymo, skaitmeninio turinio patiekimo arba susijusių paslaugų suteikimo dienos, nebent šalys aiškiai susitarė kitaip ir šis susitarimas nėra nesąžiningas pagal 170 straipsnį.

4. 2 dalyje nustatytas mokėjimo terminas negali būti ilgesnis nei 60 dienų, nebent šalys aiškiai susitarė kitaip ir šis susitarimas nėra nesąžiningas pagal 170 straipsnį.

5. Už pavėluotus mokėjimus taikoma tokia palūkanų norma:

a) kai kreditoriaus įprastinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, kurios valiuta yra euras, arba trečiojoje valstybėje – norma, kurią Europos Centrinis Bankas taikė paskutinei pagrindinei refinansavimo operacijai, atliktai iki atitinkamo

pusmečio pirmosios kalendorinės dienos, arba ribinė palūkanų norma, nustatyta pagal paskutinių pagrindinių Europos Centrinio Banko refinansavimo operacijų kintamų palūkanų normų konkurso procedūrą, padidinta aštuoniais procentiniais punktais;

b) kai kreditoriaus įprastinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, kurios valiuta nėra euras, – tos valstybės narės centrinio nacionalinio banko nustatyta lygiavertė palūkanų norma, padidinta aštuoniais procentiniais punktais.

6. Kreditorius gali reikalauti atlyginti nuostolius už bet kokią kitą padarytą žalą.

169 straipsnis
Išieškojimo išlaidų atlyginimas

1. Kai pagal 168 straipsnį turi būti mokamos palūkanos, kreditorius turi teisę iš skolininko gauti ne mažesnę kaip 40 EUR nustatytą sumą arba lygiavertę sumą valiuta, kuria susitarta dėl sutarties kainos, kreditoriaus išieškojimo išlaidoms atlyginti.

2. Kreditorius turi teisę gauti iš skolininko protingą visų išieškojimo išlaidų, viršijančių 1 dalyje nustatytą sumą ir patirtų dėl pavėluoto skolininko mokėjimo, atlyginimą.

170 straipsnis
Su palūkanomis už pavėluotus mokėjimus susijusios nesąžiningos sutarties sąlygos

1. Sutarties sąlyga, susijusi su mokėjimo data ar laikotarpiu, palūkanų norma už pavėluotą mokėjimą arba išieškojimo išlaidų atlyginimu, nesaisto, jeigu yra nesąžininga. Sąlyga yra nesąžininga, jeigu ji, priešingai nei reikalaujama pagal sąžiningumo ir sąžiningos dalykinės praktikos principą, akivaizdžiai nukrypsta nuo geros verslo praktikos, atsižvelgiant į visas konkrečias aplinkybes, įskaitant prekės, skaitmeninio turinio arba susijusios paslaugos pobūdį.

2. 1 dalies tikslais preziumuojama, kad sutarties sąlyga, kuria kreditoriui numatomas nepalankesnis mokėjimo momentas ar terminas arba palūkanų norma, palyginti su 167 ar 168 straipsnyje nurodytu momentu, terminu arba norma, arba sąlyga, kuria numatoma mažesnė nei 169 straipsnyje nurodyta išieškojimo išlaidų atlyginimo suma, yra nesąžininga.

3. Sąlyga, kuria panaikinamos palūkanos už pavėluotus mokėjimus arba išieškojimo išlaidų atlyginimas, 1 dalies tikslais visada laikoma nesąžininga.

171 straipsnis
Imperatyvumas

Šalys negali netaikyti šio skirsnio nuostatų arba apriboti ar pakeisti jų poveikio.

VII dalis. Restitucija

17 skyrius. Restitucija

172 straipsnis
Restitucija sutarties nuginčijimo arba nutraukimo atveju

1. Kai viena šalis sutartį nuginčija arba nutraukia, kita šalis privalo grąžinti tai, ką ji (gavėja) gavo iš kitos šalies.

2. Pareiga grąžinti tai, kas gauta, apima to, kas buvo gauta, vaisius ir iš jo kylančias teises.

3. Nutraukiant sutartį dėl dalimis įvykdytinos prievolės, nereikalaujama grąžinti to, kas buvo gauta už dalis, kai abi šalys prievoles įvykdė visiškai arba kai pagal 8 straipsnio 2 dalį tebereikia sumokėti to, kas buvo atlikta, kainą, nebent sutartis yra tokio pobūdžio, kad dalies prievolės įvykdymas vienai iš šalių neturi jokios vertės.

173 straipsnis
Ekvivalento pinigais mokėjimas

1. Kai tai, kas gauta, prireikus įskaitant vaisius, negali būti grąžinta, arba patvariąja laikmena ar kitaip patiekto skaitmeninio turinio atveju gavėjas privalo sumokėti ekvivalentą pinigais. Kai grąžinimas įmanomas, tačiau pareikalautų neprotingų pastangų arba išlaidų, gavėjas gali pasirinkti sumokėti piniginę vertę su sąlyga, kad tai nepažeis kitos šalies nuosavybės teisių.

2. Prekių ekvivalentas pinigais yra vertė, kurią jos būtų turėjusios piniginės vertės mokėjimo momentu, jeigu iki to momento gavėjas jų nebūtų sunaikinęs arba sugadinęs.

3. Jeigu klientas susijusios paslaugos sutartį nuginčijo arba nutraukė, kai susijusi paslauga jau buvo suteikta arba iš dalies suteikta, piniginė vertė to, kas buvo gauta, yra suma, kurią klientas sutaupė gaudamas susijusią paslaugą.

4. Skaitmeninio turinio atveju piniginė vertė to, kas buvo gauta, yra suma, kurią klientas sutaupė naudodamasis skaitmeniniu turiniu.

5. Jeigu gavėjas gavo prekių arba skaitmeninio turinio ekvivalentą pinigais arba natūra, kai jis žinojo arba galėjo žinoti apie sutarties nuginčijimo arba nutraukimo pagrindą, kita šalis gali pasirinkti reikalauti ekvivalento arba ekvivalento piniginės vertės. Gavėjas, kuris gavo prekių arba skaitmeninio turinio ekvivalentą pinigais arba natūra, kai jis nežinojo arba negalėjo žinoti apie sutarties nuginčijimo arba nutraukimo pagrindą, gali pasirinkti grąžinti ekvivalento piniginę vertę arba ekvivalentą.

6. Kai skaitmeninis turinys patiektas ne mainais už kainos mokėjimą, restitucija negalima.

174 straipsnis
Mokėjimas už naudojimą ir palūkanos už gautas sumas

1. Gavėjas, kuris naudojosi gautomis prekėmis, privalo kitai šaliai sumokėti piniginę naudojimosi tuo laikotarpiu vertę, kai:

a) gavėjas lėmė sutarties nuginčijimo arba nutraukimo pagrindą;

b) gavėjas, prieš prasidedant tam laikotarpiui, žinojo apie sutarties nuginčijimo arba nutraukimo pagrindą arba

c) atsižvelgiant į prekių pobūdį, naudojimosi pobūdį bei sumą ir esamas teisių gynimo priemones, išskyrus sutarties nutraukimą, būtų neteisinga leisti gavėjui tuo laikotarpiu prekėmis naudotis nemokamai.

2. Gavėjas, kuris turi grąžinti pinigus, privalo sumokėti 166 straipsnyje nustatytos normos palūkanas, kai:

a) kita šalis turi sumokėti už naudojimąsi arba

b) gavėjas davė pagrindą sutarties nuginčijimui dėl klaidos, grasinimų arba nesąžiningo poveikio.

3. Šio skyriaus tikslais kitomis aplinkybėmis nei nustatytos 1 ir 2 dalyse gavėjas neturi mokėti už naudojimąsi gautomis prekėmis arba mokėti palūkanų nuo gautų sumų.

175 straipsnis
Išlaidų atlyginimas

1. Kai gavėjas patyrė su prekėmis ar skaitmeniniu turiniu susijusių išlaidų, jis turi teisę į jų atlyginimą, jeigu kitai šaliai išlaidos buvo naudingos, su sąlyga, kad išlaidos patirtos, kai gavėjas nežinojo arba negalėjo žinoti apie sutarties nuginčijimo arba nutraukimo pagrindą.

2. Gavėjas, kuris žinojo arba turėjo žinoti apie sutarties nuginčijimo arba nutraukimo pagrindą, turi teisę reikalauti atlyginti tik tas išlaidas, kurios buvo būtinos prekėms arba skaitmeniniam turiniui nuo žuvimo arba vertės sumažėjimo apsaugoti, su sąlyga, kad gavėjas neturėjo galimybės su kita šalimi pasitarti.

176 straipsnis
Teisingas modifikavimas

Grąžinimo ir mokėjimo pareiga pagal šį skyrių gali būti modifikuota, jeigu jos įvykdymas būtų akivaizdžiai neteisingas atsižvelgiant visų pirma į tai, ar šalis nelėmė sutarties nuginčijimo arba nutraukimo pagrindo arba apie jį nežinojo.

177 straipsnis

Imperatyvumas

Palaikydamos prekiautojo ir vartotojo santykius šalys negali vartotojo nenaudai netaikyti šio skyriaus arba apriboti ar pakeisti jo poveikio.

VIII dalis. Senatis

18 skyrius. Senatis

1 SKIRSNIS. BENDROSIOS NUOSTATOS

178 straipsnis
Reikalavimai, kuriems taikoma senatis

Reikalavimui įvykdyti prievolę ir visiems šalutiniams reikalavimams senatis taikoma suėjus terminui pagal šį skyrių.

2 SKIRSNIS. SENATIES TERMINAI IR JŲ PRADŽIA

179 straipsnis
Senaties terminai

1. Trumpas senaties terminas – dveji metai.

2. Ilgas senaties terminas – dešimt metų arba – reikalavimo atlyginti žalą dėl kūno sužalojimo atveju – trisdešimt metų.

180 straipsnis
Termino pradžia

1. Trumpas senaties terminas prasideda nuo momento, kai kreditorius sužinojo arba turėjo sužinoti apie aplinkybes, dėl kurių galima pareikšti tam tikrą reikalavimą.

2. Ilgas senaties terminas prasideda nuo momento, kai skolininkas turėjo įvykdyti prievolę arba – reikalavimo atlyginti žalą atveju – nuo veiksmo, suteikiančio pagrindą reikalavimui atsirasti, atlikimo momento.

3. Kai skolininko prievolė veikti arba neveikti yra tęstinė, laikoma, kad kreditorius kiekvieno prievolės neįvykdymo atžvilgiu turi savarankišką reikalavimą.

3 SKIRSNIS. SENATIES TERMINO PRATĘSIMAS

181 straipsnis
Termino sustabdymas teismo proceso arba kitų procedūrų atveju

1. Abu senaties terminai sustabdomi nuo momento, kai dėl pareikšto reikalavimo pradedamas teismo procesas.

2. Terminas sustabdomas iki galutinio sprendimo priėmimo arba iki tol, kol byla buvo užbaigta kitaip. Kai teismo procesas, nepriėmus sprendimo iš esmės, baigiasi per paskutinius šešis senaties termino mėnesius, senaties terminas baigiasi ne anksčiau nei praėjus šešiems mėnesiams po teismo proceso pabaigos.

3. 1 ir 2 dalys su atitinkamais patikslinimais taikomos arbitražo procedūrai, tarpininkavimo procedūrai, procedūrai, pagal kurią abi šalys klausimo sprendimą ir galutinio sprendimo priėmimą perduoda trečiajam asmeniui, ir visoms kitoms procedūroms, kuriomis siekiama sprendimo dėl teisės arba norint išvengti nemokumo.

4. Tarpininkavimas – tai struktūruota procedūra, nesvarbu, kaip pavadinta ir kam pavesta, pagal kurią dvi ar daugiau ginčo šalių, padedamos tarpininko, savo noru stengiasi pasiekti susitarimą dėl ginčo sprendimo. Šią procedūrą gali inicijuoti šalys, pasiūlyti arba nurodyti imtis teismas arba numatyti nacionalinis įstatymas. Tarpininkavimas baigiasi šalių susitarimu arba tarpininko ar vienos iš šalių pareiškimu.

182 straipsnis
Termino pabaigos nukėlimas derybų atveju

Jeigu šalys derasi dėl teisės arba aplinkybių, iš kurių gali kilti su teise susijęs reikalavimas, visi senaties terminai baigiasi ne anksčiau nei praėjus vieneriems metams po paskutinio derybų susitikimo arba po vienos iš šalių pranešimo kitai šaliai apie nenorą tęsti derybas.

183 straipsnis
Termino pabaigos nukėlimas neveiksnumo atveju

Jei neveiksnus asmuo neturi atstovo, visi to asmens reikalavimo senaties terminai baigiasi ne anksčiau nei praėjus vieneriems metams po neveiksnumo išnykimo arba atstovo paskyrimo.

4 SKIRSNIS. SENATIES TERMINO ATNAUJINIMAS

184 straipsnis
Termino atnaujinimas pripažinimu

Jeigu skolininkas kreditoriaus reikalavimą pripažįsta daliniu mokėjimu, palūkanų mokėjimu, užtikrinimo pateikimu, įskaitymu arba kitu būdu, prasideda naujas trumpas senaties terminas.

5 SKIRSNIS. SENATIES PASEKMĖS

185 straipsnis
Senaties pasekmės

1. Konkrečiam senaties terminui pasibaigus, skolininkas turi teisę atsisakyti vykdyti atitinkamą prievolę, o kreditorius netenka visų prievolės nevykdymo atveju taikomų teisių gynimo priemonių, išskyrus prievolės vykdymo sustabdymą.

2. Skolininkas negali reikalauti grąžinti viską, ką sumokėjo arba pervedė vykdydamas atitinkamą prievolę, vien todėl, kad senaties terminas baigėsi tuo momentu, kai buvo įvykdyta prievolė.

3. Reikalavimo sumokėti palūkanas ir kitų šalutinio pobūdžio reikalavimų senaties terminas baigiasi ne vėliau nei pagrindinio reikalavimo terminas.

6 SKIRSNIS. PAKEITIMAS SUSITARIMU

186 straipsnis
Susitarimai dėl senaties

1. Šio skyriaus normos gali būti pakeistos šalių susitarimu, ypač trumpinant arba ilginant senaties terminus.

2. Trumpas senaties terminas negali būti trumpesnis nei vieneri metai arba ilgesnis nei dešimt metų.

3. Ilgas senaties terminas negali būti trumpesnis nei vieneri metai arba ilgesnis nei trisdešimt metų.

4. Šalys negali netaikyti šio straipsnio nuostatų arba apriboti ar pakeisti jų poveikio.

5. Prekiautojo ir vartotojo sutartyje šis straipsnis negali būti taikomas vartotojo nenaudai

1 priedėlis

Pavyzdinės sutarties atsisakymo instrukcijos

Teisė atsisakyti sutarties

Turite teisę atsisakyti šios sutarties per 14 dienų, nenurodydami tokio sprendimo priežasčių.

Sutarties atsisakymo terminas baigiasi po keturiolikos dienų skaičiuojant nuo 1.

Norėdami pasinaudoti teise atsisakyti sutarties, mums turite aiškiai pareikšti (2) (pavyzdžiui, paštu išsiųstu laišku, faksu arba e. paštu), kad norite atsisakyti šios sutarties. Šiuo tikslu galite, bet neprivalote naudotis pridėta pavyzdine sutarties atsisakymo forma 3.

Kad nepraleistumėte sutarties atsisakymo termino, pakanka pranešimą apie naudojimąsi teise atsisakyti sutarties išsiųsti iki sutarties atsisakymo termino pabaigos.

Sutarties atsisakymo pasekmės

Jei šios sutarties atsisakysite, nepagrįstai nedelsdami ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią mums buvo pranešta apie Jūsų sprendimą atsisakyti šios sutarties, grąžinsime visas Jūsų sumokėtas sumas, įskaitant pristatymo išlaidas (išskyrus papildomas išlaidas, patirtas dėl to, kad pasirinkote kitą, o ne mūsų pasiūlytą pigiausią standartinio pristatymo būdą). Sumokėtas sumas grąžinsime ta pačia mokėjimo priemone, kokią naudojote pradinei operacijai, išskyrus atvejus, kai aiškiai sutikote kitaip. Bet kuriuo atveju Jums nereikės mokėti jokio su grąžinimu susijusio mokesčio. 4

5

6

Formos užpildymo paaiškinimai:

1 Šioje vietoje įrašykite vieną iš toliau nurodytų kabutėmis išskirtų frazių:

a) sudarius susijusių paslaugų sutartį arba sutartį dėl vandens, dujų ar elektros tiekimo, kai neparduodamas ribotas ar nustatytas šių produktų kiekis, dėl centralizuoto šilumos tiekimo arba ne patvariąja laikmena patiekiamo skaitmeninio turinio tiekimo: „sutarties sudarymo dienos“;

b) sudarius pirkimo–pardavimo sutartį: „dienos, kurią Jūs arba Jūsų nurodytas trečiasis asmuo, išskyrus vežėją, įgijo fizinį prekių valdymą.“;

c) sudarius sutartį, susijusią su keliomis prekėmis, kurias vartotojas užsakė vienu užsakymu ir kurios pristatomos atskirai: „dienos, kurią Jūs arba Jūsų nurodytas trečiasis asmuo, išskyrus vežėją, įgijo fizinį paskutinės prekės valdymą.“;

d) sudarius sutartį, susijusią su prekių tiekimu keliomis partijomis arba dalimis: „dienos, kurią Jūs arba Jūsų nurodytas trečiasis asmuo, išskyrus vežėją, įgijo fizinį paskutinės partijos arba dalies valdymą.“;

e) sudarius sutartį dėl reguliaraus prekių tiekimo apibrėžtą laikotarpį: „dienos, kurią Jūs arba Jūsų nurodytas trečiasis asmuo, išskyrus vežėją, įgijo fizinį pirmos prekės valdymą“.

2 Įrašykite savo vardą ir pavardę, geografinį adresą ir, jeigu turite, telefono numerį, fakso numerį ir e. pašto adresą.

3 Jeigu vartotojas Jūsų svetainėje gali elektroniniu būdu užpildyti formą ir pateikti informacijos apie sutarties atsisakymą, įrašykite toliau nurodytą tekstą. „Mūsų svetainėje [įrašyti interneto adresą] elektroniniu būdu galite užpildyti pavyzdinę sutarties atsisakymo formą arba pateikti kitą aiškų pareiškimą. Jei šia galimybe pasinaudosite, sutarties atsisakymo gavimo patvirtinimą Jums nedelsiant atsiųsime patvariąja laikmena (pavyzdžiui, e. paštu).“

4 Sudarius pirkimo–pardavimo sutartį, kurioje nepasiūlėte atsiimti prekių atsisakius sutarties, įrašykite toliau nurodytą tekstą: „Pasiliekame teisę sumokėtų sumų negrąžinti tol, kol prekės nebus gautos arba nepateiksite prekių išsiuntimą patvirtinančių įrodymų, atsižvelgiant į tai, kas įvyks anksčiau.“

5 Jeigu vartotojas prekes gavo pagal sutartį, įrašykite toliau nurodytą tekstą:

a įrašykite:

– „Prekes atsiimsime.“ arba

– „Prekes turite išsiųsti arba perduoti mums ar _____ [prireikus įrašyti Jūsų prekes atsiimti įgalioto asmens vardą ir pavardę ir geografinį adresą] nepagrįstai nedelsdami ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią mums pranešėte apie šios sutarties atsisakymą. Terminas laikomas nepraleistu, jeigu prekes išsiųsite, iki pasibaigs 14 dienų terminas.“

b įrašykite:

– „Padengsime prekių grąžinimo išlaidas.“ arba

– „Jums reikės padengti tiesiogines prekių grąžinimo išlaidas.“; arba

– jeigu nuotolinės prekybos sutarties atveju nesiūlote padengti prekių grąžinimo išlaidų, o prekės dėl savo pobūdžio paprastai negali būti grąžintos paštu: „Jums reikės padengti ___ EUR [įrašyti sumą] tiesiogines prekių grąžinimo išlaidas.“; arba jeigu prekių grąžinimo išlaidų negalima protingai apskaičiuoti iš anksto: „Jums reikės padengti tiesiogines prekių grąžinimo išlaidas. Apytikrės išlaidos siekia ne daugiau kaip ___ EUR [įrašyti sumą]“; arba

– jeigu ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutarties atveju prekės dėl jų pobūdžio paprastai negali būti grąžintos paštu ir buvo pristatytos į vartotojo namus sutarties sudarymo metu: „Prekes atsiimsime savo sąskaita.“

c „Atsakote tik už prekių vertę, sumažėjusią dėl veiksmų, nebūtinų prekių pobūdžiui, savybėms ir veikimui nustatyti.“

6 Sudarius sutartį dėl susijusių paslaugų teikimo, įrašyti toliau nurodytą tekstą: „Jeigu paprašėte pradėti teikti susijusias paslaugas per sutarties atsisakymo terminą, turite mums sumokėti sumą, proporcingą tam, kas buvo suteikta iki Jūsų pranešimo mums apie šios sutarties atsisakymą, palyginti su visu sutarties dalyku.“

2 priedėlis

Pavyzdinė sutarties atsisakymo forma

(šią formą užpildykite ir išsiųskite tik jeigu norite atsisakyti sutarties)

– Adresatas [šioje vietoje prekiautojas turi įrašyti prekiautojo pavadinimą, geografinį adresą ir, jeigu turi, fakso numerį bei e. pašto adresą]:

– Šiuo pranešu/pranešame*, kad atsisakau/atsisakome* šių prekių pirkimo–pardavimo sutarties*/šio skaitmeninio turinio tiekimo sutarties/šių susijusių paslaugų tiekimo sutarties*.

– Užsakyta [data] */gauta [data] *

– Vartotojo (-ų) vardas ir pavardė

– Vartotojo (-ų) adresas

– Vartotojo (-ų) parašas (tik siunčiant popierinę formą)

– Data

* Netinkamą išbraukti.

II PRIEDAS
STANDARTINIS INFORMACINIS PRANEŠIMAS

Sutartis, kurią ketinate sudaryti, reglamentuojama bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise, kuria vartotojai tarpvalstybiniais atvejais gali naudotis kaip alternatyva nacionalinei sutarčių teisei. Šios bendros normos identiškos visoje Europos Sąjungoje. Jų paskirtis – užtikrinti vartotojams aukštą apsaugos lygį.

Šios normos taikomos tik Jums sutikus, kad sutartis būtų reglamentuojama bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise.

Jei su sutarties sudarymu sutikote telefonu arba kitu būdu (pavyzdžiui, tekstine žinute) ir todėl iš anksto negalėjote susipažinti su šiuo pranešimu, sutartis įsigalios tik po to, kai gausite šį pranešimą ir patvirtinsite savo sutikimą.

Toliau aprašytos pagrindinės Jūsų teisės.

BENDROJI EUROPOS PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARČIŲ TEISĖ. PAGRINDINIŲ VARTOTOJŲ TEISIŲ APŽVALGA

Jūsų teisės iki sutarties pasirašymo

Prekiautojas Jums turi suteikti reikšmingos **informacijos apie sutartį**, pavyzdžiui, apie produktą ir jo kainą, įskaitant visus mokesčius ir rinkliavas, taip pat savo ryšių duomenis. Informacija turi būti išsamesnė, jeigu perkate ne prekiautojo parduotuvėje arba jeigu su prekiautoju apskritai nesusitinkate asmeniškai, pavyzdžiui, pirkdami internetu arba telefonu. Turite teisę reikalauti nuostolių atlyginimo, jeigu ši informacija yra neišsami arba neteisinga.

Jūsų teisės pasirašius sutartį

Daugeliu atveju per 14 dienų galite **atsisakyti pirkimo, jeigu prekes pirkote** ne prekiautojo parduotuvėje arba jeigu pirkimo metu su prekiautoju nesusitikote (pavyzdžiui, pirkdami internetu arba telefonu). Prekiautojas Jums turi pateikti informaciją ir standartinę sutarties atsisakymo **formą**[23]. Prekiautojui to nepadarius, sutartį galite atšaukti per vienerius metus.

Ko galite imtis, jei produktai turi trūkumų arba nebuvo pristatyti kaip sutarta? Galite pasirinkti vieną iš šių galimybių: 1) reikalauti produktą pristatyti, 2) pakeisti arba 3) pašalinti jo trūkumus. 4) Reikalaukite sumažinti kainą. 5) Galite atšaukti sutartį, grąžinti produktą ir gauti išlaidų atlyginimą, išskyrus kai trūkumas yra labai mažas. 6) Galite reikalauti nuostolių dėl Jums padarytos žalos atlyginimo. Kainos neturite mokėti tol, kol negavote produkto be trūkumų.

Panašias teises turite ir tuomet, kai prekiautojas susijusią *paslaugą* suteikė ne taip, kaip nurodyta sutartyje. Po to, kai prekiautojui pareiškėte pretenzijas, jis paprastai turi teisę savo pareigas įvykdyti tinkamai. Tik prekiautojui to nepadarius, galite 1) dar kartą pareikalauti, kad prekiautojas suteiktų susijusią paslaugą, 2) nemokėti kainos, kol susijusi paslauga nebus suteikta tinkamai, 3) reikalauti sumažinti kainą arba 4) reikalauti nuostolių atlyginimo. 5) Be to, galite atšaukti sutartį ir gauti išlaidų atlyginimą, išskyrus kai susijusios paslaugos suteikimo trūkumas yra labai mažas. **Teisių įgyvendinimo terminas, kai produktai turi**

---

[23] Šioje vietoje įrašyti nuorodą.

trūkumų arba nebuvo pristatyti kaip sutarta: Savo teises galite įgyvendinti per 2 metus po to, kai pastebėjote arba galėjote pastebėti, kad prekiautojas neįvykdė sutarties reikalavimų. Kai tokios problemos išryškėja labai vėlai, reikalavimus galite pareikšti praėjus ne daugiau kaip 10 metų nuo to momento, kai prekiautojas privalėjo pristatyti prekes, patiekti skaitmeninį turinį arba suteikti susijusią paslaugą.

Apsauga nuo nesąžiningų sutarties sąlygų. Nesąžiningos prekiautojo standartinės sutarties sąlygos Jūsų teisiškai nesaisto.

Šiame sąraše tik apžvelgiamos vartotojų teisės, jis nėra baigtinis ir labai išsamus. Su visu bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės tekstu galite susipažinti čia. Atidžiai perskaitykite savo sutartį.

Kilus ginčui turėtumėte kreiptis dėl teisinės konsultacijos.